

3918

ప్రతిదినము ప్రకటించబడును

VOL. 5.

జెన్న పట్టణము 1918 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 21 వ తేది శనివారము

No. 144

సంపుటము. ౫

కాళయుక్తి నామ సంవత్సర బాద్రపద బహుళ ప్రథమం.

సంచిక ౧౪౪

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

ఈ గ్రంథ సంవత్సరమున జరిగిన విరోహాధారపంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలపున కేసి కాపలినన్ని ప్రతులు మౌళిక సిద్ధముగ నున్నది యందును కలవన కలయువారు	కల 2-0-0
కలకు (వాసికొను) టుకెరును.	కల 0-8-0
అంధ్రవత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	కల 0-12-0
అంధ్రవత్రిక సంవత్సర, ఈ దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	కల 1-0-0

అంధ్రవత్రిక కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు. మదరాసు.

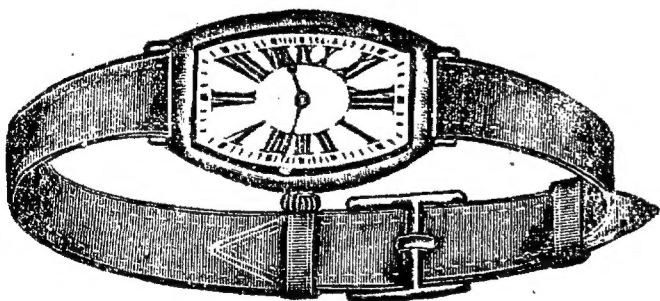
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సద్బాధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-8-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుశెట్టి పేట మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను!

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే!

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడా లేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱివద్దను దొరకగలవు.

ఏజెంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎస్. ప్లనేడు, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) పెగ్గోగమునకు పుకారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. కత్తియు లేదు. పిడికాట మున్నగు కఠినవికల్ప పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎంతో తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల పెగ్గోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

అమృతాంజనం నొప్పులకు దివ్యామృతిము.

అమ్మల డబ్బీతో సహా సీసా 1-8 నెల 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్యును.

చార్మపునోపుల కారడోలును

నాయువు పోట్ల పోగొట్టును.

నువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

109, ఫోరొడ్డు ఫోర్టు, బొంబాయి, రంజితప్రెస్, మదరాసు.

G. W. M. Reynold's Novels

Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake, Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WALSLEY & Co.

Post Box 167 (A) Madras, E.

ఆంగ్లేయ జోతిష్యము.

నీ జన్మదినమును, మానమునగాని నీ నీ శరీరమునందలి పుట్టుచుచ్చలను గాని వాత తెలియజేసే నీవ కలగు లాభనష్టములు, వివాహము, సంతానము, ఆరోగ్యము, అధ్యయనము మొదలైన విషయములను తెలుసుగో వివరముగా గర్హింపవలెను. నీ జన్మదినము తెలియజేసే నీ శరీరమునందలి పుట్టుచుచ్చలను తెలిపిన చాలును. అది ఏ ఏ స్థలములందు గలవో, బాగ్యత్రాగా వ్రాయును. దీని వెల 1 రూపాయకంటె పావుగాదు ఆ రూపాయను నీయొక్క దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను.

ఇంగ్లీషువారు హే ద్రవ్యములు.

ఈ అమృతాంజనమును జన్మనీ కారకము, మోగ ఎక్కి, పాపలాభమును, నష్టము చెందజాలము, మంత్రి శ్రమ, భూత వైద్యము, ముద్రించును, సేవకాచారి చీట్ల క్రితములు వివిధ విశేషవిద్యలగు కలవు. ఇంగ్లీషుకాక నమస్కరి మామ ముత్యములు, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, జీవులను సమోదయములు, భూమిపై కలగ ఎత్తున గాలిలో నులుముగని విశేషములుగా ముట్టును. దీనిని వివిధములు ఆ నీకములు అన్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తముగా గోటిలో చేయగలరని వాగ్దాంతము ఇచ్చి చూపును. దీని వెల 4 రూపాయలు మాత్రమే. వలయునో, 1 రూపాయను ఆధ్వర్యముగా ముందు పంపించినవో మిగత రు 3 లకు ఆ పర నరహస్యమైన గ్రంథమును విడిగా పంపవలెను. (394-984) ఏ అగ్ జవాబును వాచును, అంతయు గుంటూరు జిల్లా)

గోపాలాచలము “మనోరంజన్” సామ్రాజ్యము

రస, విష, గంధకాదులు యందు చేర్చియుండలేదు. ఇది చాలాకాలమునుంచి యుండు పెగ్గోగములను కూడా రూపుమాపును. మందు తినుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్తియేలేదు. సింజి పిచికారమున్నగు కఠినవికల్ప పని లేదు. ఇంక నెప్పటికిని తిరుగ పెగ్గోగము తలచుండును. ఈ పరహాషధమును నీనించిన ఎటువు, తెలుపు, పనుపు మొదలగు అంటు (పెగ్గోగములను, మూత్రపుండును, శ్రీల కునుమ వ్యాధులను తక్షణమే మాన్యును. 1 డబ్బీ చాలును. డబ్బీ వెల రు 1-12-0 లా మాత్రమే. వి. క. చార్మి వేరు.

మనోరంజన్ డిపో, ఒంగోలు, (దక్షిణ ఇండియా.)

కారదాంబ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను వాటకము. సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ ముందుకావలసినది. అందురు జదివితీరవలయును వెల 0-4-0 పోస్టేజీ కలుగు. అంధ్రవత్రిక కార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టిపేట, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 128

(రిజిస్టర్డ్) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్) కాపీనవి.

ఇప్పుడు కాలపు మంచి కనుపడుచున్న పాటినే మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆల్ఫూహులు గాని, సాదాముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధమై కేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని నిండువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్ధమగు సువాసన నిన్ను లభించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (ఆర్. డాం)	సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యరకము సైజు 1-4 డాం	" " 0-12-0
పేర్కొనైన 2 "	" " 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 " లేక 5 1/2 డాం	" " 2-0-0

వి. వి. కన్యలు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెటూరు పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులూను దొరగను. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు వెంటనే కలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచున్న సీసాపైను, కార్డుపైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క పలుకుబడులను పరిశీలించుచేయ నోరువారి దిగుకవారి! వానినచో ఆటో దిల్ బహార్ ను సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సామాన్యములు: ఇంగ్లీషు-హిందీక (డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుహ్నునగర్ వీధి, బొంబాయి. చుర్రాను రేంజులు: సువాతా చుర్రాను కేంద్రముల్లో, వై. నా. బ. హార్ డ్డు, మద్రాసు

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c, charged extra) entered all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

Free descriptive literature regarding this matter our care, and also mentioning the Andhra Patika to thi [669] Erectuss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Patala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

కుంతలైక్ ను తలనూనెను గురించి మనస్థ పురుషులగు డాక్టరు సర్ రిమోన్ గు మున్న గువారంతక పొగడిన జాబులను మీరు చూచినచో వాక్కులు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమున తిప్పుకొనుదురు. వెంటనే స్థానములను బలపరచి తిరుగ వెంటనే తెలియను. ఎప్పుడైతే నిండు జాబుకలిగి సంపాదముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరు ఉండదగునా? మీ కుంతలైక్ మీ నూనెను రెండు మాసములకుండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్న వారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జాబు మరల పూర్తికై వెలిగినది. నంచి నువాసన గూడ కలది. వాసన రాసికొనినపిదప కూడ పోజాలరు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు కాజుకోర్డు ప్రధాన వ్యాధ్యాధికారి (చీఫ్ డిప్టీ) సి. కృష్ణా (ఆత్మభర్త) వారు అట్లు లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ తలనూనెను పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంసలైనవని నొక్కి చెప్పుకలను.

మదరాసు ఎక్జిజివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావు గారిట్లు వ్రాసిరి:—

ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లమగుచున్నవి.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
 గలు ఏజన్సీ వరకులు మున్న గువాటిని కొరువారు, మదరాసు, తంజువేటి వీధిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు
 కే ఎఫ్ వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

వృత్తాంతములు

మరణము:— లాహోరు మహారాజా రంజితుసింగు గారి సునుమలగు యువరాజు హన్ డియో బహుద్దూర్ గారు క్రికెట్ మైదాని తెలియచున్నది.

రక్తకంఠుడు సైన్యములో జేరుట:— ఉల్ నూరు పోలీసు స్టేషను కనిస్టేబుల పాస్ పుస్తామి అనువాడు జిల్లానూ పంపెంబెంటుగారి అనజ్జ పొందకయే సైన్యములో జేరినందున మూడువారములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

మితవాద మహాసభ:— అఖిలభారత మితవాదసభా ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శిగారు రాబోవు అక్టోబరు 19, 20 వ తేదీలను బొంబాయిలో అఖిలభారతమితవాదసభ జరగునని తెలియజేయుచున్నారు.

గంధక ద్రావకము పోయెట:— కలకత్తాలో పుగ్గియ పుత్రివీధి నెం 15 రు గృహముందు నివసించుచుండిన రామ్ నారాయణ అను నౌకమార్వాడీబాలు దొంగనాటిరాత్రి నిద్రించుచుండగ వానిమీద గంధక ద్రావకము పోయబడెను. ఎవరు ఏకారణమున అట్లుగావించిరో తెలలేదుకాని మొన్నటి ఉప ద్విగమములలో నౌక ఉపద్రవ్యమును పోషియుండు నని కలంప బడుచున్నది.

పోబ్బరు నేరము:— గంగ జేతములో మహేంద్రవాధు హల్ దేరును ఒకయుగము దొక పల్లెటూరివానిని ఎదుర్కొని వానిని చావమోడెను. తగిలిన దెబ్బల కా పల్లెటూరివాడు మృతిజేందెను. తన్న పట్టుకొని కేసుచేయుదురని మహేంద్రవాధు హల్ దేరు బంగారీ పటాలములో జేరిపోయెను. కాని వానిని పోలీసువారు రాజపుటానాలో పట్టుకొని కేసుజేసిరి. కుల్ నాన్ డిగారు వాని కైదుసంకల్పములు కఠినశిక్షవిధించిరి.

రైలులో దొంగతనము చేయట:— గంగ జేతములో నిది కలకు పాడుకొనిపట్టుపని చేసి ఏడియే నేరమున కావనండి ప్రోవీడెయబడినవ్యుట 14 పర్యాయములు శిక్షపొందిన హరిసింగు అను నౌకపాతయాసామి రైలులో మనుకుండు చంద్రగరు స్టేషనులకు నడుచు ఒక పయాజీతుని రూపాయనంది అపహరించెను. వాడు రైలు చేపోలీసువారిచే పట్టుకొబడి కేసు చేయబడెను. ముగ్గి జడ్జిగారు వానికి 7 సంవత్సరములు కఠిన శిక్ష విధించిరి.

ప్యాకేజీపెట్టెలో శవము బయలుపడుట:— బంగారములో దండెం నగరమున సెక్ ప్యాకేజీపెట్టెలో సెక్ ఉత్తరహిందూజేతు యువకుని క శవము బయలుపడెను. మరణించిన వారిపేరు లచ్చిగోయలా అనియు వాడినవడియైదు వత్సరముల ప్రాయముండునె ననియు వైద్యగమన పాలవిక్రయకుని యొద్ద నతిడు కూలికి ఉండెననియు పోలీసువారి భోగట్టాలపై తేలిక. చంపబడుటకు గారణమేమియు ఎవరు ఈ దారుణ కృత్యము గావించిరో తెలియలేదు గాని అనుమానముమీద పోలీసువారు ఒకనిని పట్టుకొనిరి.

భార్యను పొడుచుట:— కొలంబోలో నియాయ అను నొకడు వివాహము జరిగిన నెలదినములకే తనభార్యను విడిచి పెట్టెను. ఆమె మనోవృత్తికి దావాజేసి సిమ్కట విడాకులు ఇప్పించమని దరఖాస్తు పెట్టెను. మనోవృత్తిదావా ఎందుకు జేరితివని ఆమెభర్త వామెను అడిగినప్పుడు మనోవృత్తికేగాక విడాకులకుగూడ దరఖాస్తుజేసినట్లు ఆమెచెప్పినతోడనే వానికి పట్టరానికోపము కలిగి అతడు ఆమెను కత్తితో మెదమీదను వెన్నలోను బొడిచెను. అందులకు వానికి కొన్ని దెబ్బలును అనుమానములు కఠినశిక్షయు విధింపబడెను.

మోటారు బండినడుపువానికి శిక్ష విధింపబడుట:— కలకత్తాలో నానిగోపాల్ సేన్ అనునొకడు సుమారు వారము దినములక్రితము బేరకుపూరు ట్రంకురోడ్డుగుండు తనయజమానిని మోటారు నడపుటలో అచాగ్రత్తగ నడపి 6 సంవత్సరముల బాలికమీదనుండి బండిని దీనుకుభోయెను. ఆ బాలిక మరణించెను. నానిగోపాల్ సేన్ బండిని ఆపకపూర్వముకంటె నెక్కువవడితో నడుపుచు భోయినను పెటెరోలువార్త వినిన టిటకురు పోలీసువారు వానినిపట్టుకొనిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి 9 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Bombay

Standardised Cloth.

Conference with Mill Owners in Bombay.
Several Representatives from Provinces Present.

BOMBAY, September 20.
It may be remembered that in introducing in the Viceroy's Legislative Council on the 4th instant the Cotton Cloth Control Bill the Hon'ble Sir George Barnes stated that the Controller would have power to require mills in India to manufacture certain standard varieties of cloth in common use amongst poorer classes and that it was proposed to "ascertain the amounts and the kinds required of standard cloth at a meeting of representatives of all the Provinces to be held in Bombay". A preliminary conference of representatives from all Governments was called by the Controller and sat in the Secretariat, Bombay on Wednesday and Thursday this week together with the Chairman of Cotton Contracts Committee and with representatives of commercial interests concerned. Mr. F. Noyce, I.C.S., Controller was in the Chair as President. Others present were Mr. M. Wiles, I.C.S., Chairman Cotton Contracts Committee, Sir Vithaldas Thackersey and Mr. H. Brady representing Bombay Millowners Association, Mr. R. H. Brook from Bombay Chamber of Commerce, Mr. Ambalal Sarabhai, President of the Ahmedabad Millowners Association, Mr. J. E. D. Bagel, Chief Inspector of Factories, Mr. Premji Virji, Bombay Native Piecegoods Merchants' Association and the following representatives of other Provinces: Madras, Mr. J. Gray, Punjab the Hon'ble Mr. C. H. A. Townshend, I.C.S., Director of Civil Supplies, Bengal Mr. J. T. Donovan, I.C.S., Registrar of Co-operative Societies and Mr. U. W. Rhodes of Messrs Hoare Miller and Company, Bihar and Orissa Mr. P. W. Murphy, I.C.S., Director of Land Records, Mr. A. K. Bose, Assistant Controller of Munitions and Raj Bahadur Radha Krishna Jatan, Assam - Raj Bahadur Kanak Lal, United Provinces - Mr. C. Omalley, Director of Industries and the Hon'ble Mr. T. Smith; Central Provinces - Mr. C. G. Leftwich, I.C.S., Director of Civil Supplies; Central India, Mr. I. H. Cox, Director of Civil Supplies; Baroda - Mr. A. C. Desai, Director of Agriculture and Mr. R. Pawar; Indore - Rao Bahadur Sardar M. V. Kibe, Minister of Commerce, Mr. Purnani, Mr. Peroshaw, and Mr. F. Stones. The proceedings of the Conference were confidential. The President Mr. Noyce left for Simla this afternoon. It is believed the Conference was marked by excellent mutual understanding.

The Standardised Cloth.

Control Over Imported Cloth Necessary.
BOMBAY INDIAN MERCHANTS' TELEGRAM.

BOMBAY, September 20.
Sir Vithaldas Thackersey, President, India Merchants' Chamber, Bombay, has sent the following telegram to the Member for Commerce and Industry, Simla:—The Indian Chamber whilst appreciating the object underlying the bill for controlling cloth considers it unfair and inequitable to weaving industry in the absence of similar control over imported goods. The unfettered liberty to Japanese imports would give Japan great advantage over Indian mills. The large profits thus earned at our expense will enable Japan successfully to compete Indian mills in future. My committee are of opinion that there will be many practical difficulties in carrying out the objects of the Bill. There is no guarantee that standard cloth will reach the poor at standard rates nor that middlemen will be prevented from taking advantage of the provisions of the proposed measures and making illicit profit. The Chamber respectfully urges the abandonment of the measure as impractical without radical amendment thereof after careful examination of details in consultation with all interests concerned.

Bombay Ship Building.

BOMBAY, September 20.
The "Bombay" is one of a fleet of small steamers built and building to the order of the Government of India for service of Indian coasts. Six of these vessels are being constructed in dockyards. They are of composite construction and are built on materials produced almost exclusively in India and by Indian labour, only the boiler and engines being imported. Their dimensions are 125 feet by 23 feet by 12 feet 6 inches. They are roughly 540 tons displacement, and will have a sea speed of 9 knots. The "Bombay" which is first of her class to be launched in western India had been exactly 6 months on stocks. Her sister "Calcutta" was launched from the Government Dockyard Kidderpore about three weeks ago.

The War Loan.

Lord Ronaldshay's Reply.
To Lord Willingdon.

BOMBAY, September 20.
With respect to the telegram of congratulations sent by H. E. Lord Willingdon Governor of Bombay, on behalf of this Presidency to H. E. the Governor of Bengal in regard to the splendid results achieved by that presidency with respect to war loan the following reply has been received:—The Presidency of Bengal greatly appreciates the congratulations of the Sister Presidency. While she naturally views with satisfaction the achievement of the end for which she has striven, her pride in the success will be purged of all vainglorious by the generous tribute paid her by the Sister Presidency.

(Sd.) RONALDSHAY.

Concession to I. D. F. Students.

Bombay University's Decision.

BOMBAY, September 20.
The Bombay University at a meeting this evening recommended to the Senate that special concessions be given to all I. D. F. students except those who appear for Honours, Masters and Doctors degrees and the syndicate be authorised to deal with the cases on their merits this regulation to be in operation for one year and the syndicate be requested to report to the Senate about the working of the regulation in July 1919 and also to formulate proposals for definite regulation to deal with similar cases.

Burma

Piece Goods Market in Unsettled State

RANGOON, September 20.
The prices of piece goods in the market have been reduced since yesterday being fifteen per cent lower than before. At present prices in Rangoon are from thirty to forty per cent lower than in home market owing to the proposed excess profits tax and the uncertainty as to what action the Government is going to take. The piece goods market is at present in an unsettled state.

United Provinces

The Meeting of Aligarh College Trustees.

ALIGARH, September 20.
The trustees of the Aligarh College are coming here from all parts of the country to attend the meeting. The Hon'ble the Raja of Mahmoodabad and the Hon'ble Mirza Ali have arrived. The Hon'ble Nawab Foyyaz Ali Khan, President of the Board of Trustees, Prime Minister of Jeypore state, Sir Syed Ali Imam and Mr. Hasin Imam are due to-day. It is not definitely known whether the Honorary Secretary will be able to attend.

ALLAHABAD, September 21.
In connection with the splendid recruiting during August Sir Harcourt Butler has issued a message stating that the results have been very satisfactory and creditable to all concerned and conveying his thanks to all who have worked to bring it about, and urging them to increase their efforts.

The Adjutant General, Simla in a message to the President of the United Provinces War Board says:—Chief sends hearty congratulations on the gratifying results for August. The substantial contribution from United Provinces during the past two months has been of greatest assistance.

Weather Report.

SIMLA, September 21.
The Bombay monsoon continues weak and the formation of storm in the Bay is delayed. Rainfall has been nearly general in Burma, Hyderabad and Madras Deccan and local in Assam, Bombay Deccan and Mysore. A few falls also occurred in Bengal, Orissa, southeast of Central Provinces, Konkan, southeast Madras and north Madras coast. Chief amounts are:—Akyab 5 inches, Mandalay 1½, Maymyo and Shwepur 1, and Kurnool 2. FORECAST:—Extension of rain in south Madras.

Latest Telegrams.

(0)—
LONDON, September 20.—1-25 A. M.
Last night's French communiqué says:—Our troops to-day continued their attacks in the region west of St. Quentin extending their gains despite stubborn resistance. We advanced beyond Contescourt which is ours and carried Castres. Southwards we reached the outskirts of Benay. On the Plateaux west of Joux enemy again counter-attacked unsuccessfully. We inflicted heavy losses on enemy appreciably increasing our advance and taking a hundred prisoners.

LONDON, September 20.
The British Salonika Official Communiqué says:—British and Greeks at five o'clock on the morning of Sept. 18 attacked west and east of Lake Doiran. They captured west of the Lake Trenchavatem south of the town of Doiran advancing the line about two thousand yards. Heavy Bulgarian counter-attacks regained part of the ground captured on the left, but positions in the centre and on the right were maintained. East of the Lake after a night advance we carried enemy's outpost line. Upwards of seven hundred prisoners have been counted. The Greeks fought with great gallantry.

LONDON, September 20.
PARIS.—As a result of a collision between two Marseilles expresses in a tunnel between Laroche and Dijon thirty people were killed and a hundred injured. American soldiers rendered effective assistance in rescue work.

LONDON, September 18.
AMSTERDAM.—A Vienna official message acknowledges the rejection of Austro-Hungarian peace suggestion. After criticising Mr. Balfour's speech in this connection, the message laconically concludes that the Austro-Hungarian offer is still open.

ఆంధ్ర విద్యానిధి.

శ్రీరంగమున విజయవరమున ఆంధ్రవిద్యానిధి.
మొదటి ముద్రాపకము. కరీంనగర్ కార్యాలయము.
(గంధకర్త: పా. దిగన్నాభివ్యక్తిగారు, డి. ఏ. విజయవరమున కరీంనగర్.)
మొదటి ముద్రాపకము. కరీంనగర్. ౧౯౧౮.
మొదటి ముద్రాపకము. కరీంనగర్. ౧౯౧౮.
మొదటి ముద్రాపకము. కరీంనగర్. ౧౯౧౮.

ఆంధ్ర స్కూలుదపు రాణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యము.

కొడూరి వేంకటాచలకవి నీ గంధము యాద్రోకరింపబడినది. తనవిషయమే క్రొంది విధముగ గవి ప్రాసించి యున్నాడు.

"ననుచంద్రావర్ణకరీట సేవనరతుక నానాకళాభిజ్ఞున, ద్విసయ్యుక్ గాశ్యపగోత్రు కొడూరిపురాధిప్తును యజ్ఞాశ్రయం దనుచో శంకరు మంత్రపుత్రు కవితాధారాగరిష్టుం బ్రతుని, బురరావిచి సభా ప్రతినిధి కవిగూర్చుకొని మౌనమిట్టె"

కవికాలము దెలియదు క్రింది విషయము లాధారములు. ఆభిరామనామదేవారి కావ్యముల రచించిన యెడ వల్లి వేంకటకవి యాతనికి విద్యాశ్రయపు, నలరాఘవయ్యదన పాండవీయమున రచించిన నరరూపు వేంకటకవి ను కవి వేంకటాచలకవికి మేనమామ. ఆ వేంకట కవి ను కవికి శ్లోకకవితాసితామహుడని మిమముగను. మొదటనుకొన్న పుండును భైరవారెలింగ భూపాలదేవమాంబాగృహనిరుండు నగు ముళువాగుల ప్రభు పీఠంధమునకు కృతిధర్త. కాంచీ పురాధీశ్వరయందను వీరస్వపాలకు మొదలుకొని కృతిధర్త శంకరు వల్లింపబడి యున్నది. ఈ గ్రంథముయొక్క శాత్రుయ్య కుల ప్రతియొకటి నావినగొడియగు గంధం చలమయ్యగారి యొద్దనున్నది. వారియొద్దనున్న గ్రంథములో దత్తా కాండము వరకుగల యారు కాండలు మాత్రమేయున్నవి. దీనియందు 812 పేజీ లున్నవి. ఇది యాంధ్రభాషాభిమానుల కుపయోగ కర మగు గ్రంథము. ఆంధ్రకైత్రుల కవ్యతోపయోగమున పేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. ఈ గ్రంథ మింతదాక ముద్రితము కాలేదని తెలియుచున్నది. శ్రీవంశాధిపాషాయుని కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారివంటివారైన నది యాంధ్రభాషాభిలాషులగు మరెవ్వరయినను దీని సంగ్రహించి కాగితములపయి వ్రాయించి యిప్పుడు గానివో మరొకప్పుడయినను ముద్రించి యాంధ్రవాణికానందమును సుయ్యసినమ్మి ఇట్టి గ్రంథ ముండ్ర భావ యందు గలదని యాంధ్రసోదరుల కాంధ్రప్రదేశ్ ముఖమున దెలియ జేసితిని.

పునులూరు గంధం రాఘవయ్య.
గుంటూరు జిల్లా

ఆంధ్ర విద్యానిధి; విన్న పము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాప్తమును తృప్తి కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరకినవారికి పోషణము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును గొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభిమానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధికిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రార్థితులు. దానములందెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీ క్రింది విరుచామాకు కుంకవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
7, తిరుకొత్తపేట, మద్రాసు.

శ్రీ శ్రీశివయ్య గోపాలకృష్ణ గోకతాంబ చక్రవర్తి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. భిర్యులు ప్రకటకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
హైదరాబాద్ 212 నుడరాను.

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యే దాండ్ర మహాజననభలయందలి సహ్యాన సంపాద్యుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామి ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
మొదటి 1-8-0. పోస్టజీతము.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తిరుకొత్తపేట, మద్రాసు.

బ్రాహ్మణేతరోద్వేషము.

వేంకటగిరిరాజాగారి యువనాస్యసము
[ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు]

I

పూర్వము పౌరజాత్యుడు భూమిని చాపవలె జాటివాడట! ఇప్పుడు బ్రాహ్మణేతరమిత్రులు అర్థశాస్త్రము, రాజ్యాంగశాస్త్రము, సాంఘికశాస్త్రము అన్నిటిని మట్టచెట్టి ఆరచేతిలో మోక్షముజూపుచున్నారు!! బ్రాహ్మణులయినను, బ్రాహ్మణేతిరులయినను, సుసంఘముయొక్క కీడులను చర్చించి అందునకు తగిన ప్రతిక్రియను నిరూపించుటలో ఒక భాగమును పోషించి మతీయొక భాగమును శుష్కింపజేయుటయు, ఒక యువధమునకు బదులు మతీయొక యువధమును బ్రవేశపెట్టుటయు, సంభవింపజేసినయెడల అది సంస్కరణము కాజాలదు. అందునా మతలక్షణము కనబడదు. ఏయధ్యయముయొక్క గాని బలాబలములు నాయకుని కుశాగ్రబుద్ధి వై నిలిచి యున్నవి. బ్రాహ్మణేతర మిత్రులలో విద్యాధికులు, పండితులు, దేశభిమానులు లేకపోలేదు. ఉన్నను, వీరిలో గొందరి సంస్కరణవిధాన మొక్కచోట సంకుచిముగన, మతీయొకచోట బహుతీత్రముగన, నున్నది. ప్రారంభమున దిట్టి దోషములు సంభవింపక తప్పదు. కాని, మానవుని అధికత తప్పచేయకుండుటలో లేదు. తప్పకుండు సవరించుకొనుటయందున్నది.

“ఇప్పుడు మన సంఘస్వాతంత్ర్యమునకై చేయు ప్రయత్నముల ఫలితములను మనము గాంచకపోవచ్చును. అయినను మనభావినంతటి తప్పక ఈ కష్టసాధ్యమగు ప్రయత్నముల ఫలముల ననుభవించగలరు” అని మన వేంకటగిరిరాజాగారు పలికినారు. భేష్! నుంచినాట. ఇట్టి యువదాదాభావము మన ఆర్థిక సంపదకు పునాదివలె నున్నట్టియు, సామాన్య జనలనుండి విముఖులై వారి కష్టముఖముల నుపేక్షించినట్టియు మన భూస్వాములలో పుట్టుట మన యాంధ్రదేశముయొక్క భాగ్యముని చెప్పవచ్చును. హిమవంతుని క్రిగిగియు, కదలక, మెదలక, పలుకక, పడియున్న మన బ్రాహ్మణేతరవర్గము, నేటికి మేల్కొనినది. మేల్కొని, నిదురునుండి మేల్కొనిన వారికి సహజముగలిగితిని, విచిత్రవాక్యములు చెప్పుచుచున్నారు! గర్వింపమై యున్న మహాత్మిని నాయుగమనములో లేక మువ్వెల నూగించుచున్నారు. మన నాయకుల సంకల్పము నేటికి సఫలమైనదిగా దాముని మన యాంధ్రదేశము ఉప్పొంగుచున్నది. మూలములల నున్న మన జమీదారులు సహ మహాప్రవాహమున బడినారు. వీరి ధైర్యమునకు, వీరి ప్రజాహితబుద్ధికి, నిష్కపటమైన వీరి ఆలోచనకు ఆభివందించుటయే కాదు నా మనఃపూర్వకముగ ననుసారము లర్పించుచున్నాను.

విక్రమోజ్జ్వల జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సభయందు శ్రీచల్లపల్లి! క్రమారాజాగారు మన రాజ్యప్రతినిధియగు బలింగుటే! ప్రభువుయొక్క వాక్యములు గొప్పటివి స్వరాజ్యవాదలకు నివేదించినారు. ఆవాక్యములనే నే నిపుడు బ్రాహ్మణేతర నాయకులకు నివేదించుచున్నాను:—

“నేడు భారతవర్షమున దీప్రతర రాజ్యాంగ (సాంఘిక) పద్ధతులం బ్రవేశపెట్టుట యుక్తమని భోధించు వారలకు కొంత మాన దనియె, న్యాయమునకు గట్టువడు దనియె, వ్యవహారపూర్వకముగను సామాధునికపురస్కరణముగను మనవి చేయుచున్నాడను. ఈ సమస్యా పూర్వమునకు దోడ్పడు అనుష్ఠానయోగ్యములగు కార్యవిధానములకు మీ రొసగుచున్న సాయమును పలుకుబడిని విరమమునకును. గత్యుత్థానమును కాలక్రమాగతములను, విరమమును నగు కార్యవిధాన మార్గమున మిక్కిలి చక్కజేర వచ్చును” అని. ఈ హితోపదేశము రాజ్యాంగసంస్కరణము సందర్భమున చేయబడినను, సంఘసంస్కరణము సందర్భమున దానినే వాడుచున్నాను. రాజ్యాంగ సంస్కరణ మైనను సంఘము నిమిత్తమే. ధర్మసంఘ సంస్కరణ మైనను సంఘముకొరకే. బ్రాహ్మణేతర నాయకులారా! కాంతిమునుడు! కాంతిమునుడు!

మన పాలకులు వారి రాజ్య రక్షణము నిమిత్తమై ఆయుధ భాసనము, వాగ్విధానభాసనము, విద్యావిధాన భాసనము, ప్రతికాస్వాతంత్ర్య భాసనము యున్న గాని గానించి, తచ్చాసనోల్లంఘకులకు రాజద్రోహ భాసనమును ప్రయోగించుచున్నారు. రాష్ట్రమునకు రాజద్రోహ మున్నయెడల, సంఘద్రోహములేదా యని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. సంఘము, రాష్ట్రము, స్వయంభువులు. ఈపదములు భిన్నముగా గనుపడినను వాని అంతర్వాహిని యొక్కటియే, సంఘ

ముయొక్క యాదర్శమేమి? ప్రజాసేవ ప్రజాక్షణము. ఈరెంటికి గావలసిన సన్నాహముల నమర్చుట. రాష్ట్రముయొక్క యాదర్శ మేమి? ప్రజాసేవ ప్రజాక్షణము. అందునకు గావలసిన సాధనసామగ్రిని గూర్చుట. కాబట్టి సంఘము రాష్ట్రము ప్రతిఘటించుటకు వీలులేదు. ద్రాక్షార భీమేశ్వరస్వామివారు గురుండ నెవరో బుద్ధిచుంతుకు నెత్తిమీద చీలగొట్టి నాడు. అతే విధమున మనసంఘసంఘము యొక్క కిన్నునైన వెక్కుచీలలు వేయబడియున్నవి. చీలలు వేయవలె దేంతభాగకలదో, వానిని లాఠిబాటును నంతభాగదేవ కలదు. రెండును ప్రాణాపాయములే. బ్రాహ్మణేతరనాయకులారా! కాంతిమునుడు! కాంతిమునుడు! ప్రపంచమునందలి సర్వసంఘములకు గల దోషములకంటేవే మనమను గలవు. మనసంఘము యొక్క స్వరూపమును, ఆదర్శమును, గమ్యస్థానమును, మఱచినాము. మన కనేకదుఃఖములు లచ్చని నిశ్చయమే. సంఘకక్షిని, రాష్ట్రముకక్షిని విడదీయుటకు వీలులేదు. రెంటియొక్క పరమార్థము నొక్కటియే. ఈరెండును పాశ్చాత్యదేశములందు మహాత్మి వంతములై, వీర్యవంతములై, సజీవములై, వానిసహజధర్మముల ను వెలువేర్చుచున్నవి. సంఘమునకు గావలసిన సహాయము రాష్ట్రము, రాష్ట్రమునకు గావలసిన సహాయము సంఘము నొసర్చుచున్నవి. పాశ్చాత్యులు సంఘకక్షిని, రాష్ట్రకక్షిని రెంటిని గలిగియుండ, రాష్ట్రము సంఘమును, సంఘము రాష్ట్రమును నేవించుచుండ, మహాత్మయందు రాష్ట్రకక్షి మనయందు లేకుండుటయేగాక, సంఘకక్షిని వినియోగమునకు నిస్తేజము గావించి, అనేకదురాచారములు ప్రబలజేసి నాము. సంఘము కల్పనాకక్షిని గోల్పోయి, పురోగమమును నిడనాడి నిలిచిపోయినది. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు శత్రువులవలెను, రాక్షసులవలెను, పితాచములవలెను గన్పట్టుచున్నారు. సంఘముయొక్క అంతర్భాగములకు శ్రుప్తపట్టినది. బ్రాహ్మణేతర సోదరులు వారి నాశ్రయించి వారి సేవయందేయున్న వీర బ్రాహ్మణులను సాంపదలచి “వైరవర్గము” “వైరవారు” మున్నగు ప్రయోగములను కని వీర వాడి, సంఘమును చీల్చుచున్నారు. వీరియొక్క పరాక్రమ యంతయు బ్రాహ్మణుల మీద జూపబడినదేకాని మతీయొకరి బోలిక బోయినచో ఆటలాసాగవు. పోనిండు. ఈవిధముగా నైనను, మఱచిపోయిన పదములను, ఇగిరిపోవుచున్న పరాక్రమమును, స్పృహకు దెచ్చుకొనుట మంచిదే.

వేంకటగిరి సంస్థానాధిపతులు విద్యాభిమానులు. ఇందుకు నిదర్శనము రూసోను ప్రమాణముగా అంగీకరించుట. తత్త్వజ్ఞుడగు రూసోయొక్క యుపదేశములు బ్రాహ్మణులకును అంగీకారములే. “పంపురాకర్షణము, స్నేహసాంఘ్య, స్వీయవృద్ధిలన మానవులు రాజ్యమునంఘములగు గూఢము. ఈ స్నేహభావము పోదనే వ్యక్తి స్వాత్యయము, ఆధికారము నిమిత్తమై పోరాటములు ఉత్పన్నమగుచున్నవి. అయినను, సాంఘికకాంతికిని, తేయమునకును, చిత్రవృత్తిసంబంధ మగు నధికారము కొన్ని వర్ణములకుటకు జనులలో పరస్పరసమాధాన మేర్పడిన గాని, యిహారాటు పోవదు.” అనియు, “సంఘము నందలి ప్రతి వ్యక్తియు తనశరీరమును, తన సర్వాధికారమును, సంఘ నిశ్చితార్థమునకు కృతాంజలి యొసగును. ఇందునకు ప్రతిఫలముగా ప్రతి యొక్కని సంఘమునుండి విడదీయుటకు సాధ్యము కాని యొకకణముగా అంగీకరించుచున్నాము”. అని, వేంకటగిరి వారు విరచించిన రూసోసంఘమునకును వ్యక్తికిని గల సంబంధముగూర్చి చెప్పినారు. ఈమాత్రమును బ్రాహ్మణేతరోద్వేషమునకు అన్వయించి, చదువరులు తమకు దోచిన యభిప్రాయము నేర్పటమొనగొనవచ్చును. రూసోయొక్క సిద్ధాంతము సంగీకరింపనివారు సహితము, ఎచ్చట వ్యక్తులు సంఘమును తిరస్కరించెదరా? ఎచ్చట సంఘతేయమునకై స్వీయతేయమును విస్మరింపజాలరా? అచ్చట సాంఘిక ఆరాజకము ఉన్నప్పుడు నని గ్రహింపవలసియున్నాడు.

జాత్యుద్ధరణమునకై ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఋణమును రుప్యాదేశపు బ్లోషివిటీలవలె స్వరాజ్యవాదు లెకవేయుదురా యని రాజాగారు భయపడినారు. వారు స్వరాజ్యవాదులను సవరించవలసిన నిమిత్తము లేదు. బ్లోషివిటీయొక్క యాదర్శమును సామాన్యజనోద్వేషము. అనగా బ్రాహ్మణేతరోద్వేషమునందలిని. బ్రాహ్మణేతరమిత్రులు స్వరాజ్యవాదుల యనుబద్ధవాదములకు వెలుగొందుచు, బ్లోషివిటీ సిద్ధాంతములనే గంగంపట్టి జమీదారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునందు ఆశూరించుచున్నారు! జాతియత భేదములు లేకుండ నందఱు నేకజాతియై, సాంఘిక విషయములలో భేదములేక వర్తింపవలయునని చెప్పుటయే బ్లోషివిటీ పత్యమువారి సిద్ధాంతము. మన జమీదారులకంటే పూర్వాచారప్రియు లింతదారుణమైన

తీర్మానము సంగీకరించుట ఆత్మర్యముగనన్నది. సాంఘిక భేదముల నేవిధమున లేకుండజేసెదరా? కొంచెము చెప్పినవాగుగా నుండియుండును. జీవులలో భిన్నత్వము, భేదము, సహజగుణము. ఒకచేత బహిర్గతము లగు కొన్ని భేదములను తీసివేయుదు రని యనుకొన్నయెడల జమీదారుడని రయితిని భేదమును తీసివేయవలసి యుండును. మేకేలుగల జమీదారులు పూరిండ్లలోనో, పూరిండ్లగల వీరలు మేడలలోనో నివసింపవలసియుండు. ఏనుగులున్నవారు ఏనుగులు, గుఱ్ఱము లున్నవారు గుఱ్ఱములు, పాలకీలున్నవారు పాలకీలు, మోటారులున్నవారు మోటారులు, దూరప్రయాణములందు డబ్బుగలవారు మొదటి తరగతులు ఇట్టిసాధనముల నుపయోగించుట ధనభేదమును వ్యవస్థా భేదమును పోషించుటయగును గనుక సర్వజనులకు సామ్యములన్ని విగనుక ప్రభువంశసృజణము కాలినడక. ఉద్యోగములు, విశ్వవిద్యాలయపు విరుదులు, సాంఘిక భేదములను కలుగజేయుచున్నవి. అందులకు విద్యాధికులు గను, మద్యోగములగు జేయుట యుక్తము. కాబట్టి యుద్యోగులు తమ యుద్యోగములు మానుకొని, విద్యావంతులు తమవిద్యను మఱచిపోయి సాంఘిక భేదములను తీసివేయుట ద్వితీయసంస్కరణము. సాంఘికవిషయములలో భేదములను తీసివేయవలయునని చెప్పినపుడు నాకట్టితర్కము తోచుచున్నది. ఏనుగును సీంప వలసినపనిలేదు. మన బ్రాహ్మణేతరమిత్రు లిట్టియసాధ్య సంస్కరణములను గంకల్పించుట మంచిదే. పౌరజాత్యుడు భూమిని మట్టజాట్టిన విధముననే వీరిని మనము చేయుట సాధ్యమేకాని యసాధ్యమని నేను చెప్పెను. కాని ఒక మనవి. శింగంపట్టి జమీదారు గారి తీర్మానములో యుండుగ సాంఘిక భేదములను తీసివేయవలయునని చెప్పినారు. ప్రకృతము ఆమెరికాలో నున్నాడు గనుక నాకు నిది సమ్యతమే. సాంఘిక భేదములను తీసివేయవలయునని చెప్పెను, ఆతరువాతనే “నిష్కృజాతులు” “పల్లికు వీధులు” అని ప్రయోగించినారు! భేదరహితమగు సంఘమునందు “నిష్కృ” పల్లికు “అనుష్కృతలకు” తావులేదు. దీనిని పోనిండు. ఈసందర్భమున రెండుమానుచిన్న కథలను చెప్పదలచినాను. రెండుసంవత్సరములక్రిందట నే నొక జమీదారు గారి దర్శనమునకై పోయితిని. రెండుమాను రోజులు దివాణముగోడలదుట్టు ప్రదక్షణము చేసినను నాకు వారిదర్శనము దొరకినదికాదు. అక్కడనే, నాకన్న ముందుగ వచ్చి నాకన్న విసిగిపోయిన మతీయొక పరదేశి కనుపడినాడు. మాకు జరిగిన సంభాషణములో నీ వెందుకు వచ్చినావు అని ఆయన నన్ను, నీ వెందుకు వచ్చినావు అని నే నాయనను ప్రశ్నించుకొంటిమి. నేను కనిపెట్టుకొని యున్న జమీదారుని చూచుటకే ఆయనయు అక్కడ పడియుండినాడు తుద కొక నాడీయన యేమి చేసినాడో చూడుతు. ఒకనా డాజమీదారు గారు గుఱ్ఱపుబండిలో నెక్కి పోవుచుండినారు. అంతట నీ బ్రాహ్మణుడు బండి కదురుగబోయి, గుఱ్ఱపు కల్లెములను బట్టుకొని, బండిని నిలిపి, జమీదారుగారి దర్శనము చేసినాడు! నా కాలైర్యము లేక పోయినది. ఇంకొకసారి ఉదకమండలములో నొక జమీదారు గారి దర్శనమునకు పోయినాను. ఆయన తెరలోపల గూరుచుండి పలుకుటే బంగారముగా దలచినాడు! మతీయొకసారి, ఒకజమీదారుగారి కొకలేఖ వ్రాసినాను. దానికి ప్రత్యుత్తరము రానందున మతీయొకలేఖ వ్రాయుట సంభవించినది. అంతట, వీరు నీవు మావేర రెండు ఉత్తరములెందుకు వ్రాసి నావు? ఇకమీద నీవు మాకు వ్రాయవద్దని జవాబు దయచేసి నారు! వీరందఱు మన తెలుగువారు. మనకందఱుకు జమీదారీ మర్యాదలు తెలిసినయే యున్నవి గనుక మన మంతగా విచారింపవలసినపని లేదు. ఈ తీర్మానమును మన వేంకటరత్నమునాయడుగారు కూడ సంగీకరించి తథాస్తు అని దివర దైవ ప్రార్థనము చేసినారు. బ్రాహ్మణులలో భేదములేతరా? జమీదారుల దర్శనమైన వొరకవచ్చును గాని నాయకుగారు తలుపులే తెరవరు! కొంతకాలము క్రిందట చెన్నపురిలో బ్రాహ్మణ మిత్రులు బెంగాలీ బ్రాహ్మణులకొకమిద వేసినారు. ఆవియనకు మన తెలుగువారు నన్ను బిలచినయను బ్రాహ్మణాళిచే పోయినాను. ఈపురుషాలెం, చీపురుపాలెం, చాకిరేపురాలెం మున్నగు పాతరలకుండి వచ్చిన బ్రాహ్మణులను ఆంధ్రదేశోద్ధారకులగు హేమచంద్ర సర్కారు గారు హేరంబచంద్రమిత్ర గారికిని, స్వర్ణమహారమిత్ర గారికిని తెలియజేసి, ఆప్రక్కనే నిలుచుండిన నన్ను నేను బ్రాహ్మణుకాని కారణమున, మేచ్చుని క్రింద గడించినారు! టేపు నేను మనదేశమునకువచ్చి నాయకుగారి దర్శనమునకు పోయినయెడల వారు దర్శనమిచ్చెదరా? ఈసంగతులు నే నాతేపించుటకు వ్రాయుటలేదు. సాంఘిక భేదములకును మానవ స్వభావమునకును గల సంబంధము చూపుటకు వ్రాసినాను. జమీదారిమిత్రులు, బ్రాహ్మణ స్నేహితులు, నాయకుగారు తమించెదరు గాక.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

మోక్ష ప్రభువుగారి అభిప్రాయములు.

“మితవాదుల సహాయము బడయవలయు ననియే” మింహ ప్రభువుగారి యుద్దేశము. ఆ ఆశయమే యిప్పుడుగూడ ప్రబలముగ నున్నట్లు తలచెదనని మీరు పలికిరి. ఎట్టి మార్పులకును మైనను, వానికి మితవాదుల సహాయమున్న గాని యెట్టి శ్రేయమును కలుగజాలదు. “భారత ప్రజలకు మన సానుభూతిని తెలిపినంతమాత్రమున మన ఆధికారము వృద్ధియగునని నేను నమ్ముచాలా”ని మింహ ప్రభువుగారి యావనము చెలిపిరి.

భారతీయుల రాజభిక్తి లభ్యమగుటకును, వారలకు నేనజేయుటకును యీ సానుభూతి మూలసాధన మని ప్రస్తుత సార్వభౌమ డుగ్గి మోక్షా బలికియించెను. ధీయ క్షమగు పరిపాలన మన సానుభూతికి ప్రత్యక్షమైనదిగా నుండజాలదు కాని, అట్టి సానుభూతి విగ్రహితమగు నుపరిపాలన మగుదు. ఈ సూత్రమునే మింహ ప్రభువుగారు, హిందూదేశమున నున్న కాలమున నవసరించి యుండిరి.

ఆంగ్లేయులకంటె భారతీయుడు తక్కువసామగ్ధ్యవంతుడైనను, భారతీయునికే ఆంగ్లేయునివై నధికారము నిర్మింపజేయుటకు గల పరిణామముగ నుండునని కోమరప్రభువుగారి నుడువులు మిగుల యుక్తియుక్తగ నున్నవి. ఇది వివరితముగ పాడగట్టును. కాని సామగ్ధ్య సంపన్నుడవగు నీపరిపాలనము లేక పోవుటకున కలుగునట్లు ముండునై ప్రజాసంతృప్తివై కలుగు లాభమెక్కువగు నుండునని అవాక్యాభిప్రాయము. మింహ ప్రభువుగారి, తాముగాని అరెస్టాంటులవంటి ప్రతిభాకాలమున వారు చెప్పలేదు. కాని నలహాసంగు కార్యనిర్వాహక సభయందు భారతీయు డున్నయెడల రాజప్రతినిధి భారతీయభిప్రాయముల గ్రహించుట కుత్సాహకరమగునని తెలిసికొనుటకు అరెస్టాంటులయొక్క మేధాశక్తి యుండ నవసరములేదు. ఉన్నతి పౌరసభభారముల నిర్వహించుటకును, ఉత్తమ పరిపాలనాభిధ్యోత నిర్వహించుటకును భారతీయుల నవర్తులు కారను సూత్రము నంగీకరించుట తత్వవసరము. ఈ విషయమును దెలుపునపు డాదిమ విక్టోరియా రాజ్యయొక్క ప్రకటనమును జ్ఞప్తికి గొనితెచ్చెను.

భారతరాజ్యాంగమంత్రిసభకు భారతీయ సభ్యుల నియమించు విషయమున మింహ ప్రభువుగారి సంస్కరణ సమయమున చాలితీవ్రములగు ప్రతిపాలనాభిప్రాయములనుండినవి. అట్టిసంస్కరణమునకప్పు డెట్టి అటంకమునులేదు. ఈవిషయము మన అనుభవజ్ఞాన ఫలితము.

తానుగాని, మింహ ప్రభువుగారి తమ సంస్కరణముల వలన హిందూదేశపు రాజకీయములు సంతృప్తిపరుపబడి, ఆందోళనము తగ్గునని తెలపరాదని వారు నడిపిరి. అవి కొంతవరకు సంతృప్తినిచ్చుననుట నిజము. భారతదేశ విషయమున మిగుల బాగయాకతితో, మధ్యమార్గమున బట్టి వర్తించుచుండవలెను.

సంస్కరణ నివేదికమును మీరు జాగ్రత్తగ జదివిరి. ఇండియను పార్లమెంటు స్థాపనమునకు మార్గ దర్శకములగు సంస్కరణములలో తాను పాల్గొననని తెలిపినందులకు తాము నిందింపబడితిమని మీరు బలికిరి. ఈ నూతనసంస్కరణము లెంతవరకు పార్లమెంటుని గౌరవమునకు వారముపునో తెలియదు. కావున అవిషయము నిట విగ్రహింప నవసరము. కాని ప్రపంచమున తీవ్రములగుమార్పులు జరుగని యవసరమున, హిందూదేశము మిన్నకుండునని యెవరును తలపజాలదు. భారతీయు లేమియు వాంఛించుటలేదని తలంచుటకంటె నెక్కుడు భయనే రొకటిలేదు. ఈనివేదికము సంస్కరణమారచనమాత్రము గలిగియున్నది. ఇంతతీవ్రము నీయ్యద్యము గూర్చి కొన్ని పత్రికలు తీవ్రాలోచనల గావించుట సందర్భముగలేదు. ఇట్టి విషయస్థితియందు దరితీర్పుల మనశ్శాంతియు, నిష్కృతపాతబుద్ధియు యుండవలెను. భారతదేశమున రాజకీయాభివృద్ధి గలుగుచున్నదని సంతసింపుచున్న మన దేశము రాజకీయ తిరోగమనము గాంచకుండుననుట మనము యత్నించవలెను. పాశ్చాత్య విజ్ఞానము గలచినవారు పాశ్చాత్య ప్రతిష్ఠాపనముల వాంఛించుట సహజము. ఈ విషయము కేవల తిరస్కారముచే పరిష్కృతము కాజాలదు.

మిగుట సభి అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుచు మాంటాగ్యుగారు తాను హిందూదేశమునకు పోయి స్థితిగతుల వారసినట్లుతెలియించి, తా నెట్టి పదవియందున్నను, భారతాంగదేశములకు సంబంధముండునట్లును, భారతదేశమునకు

పాశ్చాత్యతాత్పర్యమును సంపూర్ణ స్వరాజ్యము లభించునట్లును ప్రయత్నించెదననియు బలికిరి. “ఇండియా” పత్రిక.

* * * * *
“టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికయొక్క లండను విలేఖరి యట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—భారతదేశమునందు కలెనే యిచ్చుటగూడ మాంటాగ్యు షెక్సుపర్ల నీవేదికము తీవ్రములగు భిన్నాభిప్రాయములవలన ప్రతిఘటింపబడుచున్నది. నేమనఁజొలిచియున్నట్లుగదా భారతీయులు తమ సంఘములోని కొందరు ప్రముఖులు లేకుండగనే యొకర హాస్య సభ గావించిరి. విద్యార్థు లొకరివెంబడి ఒకరులేచి, నివేదికమును ఖండించి, తీవ్రగ్రల సద్భావములు సందేహస్పదములని నడిపిరి. కొందరు తాము నివేదికమును జాగ్రత్తగ జరుపలేదని చెప్పిరి. ఈ విషయమైన, బానుగార్చి పాచ్చికయ్యెనాళ్ళ వారి తీర్మానము నాటకపరమజాలకపోయినది. అందుముందంజవేయు కొందరి యిష్టానుసరణముగ నొక సంఘ మేర్పరుపబడినది. దీని ఫలితము మిగులనే న్యాయముగ నుండును. ఈ సంఘము లండనులోని భారతీయుల వ్రాతనిధ్యము నందజాలదు.

ఈనివేదిక మధ్యభిక్షముగ ముందంజవేయుచున్నదని దృక్పథముతో ఇండియన్ బ్రిటన్ సంఘమువారు పలికించి, వారి సంవత్సర సభయందు ఈ విషయమై ప్రోటోలు గైకొనిరి. ఇది సుమారు 250-300 మందిచే నామోదితమయెను. మీరు ముఖ్యముగ పించున గైకొను ఆంగ్లే ఇండియనులును, డాక్టరు నాయుగారును, మిస్ మేరీసారాజ్జీయు వైయున్నారు.

ఈ సంఘమువారు భారతీయ మితవాదుల ఆమోదము బడయగల యొక నొక విధానమును సంసిద్ధపరచుటచేసి నిరర్హము ప్రభువుగా రొకయవస్థాపనమును జేలిపిరి. దీనిమూలమున స్వరాజ్యాశయము లభింపగలదు. మాంటాగ్యు పథకము క్లిష్టమగు రాష్ట్రీయ పరిపాలనా విధానమును నిర్మించినది దీనినిబట్టి భారతీయులు కుత్సితముల బుచ్చుటకు వీలు కలుగుచున్నది. మండలాధికారు లిరువురు ప్రభువులను కొలువవలసి వచ్చును. అందుచే ప్రతిరాష్ట్రమునకు స్వర్ధలబ్ధమింతుల తద్యము. ఇట్టి పరిస్థితులలో బుద్ధిగల ఆంగ్లేయు లెవరును ఇండియాలో ఉద్యోగము చేయుట నంగీకరింపరుగాన, నివిలు సర్వము సామగ్ధ్యము నశించుట నిశ్చయము. ఇట్టి స్థితిలో గవర్నరుకు కూడ దుర్భరముగ నుండును. ఈమాత్రమ నంగీకరించినయెడల దేశమున ప్రభుత్వాధికారము తగ్గిపోవును. పురోవృద్ధికి ప్రబలమగు అటంకము కలుగును. అందుమూలమున తామందరును నిజమగు భారతీయత యుద్ధవింపినతోడనే స్థాపింపబడినది స్వపరిపాలనా మూలస్థమగును.

ప్లూరాటిసిటీను అనునామె, జాతిభేదములు జాతీయతకంటె నిరోధదాయకములలో అనువిషయము గూర్చి ముచ్చటించినది. ఈ సంస్కరణ మారచనల దేశమున మతపారింపర్యముగ పరిపాలించుచున్న అల్పసంఖ్యాకుల పరిపాలన మునకు దారిజూపును. నేను అల్పసంఖ్యాకుల పరిపాలనమునకు ప్రతి కూలముగ నుండినని తలంపరాదు. కాని అట్టిపాలనమును ప్రజాపాలన మని మాత్రము పిలువరాదు. జి. సి. మామక్కు డయ్య: స్కాటు గార్లుకూడ నుపసన్నులైరి. “టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక.

వశ్యులకు మరకలు వేయుము.

భువులకు మరకలు వేయుటచే పరిశుభ్రము చేయబడుచు డాచర్యములకు డక్కాలు కలుగుచున్నవని దొర తనమువారికి తెలియుచున్నది. చురుకలు వేయుటవలన చర్యములు ఒలువబడునట్లును మాంసమునకు అంటియుండు భాగమువైపు కన్నములు పడుచుండును. అట్టిచర్యములు వర్తకమునకు నిరుపయోగములు. రంధ్రములుపడకుండ ఒలువబడిన చర్యము అపరిశుద్ధముగ నుండినపుడు పాతకు చెండాలు చొప్పునను కుప్పపరుపనివై నయెడల పాతకు నాల్గకాల చొప్పునను రంధ్రములు పడి పాడైన చర్యములకన్న అధికకమ్మతులు కలిగియుండును. పశువుల అందముకొఱకుగాని, రోగములు పోగొట్టుటకుగాని పశువులొంగిరింపబడకుండ ఆవాలాగ గాని చెడుపులు చిల్లంగులు మున్నగునవి తగులకుండుటకు గాని పశువులకు సాధారణముగ చురుకలు వేయబడును. ఈ అభ్యసములవలన చర్యములధరలు 1 మొదలు 3 రూపాయలవరకు తగ్గుచున్నవి. కొన్ని కొన్ని స్థలములలో చురుకలు వేయుట వలన నూటికి 40, 50 చర్యముల వంతున చెడుచున్నది. కలువేయుట అగత్యమైన యెడల వెన్నమీదనో మెడమీదనో ఎక్కడనో ఒక చోట చిన్న చురుక వేయబడినయెడల చాలును. అందువలన చర్యము విలువతగ్గును.

కోళ్ళరక్తకులందు ఇష్టమున్న వారందఱు చురుకలు వేయునట్లుతెలిసి మార్చివేయుదు రనియు అశ్రద్ధగ చర్యములు పనినాంధ్రు ఒలుచుట మార్చించెదరనియు దొరతనము వారు తలంచుచున్నారు.

అభిసంకేతము:—పటయద్ధ ముఖములందు జయపత్రముగ పోరాడుచున్న మిత్రులందఱివారి నైశ్యములు అభిసందింపబడుచున్నవను తీర్మానమును ముందుజరుగజేపు సామాన్యశాసన నిర్మాణసభలో ఉపపాదించుటకు మోక్షిగారు తీర్మానించికొనిరి.

అనమానము ప్రాణముతీయట:—మలబారులో నొక గ్రామమున నొకడు ఒక శ్రీశ్రీ ఇంట నగపడుటచూచి అనమానపడి వానిబాగ్యనీవెండుల కామె ఇంటికి వెల్లితగని యాదగినందున వానికి ఆగ్రహముకల్పి అమెను కత్తితో బొడిచిచంపెను. జిల్లాజడ్జిగారు వానికి ద్వీపాంతరవాసము విధించిరి.

రక్షకభటు దొకడుస్వనాత్య చేసికొనట:—పనియాక జాతి ఖయిదీ ఒకడు తలచేసినందు మలబారు జిల్లాకోర్టుకు విచారణ నిమిత్తము దీనుకుబోబడు చుండెను. ఖయిదీతో గూడ నిరువురు కనిపేటు లుండిరి. వారు వెలయాకన మనద్దకు వచ్చునట్లుటికి ఖయిదీ పారిపోయెను. ఇంతకాలకు ఖయిదీపటు పడలేదు. ఒక కనిపేటు తుపాకి ప్రేల్పుకొని మదళించెను.

అల్వారు మహారాజావారి యద్ధసహాయము:—యద్ధము జరుగునంత కాలము తమ సేనలను ఇండియాలో తనమువారి యాధీనమందుంచి భారత సైన్యములలో జేర్చుటకును తా మిచ్చిన సైన్యముల పోషణము నిమిత్తము ప్రతిసాయనము మూడులక్షలరూప్యము లొసగుటకును అల్వారు మహారాజా వారు తీర్మానించుకొనిరి.

హాసయ్య, మాస్టయ్య, డాక్టరు పరిశులకు జరుపువారలకుగాక ఇతరులు వి. డి. ఎఫ్. లో జేరిన విద్యార్థులకు కొన్ని సదుపాయములను జూపవలెనని బొంబయి విశ్వవిద్యాలయము వారు సిండికేటు సభవారిని కోరిరి. దీనికొరకు కొన్ని సంధానము ఏర్పరచబడవలయు. అయ్యవి 1919 సం॥ 10 జూలై నెలవరకు అమలలో నుండవలయు ననియు కోరిరి.

అలిగురు కళాకాల ధర్మకర్తలు అన్ని దేశమునండి కాళాసాల సభకు హాజరుచున్నారు. మా॥ మహమదా బాదు మహారాజుగారును, మా॥ వి. ప్రా అలీగారును ముందుగ వచ్చిరి. మా॥ నవాబు పాయ్సు అలీఖాన్, (జేపార్లు సంస్థానము) సర్ సయ్యదు అలీ ఇమాము, హసాన్ ఇమాముగార్లు నేడు వచ్చెదరు. గౌరవకార్యదర్శి సభకు వచ్చెడి 500 తి సమష్టముగ తెలియలేదు.

సామాన్యశాసనసభ:—ఈనెల 26-వ తేదీని జరుగు సభలో వర్తకసంఘములను గురించియు (2) దేశరక్షక సేనలో చేరువారి విదేశీసేనను గూర్చియు (3) బ్రాంజినాకెము లకుగూర్చియు (4) నూలుబట్టలనుగూర్చియు శాసనము లామోదింపబడును. కాంగ్రెసు మోక్షామలీగు ప్రతినిధులు వెంటనే ఆంగ్ల దేశమున కేగుట కనుమతిసేనంగవలెనని బ్రిటను దొరతనమువారికి వ్రాయవలెను ఈ దేశములోని పాశ్చాత్య యద్యోగుల సౌకర్యములను హెచ్చించుటను గూర్చి ఈ సభలో మొదట చర్చింపవలెనను తీర్మానములను గొ॥ పటేలుగారు పోదించుట కనుమతించబడినది. మిత్రులందఱి సేనల ప్రతాపమును కొనియాడు తీర్మానమును మహమ్మదుహామీగారు పోదించెదరు.

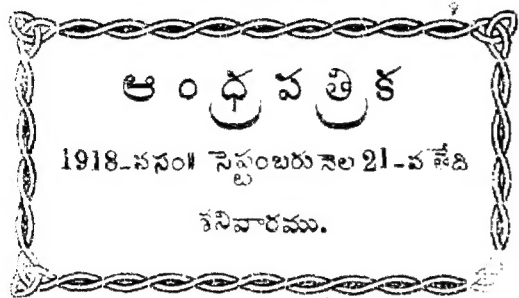
దొరతనమువారి కిస్తు చెల్లించకపోవుట:—గుంటూరు జిల్లాలో మరగోడు గ్రామములో నొక కిస్తు చెల్లించనందున గ్రామమునందు వానిగడ్డిమేటు జప్తు చేసి ఏలము నెలపుకొరకు తనవీటు దారికి వ్రాయక వారు ఏలము ఆదరు యొసగిరి. ఏలగడ్డిమేటు కొనినవానికిని గడ్డిమేటు పూర్వపు హక్కుదారికిని తగవులట గలిగెను. ఒకరినొకరు కట్టలతో కొట్టుకొనిరి. తగ్గిన గాయముల బాధచే కిస్తు చెల్లించలేకపోయిన వాడు మరణించెను. పోలీసువారు కేసుచేసిరి. డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారు 7 గుర్రవై సేరము ఫిరకజచి గ్రామ మునకులు మొదలగు వారిని విడుదలచేసిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానముపై జిల్లాకోర్టులో అపీలు చేయబడెను. గ్రామ మునకులకూడ కేసు సేరస్థులలో జేర్పబడవలెనని జడ్జిగారు తీర్మానించిరి.

జడ్జిగారి తీర్మానముమీద హైకోర్టులో అపీలుచేయబడెను. గ్రామమునకులకు చేర్చుటకు వీలులేదని భావించి హైకోర్టువారు జడ్జిగారి తీర్మానమును కొట్టివేసిరి.

ప్రకటన

బండరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గంధం వీరయ్యనాయుడుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానాన్ని చెరుకువాడ సరసింహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక ముందు చందాదారు లందరును తమ ఖాతీచందాలను ఆధ్వర్యచందాలను సరసింహముగారికి చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. వీరయ్యనాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాబాలము. —వ్యవస్థాపకుడు.

సంగ్రహము : హిందెనుబర్గు పంక్తి

జర్మను తిరోగమనమునకు కారణము లిప్పుడు వ్యక్తమగుచున్నవి. జర్మనులు తమ యూహలలో గొప్ప ప్రమాదమునకు లోనయిరి. మార్చి, మే నెలలలో తమకు కల్పింపఁగలమున కలిగిన విజయముల గాంచి మురిసి, మిత్రమండలివారు అలసి రనియు, వారి సైన్య మికముందు విజృంభింపజాల దనియు దలచిరి. అందుచే, తమ సైనికుల నెల్లర జేర్చి, అంత్యవిజయము బడయుటే మిగిలియున్న దని, శత్రువులు తలపోసిరి. అట్టి దృఢవిశ్వాసముతో కీముసల తూర్పు, పశ్చిమ దిశలయందు, ముట్టడింప నారంభించిరి. ఈ ముట్టడియే జర్మనుల అపజయమునకు కారణ మయ్యెను. ఛాక్కుసేనాని పూహము, శత్రు విజయము నపజయము క్రింద మార్చగలిగెను. అంత్యవిజయము బడసెద మను నుద్దేశముతో, జర్మనులు ఆయిన్ నడికిని సముద్రమునకును మధ్యనున్న సైన్యమును చాల వరకు దగ్గించిరి. హేగుసేనాని, యీ యుద్ధము ఖమున ఆకస్మాత్తుగ విజృంభించునప్పటికి, శత్రువు లీ విజృంభణము నెరుగ్గాన జాలక పోయిరి. మిత్రమండలివారి ప్రతిఘాతములకు తాళజాల మని, శత్రువులు బాగుగ గ్రహించిరి. ఇట్టి పరిస్థితులలో, వెనుకకు మరలుటయే ముఖ్య మార్గ మని తలంచి. తమకు బలకరముగ నున్న స్థాన మగు హిందెనుబర్గుపంక్తి మరలిరి. రిమ్ము వద్దనుండి సముద్రమువరకు నున్న సేనాముఖమున విశేష భాగముందు జర్మను తిరోగమనము సలుపబడెను. హిందెనుబర్గు పంక్తి, జర్మనులచే రెండు సంవత్సరముల శ్రమ ఫలితముగ రక్షణ స్థానముగ నేర్పఱుపబడినది. ఈ పంక్తి ఎప్పుటి కప్పుడు బలపడుచుండునని యూహింపవచ్చును. ఈ పంక్తి ఏ యే మార్గము ద్రొక్కుచున్నదో ఆ ప్రదేశముల పేర్ల నన్నిటిని వివరించుటకన్న లిల్లి, డూనై, కేంబ్రయి, లూఫెరి, లెయాన్ రైల్వే కూడలిస్థానములను సంరక్షించు పంక్తియని చెప్పిన జాలును. రాకపోకల కవసర మగు జర్మనుల ముఖ్యమార్గములను సంరక్షించుచు, నైదు ముఖ్యమగు రైల్వే కూడలి స్థానముల ని పంక్తి కలుపుచున్నది. ఈవర్ష ఋతువునందు జర్మను లీ స్థానములను రక్షించుకొన గలిగినచో, తిరో

గమనముచే, కొంతలాభము గలుగును. లేని యెడల వారి యపజయము దుర్భరమగును.

అందుచే హిందెనుబర్గు పంక్తిని సమీపించు చున్న కొలందియు శత్రువులు నిలబడి ఎదిరింప మొదలెను చున్నారు. వారి ఆముపుపట్టంతయు హిందెనుబర్గు పంక్తియందు నిలిచియున్నది. దానిని సంరక్షించుకొనుటకు, శత్రువులు తమ శక్తిని వినియోగించుటతో నాశ్చర్య మెద్దియును లేదు. కేంబ్రయిని, బ్రిటీషువారు సమీపించిరి. ఈ పట్టణమును స్వాధీనపరచుకొనకుండ, శత్రువులు చుట్టుప్రక్కలనుండు కాలువలను తెగగొట్టి ప్రదేశమును నీటిమయము జేయ దలపెట్టు చున్నారు. కాని ఈ ప్రయత్నములు, మిత్రమండలివారి నిశ్చయమును మరల్పజాలవు. ఫ్రెంచివారు దక్షిణము నుండి పురోగమనము సలుపుచున్నారు. సెంటు క్వెంటినుకు రెండు మైళ్లదూరమున ఫ్రెంచివారు చేరగలిగిరి. శత్రువులు హిందెనుబర్గు పంక్తికి జేరువరకును, మెషీను తుపాకుల దప్ప, శతఘ్నుల నుపయోగింపక బోయిరి. హిందెనుబర్గు పంక్తికి, మిత్రమండలివారు సమీపించుచున్న కొలందియు, శత్రుశతఘ్నుల ఉపయోగ మతిశయించుచున్నది. ఈ భాగమున తీవ్రమగు పోరాటము జరుగు నని యూహింపవచ్చును. మిత్రమండలి వారెటులయినను హిందెనుబర్గు పంక్తిని దాటుటకును, శత్రువులు దాని నెటులయినను సంరక్షించుకొనుటకు ప్రయత్నించుటయందును ఆశ్చర్య మెద్దియు లేదు. నేటి తంత్రీవాదలలో, యుద్ధరంగమునందు దుర్భర భాగమున శత్రువులు శతఘ్నులచే ముట్టడిని ఆరంభించిరిని తెలుపబడినది. కాని యీ ప్రాంతమున, ఆంగ్ల సేనలు హిందెనుబర్గు పంక్తిని సమీపింపగలిగెను. ఈ పంక్తి కన్నిచోటులను రెండు మైళ్లదూరమున బ్రిటీషు సైన్యము చేరెను. బ్రిటీషువారు తాము మార్చి 21-వ తేదియందున్న పంక్తిని గూడ దాటగలిగిరి. జర్మను లీ ప్రాంతములో కాలువలను తెగగొట్టి వరదల గలిగించినను, బ్రిటీషువారి టాంకుల పురోగమనమున కీ యాటంకము లక్షగలిగింప జాలవు. కొన్ని చోట్ల హిందెనుబర్గు పంక్తిని గూడ ఆస్ట్రేలియను సైనికులు దాటిరిని, తెలియుచున్నది. గాజికోట్టవద్ద విజృంభించి, బ్రిటీషువారు ముందునకు వెడలుచున్నారు. జర్మను లీ ప్రాంతమున తీవ్ర నిరోధము జూపించు చున్నారు. తీవ్రమగు యుద్ధ మిప్రాంతముల జరుగగల దని యోచించుచున్నది. జర్మనులు బ్రిటీషువారి పురోగమనము నాపలేక హానికొల్పి అడవి తూర్పు భాగమున అవస్థాన మారంభించిరి. కాని శత్రుసైనికుల నష్టము లవారము లని దెలుపబడినది. అమెరికనులు సెంటుమిచెలు వద్ద తలపెట్టిన విజృంభణము శత్రువులను విస్మితుల జేసినది. అమెరికనుల విజృంభణము మెట్లుకోటకును, ఇరువ గనులు గల బ్రీయూజిల్లాకును శత్రువుల రాక పోకల కభ్యంతరము గలిగింప వచ్చును. అందుచే, అమెరికనుల క్రొత్తపంక్తి యుద్ధక్రమములో గొప్ప మార్పును గలిగింపవచ్చు నని రూటరు దెలుపుచున్నాడు. హిందెనుబర్గుపంక్తి యైనను, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, అభేద్యమని చెప్పట అతిసాహసముగ నుండును. జర్మను బలముల సంఖ్య క్షీణించుచున్నది. పూర్వపు నిరోధమును శత్రువు లిప్పుడు చూపలేకున్నారు. హిందెనుబర్గుపంక్తిని చెదరగొట్టుట, వ్యయక్రయాసలతో గూడుకొన్న దయినను, ఛాక్కుసేనాని దీనిని సాధింపక విడువడు. హిందెనుబర్గుపంక్తిని సమీపించి, దానిపై మిత్రమండలి విజృంభణము సాగించు చున్నది.

ఈపంక్తి చెదరుచో, జర్మనుల అపజయము చేకూరి నలులనే ఎంచవచ్చును. ఫ్రెంచి, ఆంగ్లేయ సైనికుల ప్రయత్నము లీ వంక గొనసాగుచుండ, అమెరికనులు జర్మనుదేశపు సరిహద్దులను సమీపించి, శత్రువులను వారి దేశమునందే యోడింపజూచుచున్నారు.

సంగ్రామపరిస్థితు లన్నియు మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్న సమయము జూచికొని, ఆస్ట్రేలియనులు సంధి యవస్థానమును తిరిగి యారంభించిరి. ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రకటనము వెలువడుటకు, జర్మనుల ప్రోద్బలమే కారణమని స్పష్టమయినది. ఇప్పుడయినను, శత్రువులు తమ వరతులను వెల్లడింపక, తలపడేదములలో నెల్లరు జేరి ప్రాతిపదికను గూర్చి చర్చజేయవలయునని, ప్రకటించుట విచిత్రముగ నున్నది. 1916-వ సంవత్సరమున తాము సంధికి ఆహ్వాన మంపితిమనియు, మిత్రమండలివారి యాహ్వానమును నిరాకరించి రనియు, ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. నిజ మారసిన, ఆస్ట్రేలియనులు జర్మను విజయముల గూర్చి గర్వోక్తుల బలుకుట దప్ప, ఆ సంవత్సరమున వీ రెట్టి వరతులను ప్రకటించియుండలేదు. జర్మను లిప్పుడు జెలియమును విడిచెదమని తెలుపుచున్నను, మిగిలిన స్వల్పరాష్ట్రముల గూర్చి సదభిప్రాయము దెలుపుటలేదు. బాల్బరుగారు దెలిపినటుల, ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రయత్నము, మిత్రమండలియందు విభేదముల గలిగించుట కుద్దేశింపబడినది. అందుచే, ఆంగ్ల దేశపత్రిక లీ సూచనను నిరాకరించి నవి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాధ్యక్షులగు విల్సను గారు, ఈ సూచనలను మొదలంట తిరస్కరించిరి. శత్రువులు సంధి గోరుచో, విల్సనుగారు ప్రయోగించిన, 14 వరతులను అంగీకరించెదమని తెలుపవలయును. మిత్రమండలి వారెప్పుడు యోచించెదరు. శత్రువు లీ తరుణమున, మిత్రమండలి వారి దృఢసంకల్పమును సడలింప జేసెడి ప్రయత్నములు, సఫలము గాంచనేరవు. అమెరికావారు సంధివరతుల గూర్చి యిదివరకే నిష్కర్షగ దెలిపిరి. మిత్రమండలి వారిలో మిగిలినవారును, తమ వరతుల నలులనే స్పష్టముగ వెలిబుచ్చవలయునని, టైము పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఏలనన, సంగ్రామ పూహము విషయములో మిత్రమండలి వారెల్లరును ఏక సంకల్పముతో నెటుల ప్రవర్తించుచున్నారో, సంధివరతుల విషయములో గూడ నేకాభిప్రాయమును వెల్లడింపవలసి యుండును. లేనియెడల, శత్రువులు మిత్రభేదము గల్పించి, జెలియము మొదలగు రాష్ట్రములను మోసపుచ్చవచ్చును. బ్రిటీషు లేబరుమహాసభాపసంఘమువారు, ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రకటనము విషయమై తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. విల్సనుగారు వెల్లడించిన పదునాలుగువరతుల సంగీకరించుచు, మిత్రమండలివారు సంయుక్త ప్రకటనము నొకదానిని వెల్లడింపవలయునని, యీ సంఘమువారు నివేదించిరి. లేబరు మహాసభ వారి యభిప్రాయము నామోదించిరిని, తెలియుచున్నది. సంగ్రామ ప్రక్రమము సంతను గమనించిన, అన్నిరంగములందును మిత్రమండలివారి విజయ మవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగు చున్నది. శత్రు విచ్ఛిన్నము త్వరలో సఫలమగు నను సూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. ఇక్కార్యము చేకూరిన వెంటనే, ఫలప్రదమగు సంధి సిద్ధించి, స్వాతంత్ర్యధ్వజము శాశ్వతముగ స్థాపింపబడు ననుటకు సందియము లేదు.

కాంగ్రెసు రాయబారము

గౌరవనీయులగు పతులుగారు సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభలో, కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘముల రాయబారు లాంగ్లేజ్ మునకు వెడలుట కనుజ్ఞ యొసగవలెనని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు యుద్ధమంత్రివర్గమువారికి నివేదింపవలెనని, తీర్మాన ముపపాదించెదరు. ఈ తీర్మానమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారుంగీకరించి, యుద్ధమంత్రివర్గము వారికి ప్రజాభిప్రాయమును దృఢముగ దెలిపెదరని విశ్వసించుచున్నారము. యుద్ధ మంత్రివర్గమువారు తిలకు రాయబారమును నిషేధించుటచేతను, ప్రజాశయ క్రతికూలురగు డాక్టరు నాయరుగారి నాంగ్లేజ్ మున కెట్టివరతులు లేకుండ వెడలనిచ్చుటచేతను, ప్రజలలో అసంతృప్తి విశేషముగ ప్రబలియుండెను. పిమ్మట తిలకుగారు స్వవిషయము కొరకై, ఆంగ్లేజ్ మునకు వెడలవచ్చునని, యుద్ధ సభవారంగీకరించినను వారా దేశములో రాజకీయోపన్యాసముల నీయగూడదని, నిషేధించిరి. కాని డాక్టరు నాయరుగారిపై విధింపబడిన నిషేధము పిమ్మట తొలగింపబడెను. తిలకుగారిపై విధింపబడిన నిషేధము గూర్చి వారాంగ్లేజ్ మున జేరిన పిమ్మట ఆలోచింపబడునని ప్రచురింపబడెను. ఇంకను కాంగ్రెసు రాయబారులు వెడలగూడదని నిషేధాజ్ఞ తొలగింప బడలేదు. సంస్కరణవిధాన ప్రచురణ సమయమున, భారతీయ ప్రముఖు లెవరును ఆంగ్లేజ్ మునందు లేకుండుటచే, భారతీయుల యభిప్రాయములు వ్యక్తీకరింపబడుట లేదు. ఒకవంక సిడెహాం వర్గము వారికిని, వేరొకవంక సంస్కరణవిధానము నంగీకరించెడి వారికిని మాత్రమే, చర్చబడుచున్నది. ఉభయములు సమాధాన పడు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. సిడెహాము వర్గమువారు, మితివాదులగు భారతీయు లంగీకరించుటకు వీలగు విధానము నొకదానిని తయారు జేసిరని, మైమ్మ అఫ్ ఇండియా లండను విలేజరి వ్రాయుచున్నాడు. దీనినిబట్టి సిడెహామువక్షము వారు మాంటాగూ విధానమును సంకుచితపరచి, ఎల్లరచే నంగీకరింపజేయు ప్రయత్నించుచున్నారని స్పష్ట మగుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లీ తరుణమున ప్రజాశయముల నాంగ్లేజ్ మున వ్యక్తపరుపవలసి యున్నది. వారిపై గల నిషేధాజ్ఞను యుద్ధమంత్రివర్గమువారు దొలగించి తీరవలయునని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు వట్టుదల జాపవలయును. నిషేధాజ్ఞ తొలగజేసి, ప్రజలలో వ్యాపించిన అసంతృప్తి మరింత మెచ్చి తీరును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు పతులుగారి తీర్మానము నంగీకరించి, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు వెడలుటకు తగిన సౌకర్యముల సమకూర్చెదరు గాక!

కపర్డిగారి తీర్మానము: అసాన్సియేటుడు ప్రెస్సువారి పారబాటు

కపర్డిగారు వార్తాపత్రికా శాసన ఫలితముల గూర్చి విచారించుట కొక సంఘము నేర్పాటు జేయవలయు నను తీర్మాన మంగీకరింపబడినటుల అసాన్సియేటుడు ప్రెస్సువారు నిన్నటిదినము తంత్రి వార్త సంపీయుండిరి. ఈ వార్త సత్యము గాదని, వీరు నేడు మా కిటుల వ్రాసిరి:

“కపర్డిగారి తీర్మానము గూర్చి నిన్నటిదినము సిమ్లానుండి వంపబడిన తీర్మానములో నీ క్రింది సవరణ గావింప గోరెదము:—37 మంది తీర్మాన మునకు ప్రతికూలముగ వ్రాటునిచ్చిరి. 15 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగ వ్రాటునిచ్చిరి. అందు చే తీర్మాన మోడిపోయెను.” ఇంతటి ముఖ్యముగు విషయములో, అసాన్సియేటుడు ప్రెస్సువారు పారబాటుగు తంత్రివార్త సంపుట చోద్యము. మద్రాసులో నున్న ఈ ప్రెస్సువారి ప్రతినిధి ఈ ప్రమాద మేల గలిగెనో డెలుట లే కున్నాడు. ఈ తీర్మాన మోడిపోయెనని విచారించ నవసరము లేదు. మేము నిన్నటిదినము దెలిపినటుల విచారణసంఘములు ప్రజాభీష్టములకు చేయూత నొసగుటకు బదులు, విఘ్నకారణములుగ వర్ణించుట అనుభవైక వేద్య మగుచున్నది. అందుచే, ప్రాథమిక స్వత్వ సంరక్షణము గూర్చి పార్లమెంటు సభవారు శాసనము గావింపవలయునని కాంగ్రెసుసభవారు చేసిన తీర్మానమునే, భారతీయు లాధారము జేసికొనవలయును. అట్టి ప్రకటన మత్వసరమని, కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లాంగ్లేజ్ మున రూఢిపరుపవలెను. జన్మస్వాతంత్ర్యములు రక్షింపబడునని, అభయమొసగబడెనని, నిర్బంధశాసన ప్రయోగమున కామీద తావుండ నేరదు. అన్ని నిర్బంధశాసనములతో బాటు, పత్రికా శాసనముగూడ తొలగింపబడి, స్వపరిపాలనముతో బాటు సుపరిపాలనము గూడ ప్రజలనుభవించుటకు సాధ్యపడును.

దేశీయనాకానిర్మాణము

హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, దేశోపయోగము కొరకగు దేశీయనాకాలను నిర్మించుచున్నారు. బొంబాయి అను నొక మున్సిపల్ తయారయి, పశ్చిమ తీరమునం దుపయోగింపబడును. బాయిలరు, యింజనులు దప్ప, మిగిలిన పరికరములన్నియు హిందూదేశములో తయారగు సామానులతోనే నిర్మింపబడినవి. కలకత్తా అను నొక యిదివరకే తయారయినది. దేశీయ నాకానిర్మాణ మితరుణమున, ఆరంభమగుట శుభ సూచకము. యుద్ధాంతములోపల, స్వదేశీ పరిశ్రమాభివృద్ధికి తగిన ప్రోత్సాహము గలుగునని యూహించెదము.

యుద్ధములము

యుద్ధములము విషయమై మద్రాసు తన తృతీయస్థానమును బోగొట్టు కొనుటయే గాక, పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రముల కంటె వెనుకబడినటుల దెలియుచున్నది. ఎంగ, బొంబాయి, రాష్ట్రములతో సరి సమానస్థాన మాక్రమింపవలసిన, మద్రాసు రాజధాని విదవస్థాన మాక్రమించుట గౌరవప్రదము కానేరదు. చెన్నరాజధాని మరి యొకమారు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించి, తృతీయస్థాన మాక్రమించును గాక యని కోరుచున్నారు.

కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుడు: ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము

శ్రీ శ్రీ కాంగ్రెసునకు తిలకుగారు సభాధ్యక్షులుగ నుండవలయునని అనేక రాష్ట్రములు తమ యామోదమును చివరపర్యాయము దెలిపినవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము వారెట్టి యభిప్రాయ మిచ్చి రని, పలువురు మాకు వ్రాయుచున్నారు. అందుచే రాష్ట్రీయసంఘమువారిపై నెన్నుకొనినో, కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుట భావ్యము.

చెన్నపురాంధ్రసభ-విద్యాశాఖ.

(18-వ తేదీ యుపన్యాసము)

వేమకరపు రామదాసు పతులుగారు పురాణం నాగభూషణం పతులుగారి యధ్యక్షతన కాశివాసుని కవిత్వములోని సాంఘికాదర్శములను గూర్చి యుపన్యాసించిరి. పంతులుగారు తమ యుపన్యాసపు బారింధమునందు తాము ఈవిషయమునఁ బ్రశ్నము నర్పసామగ్రి సమీక్షింపగలమునఁ జేయుచు త్వరలో నావిషయమును గురించి పెద్ద వ్యాసమును వ్రాయఁదలచి యాత్మం దిచ్చట నుకొన్నివిషయముల నుపన్యాసించుచును చెప్పిరి.

పిమ్మట కాశివాసుని కవిత్వమునకు ఘనత రాదగిన కారణములను, ఆకాలములందలి స్త్రీవిద్య స్త్రీస్వాతంత్ర్యము అభిభిక్ష మున్నగువాని విషయములు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుకూలముగ గూర్చఁబడియున్నవని యనేక విషయముల నుపన్యాసించిరి. తరువాతి సగ్రాసవాధిపతిగారు కాశివాసుని కవిత్వమున సాంఘికాదర్శములయందును తమకుగల యభిరుచిని వెల్లడించిరి.

(19-వ తేదీ యుపన్యాసము.)

మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు కోపల్లె కృష్ణారావుగారి యాధిపత్యమున వేదప్రామాణ్యము నుపన్యసించిరి. సోమయాజులుగారు వేదములను ప్రమాణములుగా గ్రహించెడి యాయుల మతమును నిరూపించుటకంటెను అప్రమాణములను వారి వాదమును నిరూపించి ఖండించినవో పరిశుద్ధ వ్యాయును ననుసరించి వేదమునకు ప్రామాణ్యమును నిరూపించిట్లు లగునని కనక వేదము అప్రమాణము లను వాద జైనుల మత సిద్ధాంతముల నుపన్యాసించి తత్ఫలపూర్వకముగా వేదములకు ప్రమాణత్వమును దృఢపఱచుచున్నది యుపక్రమించి యుపన్యాసించిరి. వేదముల సప్రమాణము లను బుద్ధజేవుడు కూడ విష్ణుని దశావతారములలో నేల తేర్చఁబడినది వారు కింకించి కొని లోతులను అనగా స్వపర తారతమ్య భావము లేకయే యజ్ఞాదుల చేయకలయునని కోరుకొని అవి వేద ప్రజలను వందనచేయుటకును ఆయుల నుద్ధరించుటకును బుద్ధుని దశావతారములలో చేర్చుటయని చెప్పిరి. ఈ యుపన్యాసమునకు సోమయాజులుగారు వేదమును ప్రమాణీకరించుటలో తార్కికమతము నవలంబించి ప్రశ్నిజ్ఞానమానకాబ్జము అను మూడుప్రమాణములను వైకొని నిరూపించిరి. తరువాతి సగ్రాసవాధిపతిగారి సమాచితసంభాషణలతో సభ ముగిసెను.

(20-వ తేదీ యుపన్యాసము)

అల్లాది మహాశేఖరాస్త్రిగారు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్న సాయంత్రము సభాధివన మందు మన యాచార కృతపరములను గూర్చి చాలనేమి ఉపన్యాసించిరి. ఇట్లుటి వర్ణ భేదములు కొంతవఱకు సడల వలెననియు యుక్తమయ్యరూపి వారి వివాహముల నుచితముల నియు ప్రమాణపూర్వకముగా వాదించబడెను. అగ్రాసవాధి పతులును ఉపన్యాసకులతో కేక్కిరించి పూతువాద పూర్వకమైన తమ ప్రసంగాలతో సభ్యుల శాసనదళపాదించిరి. వందన సమగ్నములతో సభ సమాప్త మయ్యెను.

చతురకపు బట్టల సరఫరాకు గూర్చి 4-వ తేదీన సామ్రాజ్యశాసనసభయందు చర్చ జరిగినది. వీదలకు కలయు గుడ్డ రెంకరకు కావలయునో, ఏరకమున కావలయునో యను విషయముల నన్నిటిని పరిష్కరించుటకు కంట్రోలరుకు అధికార ముండును. హిందూదేశమందున్న మిల్లుల నన్నిటిని తగికి తేసి చతురకపు బట్టలను నేయించుటకు అధికారము గూడ గలదని మా. సర్. వార్ని బార్నినుగారు దెలిపిరి. అన్ని రాష్ట్రములవారును కలసి బొంబాయిలో సమావేశమై ఆయా రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు అందరును కలసి ఎంత సరకు కావలయునో ఏరకము కావలయునో యాచించి తీర్మానింపవలయునని సూచింపబడినది. ఈవారము బుధ గురువారముల నాడు పెక్కిలేరియటులో ప్రభుత్వప్రతినిధులందరును సమావేశమై, ఇందలి శుంగరులు అతిరసహాస్యముగ నుంచబడినవి. సభ్యులకు తప్ప నైవారి కెరికిని తెలియదు. ఈసభకు వర్తక సంఘమువారు చాలమంది వచ్చిరి. ఈ సభకు అధ్యక్షుడగు నోయిగుగారు 19వ తేదీ చుట్టూన్నాము నిష్కాత జేంచేసిరి. ఈసభయందు అందరును వికమత్వముతో ప్రకటించిరిని తెలియజేసిరి.

రోపామహానంగము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ఆంగ్లండు

అస్ట్రోనామిగరి సంగి ఆహ్వానము.

పరానువారి యశ్చి ప్రాయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—పాస్తరినుండి సంగినిగూర్చి ఇట్లు తిలకించుచున్నది:—జర్మనులు తమ యవస్థానమున విధి అమలించుటకు సంగియుగ్యమును విధిలేక పూనుకొన వలసివచ్చినది. దీనినియమై మిత్రమండలివారి యభిప్రాయ ము ఎల్లరకు సువ్యక్తము. పరానువారి సామజీకరణ వారంద రును శిక్షితులుకావలయును. పూర్వమును దేశములన్నియు మరల వశముగావలయును. ఇకముందెన్నడును ఇట్టిదౌర్జన్యము జరుగకుండగ శత్రువులభయమును మోచుకలయును. సంగి వారంగలసంక్షేమము బూటకముతో నూతుకొన్నది. దీనియం దు భయము, మోసము ప్రబలింపించుచున్నది. ఒకమూల సంగి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి మరల సాగించునై వాడి ని సల్పును నేయున్నారు.

శీ జర్మనులు:—సంగినూచన లన్నియు శత్రువుల బలహీనతకు తెలియబడుచున్నది. మిత్రమండలివారే సంగిమగ తులను నియమించిన జర్మనులు ఓడిపోయిన ప్రజలకు న్యాయ కము కలుగగలరు.

హామైలై బరు:—ఈ సంగినూచనలకు మేము అంగీకరిం చము. మానెన్యులు జనుకముగ శత్రువులను పారదోలుచు న్నువి. శత్రువులు తమ ఆయుధములను నేలవైచుటకు మనము అంగీకరించరాదు.

హెటిన్ హ్యూసిస్:—ఈ సంగినూచనలచే మోసపోవు వారెవరును లేరు.

ఎన్సెల్మార్:—జర్మను మిత్రులకు ఇట్టి నష్టములు కలుగుచున్నపుడు మనము సంగినూచనలను సమ్యక్తములు సహజము గాను,

డివి టెట్ జర్మను:—వసంతముకుపుల్ల ప్రకటించిన వానికిని ప్రస్తుత ప్రకటనమునకును చాల వ్యత్యాసము కలదు. అస్ట్రీయా ఇప్పుడు స్థలపరీక్ష చేయుచున్నది. ఈ సమయమున అస్ట్రీయులు విధిలైతేని జర్మనులు వీరితో తమ సంబంధ మును తెంపుకొనెదరు.

మాట్టిక్. ఇట్టి పరిహాసపు సంగినూచనలచే మనము మోసపోకలము.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ప్రాంతలైబరు తప్ప తక్కిన సాంఘికపత్రికలన్నియు ఈ సంగినియమై మానము వహించిరి. ప్రాంతలైబరు పత్రిక ఈనూచనల నెంతమాత్ర మంగీకరించరాదని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నది.

హాండు పత్రికలు

లండన్, సెప్టెంబరు 17:—అస్ట్రీయుల సంగి సందే శము ఫలించనేరదు. జర్మను మిత్రులు సంగినిగూర్చి తొందర పడుచుండుటచే ఈ ప్రకటనముకు వెలువడియుండును.

జర్మనుల యభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—తమ యుద్ధక్షేమము నెర వేరునా లేదా యని వింతతో అస్ట్రీయులు ఈ ప్రకటనమును గావించి నందులకు జర్మనులు ఆశ్చర్యపోయియున్నారు.

లిబరల్ వాసిస్టీ బ్యాటంగు:—స్వతంత్రించి అస్ట్రీయు ను లీయపాయకమగు ప్రకటనము గావించినందులకు వారే ఉత్తరవాదులు కావలయును.

బెర్లయినరుట్యుగిట్టాటు:—ఈ ప్రకటనముచే మిత్రమం డలివారు మరింత ఎక్కువ ప్రయత్నమును చేయుగల్గుదురు.

వార్వర్తును:—జర్మనులు అస్ట్రీయులకు తోడ్పడవల యును. జర్మనులు సర్వసాధారణముగ దీని నంగీకరించెదరు.

నార్మాటివి అల్లిమిక్ బ్యాటంగు:—అస్ట్రీయా హం గరివారి సందేశమున జర్మనులు సంతోష పూర్వకముగ తోడ్ప డెదరు.

ఇటలీవారి భావము.

రోం-సెప్టెంబరు 17:—అస్ట్రీయును సంగినూచన అధి కారుల ద్వారా ఇటలీవారికి రాకున్నను ఇటలీవారు తమభావ మును ప్రకటించి నిమ్మియోజనమును సంగిప్రస్తావన గావించుటకు ఈ నూచన కోరుచున్నదని తెలిపిరి. అస్ట్రీయును జర్మ నుప్రముఖుల ఇటీవలి ప్రకటనములు (బుకారెస్టు ప్రెస్టులిట్) వక్రు సంఘటన దేశాక్రమణవిషయములు తప్ప సంగి అసం భవమగునట్లు చేసినవి. మిత్రమండలియు నైటెడ్ స్టేట్సు ఇటలీ

యుల ఆశయములను అస్ట్రీయును ప్రభుత్వమునా రంగీకరింప నంతవఱకు ఇటలీవారు స్వాతంత్ర్యస్వాధీనుల పక్షమున కాశ్వతసంగి కుదురువఱకు పోరుపట్టుదురు.

సంగి సూచనలు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—సంగి సూచనలను గూర్చి హిందెనుబర్గుగారు నేనలకు తెలియజేసిరి. యుద్ధము నిలపవల దుగాని జర్మనులు సంగికి విముఖులుగారనట స్పష్టము అని వ్రాయబడెను. శత్రువులను మాపుమానెరవకు దంభోత్తరేమి యును లేవు. స్వదేశ సంరక్షణావశ్యకత తెలుపబడినది. ఇది వరకు మిత్రమండలివారు జర్మనుల సూచనలను నిరసించి రని గూడ వ్రాయబడెను.

నూచనదకు వారి సమ్మెకట్టు.

లాయిడు బార్టిగారి ప్రార్థన.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—లాయిడు బార్టిగారు నూలు వడకు సంఘమునకు ఒక ఉత్తరమును బంపిరి. యుద్ధమున పని చేయుచున్న వారియెడ నమరలవి మఱల పనియందు ప్రవేశించి వివాదవిషయములను ప్రభుత్వమువారికి వదిలివెట్టవలె నని లాయిడు బార్టిగారు సమ్మెకట్టు కట్టినవారిని ప్రార్థించిరి. ప్రభుత్వమువారు తక్షణము ఒక విచారణసంఘమును నియ మించి వారణ జరిగింతురనియు వారు వ్రాసిరి. వైసంఘము వారి మహాసభా సందేశమును గూర్చి వ్యాపార సంఘము వారును కార్మికమండలిగారును వారును నేటిదినము వైసంఘపు సభను జరిపిరి. రేపటిదినము సంఘప్రతినిధులు మాన్సెప్టరు నందు సమావేశమై లాయిడు బార్టిగారి విజ్ఞాపనను చర్చించెదరు.

బ్రిటిషుస్ట్రీ మరు మునుగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—ఈనెల 12-వ తేదీని ఒక జర్మను ఆంథర్గామి ఒకసాముఖ బ్రిటిషుకాకు టార్పెడోతో కొట్టియొచ్చినది. 8 గురువ్యాగులును 25 గురు వాణిజ్య నావి కులును ఇతరులు 25 గురును కనపడుట లేదని నాకాదశము వారు తెలిపి.

జర్మనులు బెల్జియమువారికి చేసిన సంగినూచన.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—జర్మను తవరిద్వారా బెల్జి యమువారికి సంగిరాయవార మంపిరి తెలియలేదు. దీనినిబట్టి యు అస్ట్రీయాజర్మనీసంగి అవస్థానము విధలనుగుటను బట్టియు సాంగ్రామిక సంయోగమునలె రాజకీయసంయోగ మునుగూడ నేర్పరుపదగునని కొందరు రాజనీతిజ్ఞులు నూచించిరి. జర్మనులు మరల పెద్దఎత్తున తలపడదమ్యును. అస్ట్రీయా వారికి శత్రుత్వ తర మిచ్చుట అనవసర మని కొందరు తలం చుచున్నారు. ఈ విషయమున నభిప్రాయభేదము కలిగియు న్నదిగాన నెందులకును మిత్రమండలి రాజకీయ సంఘముం డుట అనవసరమని చెప్పదగును. అట్లేర్పడినచో మిత్రమండలి వారు తమ సంగి వరకులకు నిర్ధారణముగా నిరూపింపగలుగు దురు. అది వెంటనే జరుగవలసినదిగా నున్నదని వైస్సు పత్రిక వ్రాసినది. అస్ట్రీయావారి సంగివరకులనుగూర్చి వైసిడెంటు విల్సన్ గారి 14 నియమములను స్థిరపరుచుచు మిత్రమండలివా రందరును తమ భావములను స్పష్టపరుపవలెనని కార్మిక సంఘ మువారు తీర్మానించిరి.

డి. ఎస్. ఓ. బిరుదము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:—రెస్టి నెంటు కల్లులు ఇ. ఏ. కెటెలువలు (ఇండియానేస్) గారికి డి. ఎస్. ఓ. బిరుద మియ్యబడినది. ఆపత్కాలమున నిరదధికారుల ఆజ్ఞానుసార మొకపటాలమును సమకూర్చుకొని యొకతావున శత్రువులను ఓడినములు నిరోధించెను. పిమ్మటతనికి సహాయమంపబడినది.

మరణము.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—రణరంగమున ఆల్బెర్టాండరు ధనుగాద మృతిచెందిరి.

ప్రాము

డెవినికేసేనాని పురోగమనము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:—పరాను శిబిరములనుండి రూటరునితెలుపు డిల్లు తిలకినంతనాడు.—ఉత్తరముందున్న బ్రిటిషువైస్యములతో డెవినికేసేనాని నెంటుక్వింటినువైపున ముందుకేగమనమున్నగు, హిందెబర్గుపంక్తియెదుట కొన్ని కందల గజములదూరమున జర్మనులు డెవినికేసేనాని ప్రబల ముగ నెదుర్కొనిరి. కాల్పులులు వెక్కు మరఫిరంగులతో మాపురోగమనము నరికట్ట ప్రయత్నించినవి. కాని వ్యర్థమయ్యెను. పరానువారు విశేషవైపుణ్యముతో ముందు కేగచున్నారు. వీరు నెంటుక్వింటిను పల్లెలకు రెండుమైళ్ళదూరములో ను న్నారు. రణరంగమున తమ ప్రాతకంధకములను చాలవరకు వశపఱచుకొనిరి.

ఎయిక్కులాఫామెలలో జర్మను సైనికులు చాలచుండి 18 ఏండ్ల ప్రాయముగలవారు రణరంగమునకు బోవుమాగమున తిరుగబాటా:చ్చినవి లీనునోవిలును పత్రిక తెలుపుచున్నది 8 గురు చంపబడిరి. మరొకందరు తుతగాతులైరి. వీ రంద రును రైలుబండిలోనికి గొంపోబడిరి. వీరు కిక్కిరింపుం తుపాతులను పాటవైచిరి.

బ్రిటిషువారు హిక్ డెక్ బర్గుపంక్తిని సమీపించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—(సాయం 6-15 గం) ఇంత వరకు 8000చుండి శత్రువులు బ్రిటిషువారివశమైరి. గోజ్కోర్టు-హాల్బుక్ రణముఖమందున్న మరఫిరంగులగుడ వీరివశమైనవి. ఏవైపుజూచినను వీరికిని హిక్ డెక్ బర్గుపంక్తికిని 2 మైళ్ళ దూరముకంటె ఎక్కువదైదు.

బ్రిటిషు పిజయ విమర్శన.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—బ్రిటిషు శిబిరములనుండి రూ టరు వితేఖకు డిల్లు తెలుపుచున్నారు:—నిన్న సూర్యాస్తమ యమువరకు 8 వేల చుండి బ్రిటిషువారిచే జిక్కిరి. ఇందులూ కందలకొలది ఉద్యోగస్థులకూడగలరు. ఒక్క 4 వస్త్ర స్వముఖ ముననే 11 పటాలములు గుర్తించబడినవి. వాముఖగమందు న్న వైస్యము పూర్తిగ పాట్టిఫిరంగులను 11 యుద్ధ ఫిరంగు లను, అనేకమగు కంధకపు ఫిరంగులను, మరఫిరంగులను, రణనామగ్నిని బట్టుకొనినది. టెట్టుకడిన సామానుకంటె ఈవిజ యము చాల లాభకరమైనది. హిక్ డెంబర్గు పంక్తి మూడుభాగ మును సంపాదించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఇదిపూర్తిగ నెరవేరినది. 8 గంటల లగువరకి బెల్జిగను బెల్జికోర్టులను బట్టు కొంటిమి. హిండిక్ బర్గు పంక్తికి 50 గజములు లోపుగల దూరము నున్న స్థానములయందు ప్రవేశించితిమి. ఉత్తరమున నిరోధ మతి తీవ్రముగ నున్నది. గాచీ ఆడవి, ఎఫీదగ్గర దీర్ఘ ముగను తీవ్రముగను యుద్ధము జరిగినది. బెర్లయినరుట్యుకు పడమ రగ మాకోఫ్ఫిన్ దళములు శత్రువులను పరాజితులగా జేసెను.

టాంకుబండ్ల సాహసము, ఉపాయము.

టాంకుబండ్లు అమిత సాయ మొనర్చినవి. ఒక్క గుండును గూడ కాల్పుకుండగ నె తమ పనిని అవి నెరవేర్చు కొనినవి. అవి సంచరించు ప్రదేశ మెంతయు సౌకర్యముగ నుండెను.

18 మైళ్ళరంగము

పటాలములతో పోడి గోజ్కోర్టు సోమియథ్య 4000 గజ ములవరకు ముందు కేగినారము. దీనిచే శత్రువులు తమ మూల బలములను క్రొత్తగ వినియోగించవలసి వచ్చెను.

12-వ జర్మను పటాలాధికారి హాక్ భూలో ఇట్లు తెలుపు చున్నాడు:—బ్రిటిషువైస్యము మనవైస్యములకంటె ఎక్కు వగునముగ పోరుచున్నారు. మాస్టలముల నన్నిటిని నిలబెట్టు కొంటిమి. 6 పటాలములతో హాక్ భూలోయకు ఆగ్నేయముగ గతరాత్రి శత్రువులు ప్రతియుద్ధము సత్పరికాని పూర్తిగ పరాజితులైరి. విల్లర్సగు స్లెయిలోగూడ వీరి కీ గతే సంగినిం చినది. హిందెబర్గు పంక్తిదగ్గరనున్న వేగు స్థానమును ముట్టు డించుచు అస్ట్రీలియనులు 842 చుండి శత్రువులను బట్టుకొనిరి

శత్రువులు మిత్రమండలివిజయము సంగీకరించుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—జర్మను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—హాక్ భూలో అడవినుండి సోమి వరకు విశాలరంగమున బ్రిటిషు పరాను వైస్యములు ముట్టు డించినవి. ప్రతియుద్ధములు గూడ జరుగుచున్నవి. హాక్ భూలో ఎమిగ్నిను కాల్పు వ్యవస్థ నున్న మధ్యప్రదేశమున మన శత్రు వులు చొరబడిరి. తక్కినవోట్ల యుద్ధ మేమియు ఫలవంత ముగ లేదు.

క్రొత్త అమెరికాపత్రి.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— (సా.సం 5-10) పరామ
 శ్రుతికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:— సెంట్యూరింటిక్ ప్రదేశమున
 మేము ముందు కేగుచు నేయున్నాము. కాంత్రెస్కోర్ట్లో
 శత్రువులు మొండిచొరల జేసి పోరు సల్పుచున్నారు. తమ
 స్థానములను శత్రువు లిచట తమంతట తామే సంరక్షించుకొను
 చున్నారు. ఈ ప్రదేశమున మేము చొరబడినారము. ఎయిను
 ట్లెర్తరముగ శతఘ్నులపోరు భయంకరముగ జరిగినది. మాయిలీ
 పాలము దగ్గర శత్రువులు భీకరముగ ప్రతియధమును సలిపిరి.
 కాని వ్యర్థతైరి. మాస్థానముల నన్నిటిని నిలబెట్టుకొన్నారము.
 శత్రువులవై బడి వారికి గొప్పనష్టములను కలుగజేసినారము.
 మార్లాండనుట ఈకాగ్రముగ వెన్నేరంగమున శత్రువులు యుద్ధ
 మును సలిపిరి. కాని వాసు మా పంక్తిని సమీపించక పూర్వమే
 శత్రువుల యుద్ధమును ప్రతిహత మొనర్చితిమి. మ్యూసు శిఖర
 ములయందు శత్రువు లొసరిన ముట్టగులను వ్యర్థము జేసితిమి.

శత్రువుల భయంకర ముట్టుకులు.

అంధక, సెప్టెంబరు 19:— (సాయం 8-15) బ్రిటిష్
శక్తికలు ఇట్లు తొలుపుచున్నవి:—రణరంగమున ఉత్తరభాగ
మున నిన్న మధ్యాహ్నము శత్రువులు భీకరముగ తమ ఫిరంగు
లతో దారుణముగ పోరు సల్పిరి. పంతులయం దున్న
పటాలములందూరక్రమణ యంత్రముల సౌకర్యములన్నియు
భ్వంసమయినవి. ఉత్తరభాగమున బ్రెస్టులు
చుట్టుపక్కల సాయంకాలము 5 గంటలకు శత్రువులు
వికారిరణరంగమున ప్రబలముగ శత్రుకాలబలములు
తలపడినవి. అన్ని థలములయందు శత్రువులను మానెనన్య
ములు పరాజితులుగ జేసి, గొప్పనష్టములను కలుగజేసెను.
మొయినిర్మిత తరముగ మరల శత్రువులు ముట్టడిసల్పిరి.
ఈ పర్యాయము గూడ శత్రువులు పరాజితులైరి. గొప్ప నష్ట
ములు గూడ వారికి గల్గినవి. కొన్ని ప్రదేశములయందు శత్రు
వులు మా కందకములను సమీపించి లోపల ప్రవేశించిరి.
కాని మా సేనలు వారివైబడి ప్రతియుద్ధ మొనర్చి వారి
నోడించె. మా పంక్తిని మరల భద్రముగ నేర్పరుచుకొంటిమి.
చాలమంది శత్రువులను బంధింపగ గొంటిమి. ముట్టడింపబడిన
రణరంగముననున్న మాస్థానములముందట జర్పరుశక్తములు పొర
లుచుండెను. గోజీకోట్టకు దక్షిణముగ సాయంత్రము రాత్రి
యు బ్రిటిష్ సైన్యములు బలకరముగ పోరుచు నేయుండెను.
హిందెంబర్ల పంక్తిదగ్గర నున్న వేగుస్థానములను ఆంగ్లేయ సైన్య
ములు సమీపించినవి. వాని వామపార్శ్వమున అడ్డేరియను
పటాలములు రాత్రి 11 గంటలకు మరల ముట్టడిని
ప్రారంభించెను. హిందెంబర్ల పంక్తిదగ్గర వేగుస్థానములను
బట్టుకొనిరి. ఇచట ఘోరయుద్ధము జరిగినది. వెక్కుబడి
శత్రువులను, మరఫిరంగులను వీరి సైన్య శక్తి మాయెను. తమ
రణరంగముందున్న హిందెంబర్ల పంక్తిదగ్గరనున్న వేగుస్థానము
లన్నియు వీరి స్వాధీనములో నున్నవి. ఇంకను ఉత్తరభాగ
మందు బానుసోయి, ఎఫీకీ తూర్పుగ ఘోరయుద్ధము జరిగినది.
తెంపైరును నశింపరుచుకొంటిమి. శత్రువులు పట్టుదలతో సల్పిన
ప్రతియుద్ధములను ప్రతిహతి మొనర్చినారము. విల్లర్సు గుప్తె
యిను ప్రాంతమందు నిన్నటిరోజున నందలకొలది శత్రువు
లను బంధింపగ గొనెన 17 వ పటాలము గాచీ అడవిని
వారల స్వాధీనము జేసికొనిరి. శత్రువులు విల్లర్సుగ గ్లెయిను
లను తీవ్రముగ ముట్టడించి ప్రతియుద్ధ మొనర్పిరి. కాని గొప్ప
నష్టముతో వానిని పారదోలితిమి. పకలు, సాయంత్రము శత్రు
వులు గాచీ అడవిలో ప్రచండముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్పిరి.
కాని వ్యర్థమాయెను. స్థాయిగుడ్డారుకు దక్షిణముగను, తూర్పు
గను మేము యుద్ధము సల్పి విజయములైతిమి. మాస్థానములను
భద్రపరుచుకొంటిమి.

చిటిష్ నై మానికులయ్యుదము.

బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:— నిన్నటిరోజున కేత్రువులు స్వల్పముగాపోరిరి. 4 కేత్రువిమానములను నేలగూల్చినారము. 8 డింటిని కొరగాతుండగ క్రిందకుగూల్చితిమి, 4 బ్రిటిషువిమానములు కాన్పించుటలేదు. మరఫిరంగులతోను బాంబులతోను కేత్రువులను నరుమాడు మావేగునైస్యములకు బ్రిటిషువైమానికులు తోడ్పడిరి. 24 గంటలలో 16 టన్నుల బాంబులను బరపినారము. 16-వ తేదీని మావిమానవిప్లవసక యర్జెములు కేత్రువిమానములదానిని నేలగూల్చినవి. మరఫిరంగులచే 17-వ తేదీని ఇంకొకవిమానమును నేలగూల్చిరి.

అండను, పెట్టెంబరు 19:—(సామంత్రము 11-15)
 బ్రటిషు ప్రతికూల ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—నిన్నటి మధ్యాహ్నము
 ట్రికాల్టకు త్రవలుగ క్రతువులు అతిభయంకరముగ పోరి
 రనియు, వారికి అసామనుసవ్యములు కలెననియు దృఢపడినది.
 ఎక్కి అగ్నేయముగను, గోడీకోర్టు చుట్టుప్రక్కలను, నేను
 యుద్ధము జరిగినది. ఇవట గానీ అవనికి ఉత్తరముగ కొంత
 స్థలమును ఆక్రమించుకొంటిమి. తక్కిన రణరంగమందు గూడ
 కొంత యుద్ధము జరిగినది. నిలును చాటికి పడమరగ మాస్టాన
 ములను కొంచెము బలపరుచుకొన్నారము. న్యూచాపీలును
 తూర్పుగను, వైవెగుకోంబై నున్నవలను ఉత్తరముగ జరిగిన
 దానులను ప్రతిహత మొచ్చివారము. పెంటుక్వింటెను ఈ
 కార్యముగ నిన్నటిదినము జరిగిన యుద్ధమున 10 వేల కంటె
 ఎక్కువమంది మారేడిక్కిరి. 50 ఫీరంగులుగూడ నూకలమై
 నవి.

సెంటుమిహాలు విజయము.

అందఱు, సెప్టెంబరు 20:—మిశ్రమందలి సేవలు విజయ
సంకాదమున నొకదాని సొకటి మించవలెనని అనికోత్సా
హముతో పోరునుండుట చాల ప్రశంసనీయు. సేవలు పర
స్పర సుఖించించుచుండుట జ్ఞానునియగు ప్రావేద్యుని లభ్య
మగు జాగ్రత్త చక్రవర్తి గారికి తలపెట్టిన వంపిరి.

జర్మనుల అవస్కందనము.

లండను, సెప్టెంబరు 19:— జర్మనులు నిన్ను నేను
 సత్యధిక్యుగ నొసరించిన ఆనందమున విధానమును బట్టి మా
 ఏర్పాటులువారి కేమియు తెలియకుండునట్లు వరుట సత్యము
 దీనివలన మున్నెకోట్లకుల సామర్థ్యము వినితమగుచున్నది.
 గొజోకోరు కుత్తరమున జరుగుచు వారు తలచిరిగాని దక్షిణ
 మున జరుగునని తలంపలేరుగాన నే వారు మోకర్డుయొద్ద తల
 పడిరి. జరుగవలసినది జరిగినపిమ్మట వారు ఏర్పాటులను
 మార్చుకొని హావినుకోరు అడవికి తూర్పునతలపడిరి. గార్డులు
 నిశోధించిరి. మ్రావుడు హావినుకోరులవద్ద ముందుకు వచ్చిన
 జర్మను లందఱును నాకులైరి. తలపడిన క్రేతు సేనలో 100 క
 40 మంది వంతు న న కెంచెరి. 6 వ క్రేతు సేన
 క్రొత్తగా నభ్యాసరంగమునుండి వచ్చినది. 'విల్బర్న' గు
 యునుయొద్ద 17-వ డివిజనుగూడ బాగుగా పోరినది. మన
 సైనికులు శిలానిగ్రహములవలె కదలకుండ నిలిచిరి. క్రేతువులు
 పలుసారులు తలపడిరి. సర్వవాళన మైనది. నేను ఎవేవిల్బర్న
 గునున, గాచీఅడవులలో మాత్రమే పోరుజరిగినది. ఆఫలమును
 మరల చాక్రించుటకు వారు చేసిన యత్నము లన్నియును
 విఫలమైనవి నేకుదయమున రాబ్బాయికి ఈకాన్యమునకున్న
 పెంపెరు మానక మొదలి బిత్తిపు శిబిరమునుండి చార్జ్ వచ్చినది.

జర్మను అధికారులవార

మేము అండ్ల పరాసు నేలల ఆనస్కుందమును నిశ్చ
 ధించితిమి. అప్తీలియా నేల బెల్లికోరు, బెలిగ్గీల మొత్తము వండ్ల
 చేరినది. 15 అండ్ల పరాసు దళములు! గుక్తిపరుడేసి
 జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ఆస్థ్రేలియను పురోగమకము.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—(సా.యం. 8-55గ్రం) హిక్
డెకోబర్లు వేసుకొనములను ఆఫ్టిలియను ప్రెస్ట్రములు దాటి
పోయినట్లు. మాఖ్యపంక్తికి తిప్పగ నున్నది.

బండను, పెద్దెంబరు 20:—(సా.శం. 1-25 గంటలకు)
 బ్రిటిషుపత్రిక లిట్టు తెలుపుచున్నది.— గతవారము మిట్టను
 ధ్యాన్నము అంగీయనైవ్యములు లెంపైరు, ఎఫ్.జాంతమును
 ముట్టడించినవి. శత్రువులు తీవ్రముగ నెదుర్కొన్నను, చుర
 ఫిరంగులను, శకఘ్నులను భయంకరముగ ప్రయోగించినను ఒక
 మైలు ముందుకుపోగల్గినవి. క్షుద్రదేశమున పూర్వము నైకొన్న
 పంక్తికి దూరముగనున్నది. మావేసీపాలమును వశపరుచుకొను
 టకు శత్రువులతో ఘోరయుద్ధమును జరిపినారము. తుదకు
 ఆపాలమును వశపరుచుకొన్నారము. మరికొన్ని అడవులు,
 స్థానములుకూడ మావశమైనవి. గతరాత్రి ముట్టడిసల్పి కొంత
 లాభమును గొంటిమి. శత్రువులు 'అతి మొండిగ' పోరి యెదు
 ర్కొనుచున్నవి. యుద్ధము జరుగుచునేయున్నది. కొంతమంది
 శత్రువులు మావశమైరి. హల్లకు నాయవ్యయగ పోరుజరిగినది.
 లెన్ను కు తరముగ జరిగినదాడిని ప్రతివార మెనున్నవారము.

బంధను, పెద్దెంబరు 19:—నైపుణ్యమున నమెకా
 నేన జర్మనీ అంగపరాను సేవలకు తీసిపోవునది గాదని స్పష్ట
 మైనది. పగానువారు అమెకావారి నత్యధికముగ ప్రశంసిం
 చిరి. ఇతరు మిత్రమందలివారేక్షణమునందైన పెట్టుటయు
 డలయులకు పోవు దారులయొద్దను మ్యాజుదారులయొద్దను తల
 పడి తీరువుల కత్యధికమగు నష్టమును కలిగింపవచ్చును. కాన
 అమెకా పక్షి భావిస్థితికి చాలనేమోతుకము కాగలను. గణ
 రంగమునందలి సేవలకు మోపుటకు జర్మనులు చాల కష్టపడు
 చున్నారు. గణరంగమునందలి సేవలకు భార్యుధికముగా నున్న
 ది. మిత్రమందలివారు కొలొనుకోట్లెంబలమిదన నధికముగా
 గుండ్రు కదలుచున్నారు. చాలయది నష్టమై. వెక్కువయి
 ప్రతిదినమును చాలిండుకు సావిపోవుచున్నారు. జర్మనులు
 నిజస్థితిని తెలుపుటలేదు.

బాల్యము

సెల్యోనికారంగము

అండ్‌క్, పెద్దెంబరు 18:—జర్మనులు సహాయ మొనర్చిన శోజియాల్ ప్రజేతమున క్షత్రప్రతియుద్ధము అన్నియు పరితి పాతమైనదని సెల్‌లొవి కానుండి సమాచారము వచ్చినది. మిశ్రి పండ్‌లివారు క్షత్రప్రతియుద్ధములన ప్రతిహత మొనర్చి ముండు కేగి రణరంగమందుతమన విజృంభించుచున్నారు. గ్రాడెక్ నిటిటి, ప్లాల్లి నాగ్రామములు వీరవశమైనవి, క్షత్రపులు విశేషముగ యుద్ధసామగ్రిని రణరంగముల నిడవాడి పోవుచున్నారు.

పరాసు తూర్పురంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—తూర్పురంగమనుండి పరా
నువా నిల్లు ప్రకటించిరి.— శత్రువులు బలితుములగు సహాయ
సేవలు అతిత్వరగా తెచ్చుకొని మొండికనుతో స్వరక్షి
య గావించుకొనుచున్నను మిత్రమండలి ఆపస్కందము సెప్టెం
బరు 17-వ తేదీన జయప్రదముగ జరిగెను. ప్రతిదినము కోరిన
ఫలములు గలుగుచుండెను. 10 మైళ్ళదూరము పురోగమనము
సల్పితిమి. సెర్వయలు మనకును గ్రీనువారికిని తోడ్పడుచు
తీవ్రమధ్యము సల్పి జోవిక్, ప్లోనినా అను గ్రామములను
పొల్చిచ్చు, చెదికాటోఆను ((గార్డెస్ బా నది కు త్రవనను)
పర్వతములను కళహంతుకొనిరి. గ్రాడెస్నె బా గ్రామమును
శత్రువులెంత బలముగా రక్షించుకొనుచున్నను మానకమయ్యె
ను. మధ్యభాగమునందు మిత్రమండలివారు కొబాకునుండి వచ్చు
పర్వతములవై పురోగమనముసల్పి వాయువ్యదిశను కుచ్కోకా
మెక్కుఆను కొండలవై ప్రవేశించి 50 ఫీరంగులను (ఇందు 20
వైదగ్ధిరంగులు) విశేష సామగ్రిని పట్టుకొనిరి. కైదీలసంఖ్య
తరుగకున్నది. మిత్రమండలివారు వాయురంగమున సర్వాధి
పత్యము బడసిరి. వైమానికులు అన్ని విషయములను బాగుగా
తోడ్పడిరి.

శ్రీ తువులను తరుముట.

బండను, సెప్టెంబరు 19:—సెక్వియా సేనలు క్రైస్తవులకు తరుముచున్నవి. ఉన్నతములగు పర్యవేక్షకుల నిరీక్ష మున్నను వారు రాత్రింబగళ్లు తరుముచున్నారు. టాపియ బుక్కును చూకొనుచును, పోలిటీ, లెక్చిటీ, మెలిసిస్సా, విటో ర్చిటీ, రాసీ స్పీల వాక్రమించిరి. వారు 12 మైళ్లు పురోగ మనము సలిపిరి. క్రొత్త బల్లరుసేనలు పొరిపోయినవి. బల్లరులు పారిపోవుచు గ్రామములను సాచుగ్రులనుతగులబెట్టుచున్నారు. వడివడిగ పురోగమనము జరుగుచుండుటచే వట్టువడిన మను ఘోలను సాచుగ్రులను లెక్కింప విలులేకుండ నున్నదని సెక్వి యావారు తెలిపిరి. సెక్వియావారు బల్లరురంగమును పూర్తిగా చీల్చిరి. మొదటి రంగమున కుత్తరమున 20 మైళ్ళాయున్న పోల్వనోరుకు సెక్వియా ఆస్థికదళము చేరినది. మరియొక దళము ప్రిలిపువై కేగుచున్నది. ఇపుడు రంగము 25 మైళ్లు వైశాల్యము గలిగియున్నది. ఇది చాలా ముఖ్య విజయము. మిశ్రమండలి క్రైస్తవులను పూర్తిగా తరుముట జరుగవచ్చును.

మ్యాసిడోనియనుల యవస్కందనము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— మొన్నాడు వ్యక్తముగ యుద్ధవిజృంభణము కలుగునని తెలియుచున్నది. ప్రిలియ, వెలిను, ఇస్టిటుద్గర్ బల్గేరియనులు చాల బలకరముగ నుంటిమని తలంచుచున్నారు. వారికిపుడు త్వరలో కొంచెము తొందర కలుగవచ్చును. సెర్బులకుపుడు తూర్పుగనున్న మ్యాసిపులాని శత్రువైస్యవంతము తొలగింపబడు ననియు సాధ్యముగా మిగ నెఱుఁగియు తెలుపుచున్నారు.

బ్రిటిష్, గ్రీకు నైస్యములు బలపరచుట
లండన్, సెప్టెంబరు 20:- (సాయం. 4-25 గంటలు)-
పరామ ప్రతికూల ఇట్లు ప్రకటించినది:- సెంట్రల్ పబ్లికేషన్ ప్రజా
ముఖ్య గతసంవత్సరము ఎన్నికల గ్రామముల పట్టుకొని కొంత
మంది శత్రువులను లండన్ జేసివారము. బ్రిటిష్ దక్షిణముగ
రాత్రి శత్రువులు భయంకరముల పరియ్యదము సల్పిరి.
అట్టిమాంటు కుత్తరముగ క్రొత్త ఏర్పడిన స్థానములమీదను,
మిడినేపాలమునకు తూర్పును శత్రువులు 5 రోజులు తలపడి
రి. కాని విఫలమైరి. వారి కట్టిలాభము తలండుటయే గాక
అపారంభములు గూడ కల్గినవి. ఎయిసీకి పడమరకును, కెయి
లీకి ఈశాన్యమును కొంతదూరమును ఆక్రమించుచున్నారము.
వోక్ బడిగర్ల కెస్టిని బాటుటకు శత్రువులు ప్రయత్నించిరి.
కాని వ్యర్థమైరి. మానేగు నేను సోయకట వాయవ్యముగ
నున్న శత్రుస్థానములలో చొరబడి కొంతమంది బండిలుగనని
కచ్చినవి.

మిత్రమండలి పంక్తి.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- గోల్డ్ ఫోర్డుకు పడమరకును,
లెండ్రె-హార్టిక్స్-బిల్లు వికోయర్-వెస్ట్రీయి, హాలక్
కు తూర్పునకును పంక్తిని మేముచేతిమి.

ఇటలీ

ఇటలీరంగము.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- ఇటలీవారి వాయువాస్త్ర
యెట్లు తెలుపుచున్నది. గ్రాహకు ఉత్తరమునందున్న సె
రెకోలోయములమునున్న మన రక్షణస్థానములపై విజృంభించు
టకు శత్రువు లనేకపర్యాయములు ప్రయత్నించుటనుపగా
వారిని భంగపఱచి వారికి విశేషపట్టును గలిగించితిమి.

ఇటలీవారి యుద్ధము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:- ఇటలీ వాయువాస్త్ర లెట్లు
తెలుపుచున్నది:- కాలు క్యాప్టైలుకు దక్షిణముగనున్న స్థాన
ములపై దాడిసల్పి 90 మందిని బట్టుకొంటిమి. మే మతిత్యక్త
ముగ తలపడుటచే శత్రువులు కలవరపడి తమ నైస్యముల
మీదకే ఫిరంగులను ప్రేల్చుకొని గొప్ప పట్టును పాలెరి.

రుష్యా

జకోస్లావులు బలకరముగ నుండుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- కానకదగ్గర జకోస్లావులు
చాల బలకరముగ నున్నారు. వీరికి సమృద్ధిగ కేరఫ్యూలుకలవు.
సోవియట్ల నైస్యములు కానకును ఆక్రమించుకొనే నని
ప్రతికూల తెలుపుచున్నది. కాని ఈ ప్రదేశమునందు ఇదివరకే
భద్రీభూతమైయున్నది.

ఓమన్సులో ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వ మేర్పడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- ఓమన్సులో గొప్పప్రజా
ప్రాతినిధ్యప్రభుత్వ మేర్పడినట్లు తెలియుచున్నది. పడమర
మధ్య పై బీరీయా జేతులకు బోల్షివికు యుద్ధబండిలనుండి
అపాయము తొలగిపోయి స్వేచ్ఛగనున్నది. కాంతి నెలకొల్పి
బడినవి. దాకం క్రిందగరను, సారబోపుగమాగా వెంజావో
లద నాదగ్గర రమీయా జర్మన్ రంగము మరల ఏర్పడినది.
ఆక్రమించబడిన స్థానమునుండి జర్మనుల నైస్యములను జర్మ
నులు మరలించుచున్నారు. జర్మనులకు తెలియక పూర్వమే
దూరమున నైస్యపహాయమును పంపవలయునని మిత్రమండలి
వారు తొందరపడుచున్నారు.

పెట్రోగ్రాదు హత్యలు.

పాకిసు, సెప్టెంబరు 19:- ఆస్ట్రీయా జర్మనీకే
ములనాయకు తటస్థులను ఆడిపించినను హత్యలించను జరు
గుచునే యున్నవి. ఇంతవరకు పెట్రోగ్రాదులో 2000 మంది
పాతులు వధింప బడిరి.

ఉత్తర రషియా-బ్రిటిష్ ప్రకటనము.

లండన్, బ్రిటిష్ పత్రికలు ఇట్లు ఉత్తర రషియా
నుండి తెలుపుచున్నవి. ఓవి నాదగ్గర శత్రువుల సాయుధ
పాకయోదోకటి మా వశమైనది. 18 తేదీని ఫిక్ లాండు సరి
హద్దులకు 40 మైళ్లు పొర్చిగ్గాముగ ఉత్తరకాయదగ్గర శత్రు
నైస్యములను కార్మియను నైస్యములు ఓడించినవి. శత్రువులను
తెలపించి వారికి సప్తములను కలుగజేసెను.

స్థానిక వార్తలు

(-)

ఉత్తరవాసము:- రేపు ఉదయము 8 గంటలకు
పామలూరు పేటలో పాగ్రావీక్ యూనియను పాతకాలా
భవనమును మహావహాపాధ్యాయ పండిత ఎం. లక్ష్మణ
మూరిగారు అధ్యాత్మికరామాయణపు ఉపన్యాసముల వరు
గలో కడమాడత ఉపన్యాసము చేసెదరు.

ఎన్నిక ఫలితములు:- పెరంబూరు గంటజూరొద్దు
పోలీసు స్టేషనులో నిన్న జరిగిన మ్యూనిసిపల్ ఎన్నిక ఫలితములు.
పి. మల్లుగమ్మ మొదలియ్యగారు వోట్లు 65, ఎస్. వెంకట
రావు సెట్టిగారు వోట్లు 44, పి. కుప్పస్వామి సెట్టిగారు వోట్లు
9, చెల్లదిగనవి వోట్లు 3, మొత్తము 121.

జగన్నాథ క్రైస్తవ, ఎగ్ మూయ:- రేపు
అదివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సభాభవనమును
(44 వీరాస్వామి స్టేషన్) రామనాథమువాస్త్రవ్య లగు శ్రీని
వాస అయ్యంగారి గాత్రపాటులు, చెన్నపురివాస్త్రవ్య లగు
బాలకృష్ణ అయ్యగారి కిడేలవాద్యమును వంధికోణము
వాస్త్రవ్య లగు అలగనెలిగారి వృదంగ వాద్యమును జరుగును.

బియ్యపు విక్రయము:- రేపు మొదలుకొని మఱి
మాడు అదివారములు వరుసగ ఎస్. రత్న కేల సెట్టియారు
రూపాయికి నాలుగు కడులచొప్పున ఉప్పును బియ్యము విక్ర
యించెదరు. ప్రతి అదివారము ఉదయము 7 మొదలు 11 గంటల
కంటకు మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 5 గంటలవరకును పురక
వాకము హోల్డ్లనుండి పార్వతీభవనములో బియ్యము
విక్రయింపబడును.

చెన్న రాజధాని సంఘము:- సంఘయాజమా
న్యము క్రింద ఈ నెల 22-వ తేదీ సోమవారము పాతంకా
లము 5-15 నిమిషములకు హంటురొద్దులో మహావహా
మండరమున మొక బహిరంగసభ వరుజబడి దాక్తురు వరదరాజు
లు నాయకుగారికి కలిగిన కష్టములకు పానుభూతి కనబడి
రత్నకనిధి ప్రాగుచేయుట కేర్పాటులు గావించబడును. టి. వి.
కల్యాణసుందర మదలియారు ఎస్. గురుస్వామి సెట్టియారు,
వి. చక్రపై సెట్టియారు, ఎస్. కల్యాణాద్రి, టి. వి. గోపాల
స్వామి ముడిలియారు, ఎస్. ఆయ్యలయ్యారు వి. ఓ. చిదంబ
రముప్పగార్లు ఇంక మరికొందరును ఉపస్థితులగురు.

బ్రాహ్మణేతిర సంఘము:- దక్షిణహిందూజాత
సోదరసంఘసభ్యులు మొన్న పాతంకాలము రావులము
ద్వారక పి. త్యాగరాజు సెట్టిగారి ఆగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద
సభ గావించి రాజోపు అక్టోబరు 20-వ తేదీని ప్రత్యేకదక్షిణ
హిందూజాత సోదరసంఘ సమావేశము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.
జరుగబోవు సభయందు మోంట్ న్యూ-ఫమ్మపర్ల సంస్కరణ
ప్రజాశీకగూర్చి యాలోచింపబడును. రావుసాహేబు పిట్టి
త్యాగరాజు సెట్టిగారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు.

పి. నారాయణస్వామి ముదలియారు, మహమ్మదు
ఉన్ మన్, ఆర్. మదనగోపాలవాయుడు, దాక్తురు సి. సత్య
ముదలియారు, టి. నల్లపిరముప్పగి, పి. రామస్వామి ముదలి
యారుగార్లు కార్యదర్శులుగను, రావుసాహేబు జి. నారాయణ
స్వామి సెట్టిగారు కోశాధ్యక్షులుగను క. ఎస్. వాస్త్ర
రాజుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగను ఎన్నికైనది.

లండన్, సెప్టెంబరు 20:- పరామ ప్రతికూల ఇట్లు
తెలుపుచున్నది. 17, 18 తేదీలకు మిక్కిలినడలివారు తమ విజ
యములను అభివృద్ధి జేసికొనిరి. సెర్నాదగ్గర బల్గేరియను
చిందరవందరగ పారిపోవుచున్నారు. మా నైస్యములు వారిని
సెర్నాదగ్గరకెన్నటి పారదోలుచున్నవి. ఒకచోట జారా
వాక మెక్, దాకెర్నా కొండ పొంతములకు వశపరచుకొం
టిమి. డెలవిజిల్లాదగ్గర వదిని దాటి నారము.
రోజుదక ప్రదేశమును దాటిపోయినారము. శత్రువులు తమ
నైసులను చాలమందిని మనశముజేసి కొంత రణసాధుగని
గూడ కదలికెట్టి పోయిరి. జొరయను సరసుదగ్గర బ్రిటిష్
గ్రీకు నైస్యములు కొట్టడిసల్పినవి. శత్రువులు నిరోధించినను
వారి పంతులలో చొరబడినవి. ఇదివర కపుడే చాలమందిని
బండిలుగ గొనిరి.

ఆయుధనిర్మాణశాల తగులబడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:- ఈలర్నాస్థ ఆయుధ
నిర్మాణశాల తగులబడుటచే పనిశాఖకు చాల భయవిద్యము
లైరి. చాలమంది కపాయము కలిగినది. కారణము తెలియలే
దని వియన్నా ఆధికారులు తెలిపిరి.

హంబురును విశిష్టపర్లనుండి నావికాస్థానవాధిపతి
గానున్న లైన్ అడ్మిరలు నావికాగారు నౌకామంత్రిగా నియ
మింపబడిరి.

మరణము.

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 18:- జనానీయ విశ్వాంక
మంత్రి మెట్రోపోలిటన్ ప్రభుత్వ మరణించెనని టూక్యూ తంలివార్త
తెలుపుచున్నది.

హంబురు, సెప్టెంబరు 17:- వెకింగునం దున్న
బ్రిటిష్ మంత్రి ఎస్. జాక్ జోర్జుగారు వై నా జేతునుందు
ఉత్తరదక్షిణ రాష్ట్రములకు సమాధానమును గలిగించుటకు
అంగ్లజేతును ఆమెరికనులను సహాయముచే నెద రని చెప్పిరి.
వై నా మంత్రివర్గమువారు ఈ సహాయవిషయమును చర్చించిరి.
ఏమియంపలము తేలలేదు.

గిషియానుండి తక్షణము బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు పోవల
యునని సోవియలు ప్రభుత్వమువారు కోరినట్లు తెలుప జ్యాటిం
గు పత్రికా విశేషకుడు (రెల్లె ను) తెలుపుచున్నాడు.

ఏదెను, బ్రిటిష్ తూర్పు ఆఫ్రికా, ఉగంవా, బ్రిటిష్
సామాలీలాండు, సింహళము, దప్పివీవులు, జర్మను తూర్పు
ఆఫ్రికాలోనున్న సరను, ప్రజేతునకును, ఇండియా, మాతే
సంస్థానము, ఉత్తరబోస్నియా, మెరిషియా, ఫిలిపైన్సు సార
వాట్, సిషిల్ను సయము, స్ట్రోయిటు సెటిలు మెంటు, జాంజి
బారుకు పోవలసిన ప్రజలకు తర్రములు శత్రువుల చేస్సముద్రమున
ముంచబడినవని పోస్టాఫీసువారు తెలుపుచున్నారు. 7-11
తేదీలమధ్య. వేయబడిన ఉత్తరము లివి. సైనిక తర్రములు
ఇందులేవు

**ఓరియంటల్ గవర్న
మెంటు సెక్యూరిటీ**

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

నిలవసాము 5,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను,
ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి
వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు
వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును
సమకూర్పుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల
మరణ మగునని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనో
పాధియు కలుగును. ఫిరమగు ఆదాయములు లేని
వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల
సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable
Telugu knowing gentlemen for the post of
a Travelling agent for the Telugu districts
Most favourable terms to those who can give
guarantee of business.

Apply to:-
P. V. Subramonier,
Ag. Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Central Powers' Peace Offers.

View of Allied Diplomats.

Unity of Allied Diplomatic Control Urged.

LONDON, September 19.

The "Times" says:—There is much criticism in diplomatic circles regarding the channel through which the German peace offer was conveyed to Belgium. This and the failure of the Austro-German peace offensive has revived among Allied diplomats the question whether the Allied Governments should not establish some unity of diplomatic control similar to the military unity already achieved. It is urged that the late peace offensive is probably a preliminary manoeuvre which may soon be followed by an offensive more precise and less easy to meet. Even if the Allies decide that the Austro-Hungarian note does not require a concerted Allied reply, though opinions differ on this point, it is suggested that a certain diplomatic Versailles Council may be indispensable to meet future emergencies with absolute unanimity. Its establishment presupposes the drafting of a definite Allied peace policy as a basis of diplomacy and it is argued that no time should be lost by the Allied governments in giving this matter to their earnest consideration.

France's Reply.

To the Austrian Peace Note.

LONDON, September 20.

PARIS.—Acknowledging to the Swiss Minister the receipt of the Austro-Hungarian Peace Note Mr. Pichon enclosed in his letter a copy of the official journal containing a speech by Mr. Clemenceau cabled on the 18th declaring that speech constituted the reply of France to the Note.

Austrian Peace Note

Labour Conference Report.

LONDON, September 19.

The Labour Conference War Aims Committee has submitted a report regarding the Austrian peace note urging the Allies to make a public collective declaration of their aims, subscribe to President Wilson's fourteen points, and ask the enemies to define their war aims. The report was adopted without a vote being taken.

British Steamer Sunk.

LONDON, September 19.

The Admiralty announces that on September 12 a German submarine torpedoed and sank a British armed boarding steamer. Eight officers and 10 men including 25 Merchant Crew are missing.

Mails For the East Lost at Sea.

LONDON, September 20.

The post office announces loss at sea through enemy action of civil letter mails for Aden, British East Africa, Uganda, British Somaliland, Ceylon, Dutch Indies, Lake Area in German East Africa, India, Malay States, North Borneo, Persia, Philippines, Sarawak, Seychelles, Siam, Straits Settlements and Zanzibar, containing letters received in London for despatch between midday September 7th and morning of September 11th. No army mails were included in the despatch.

Indian Army Award.

D. S. O. for Inspiring Example.

London, September 17.

The "Gazette" contains award of the D. S. O. to Lt.-Col. E. A. Kettlewell of the Indian Army. When commanding a reinforcement camp this officer was ordered to fill a gap in our line, with such as he could collect. Realising the emergency he had already re-organised reinforcements and such stragglers as he could collect into a battalion and at an hour's notice he personally led them forward to a section of the line which they held for two days until relieved. During this period they beat off several attacks. His example inspired the men with confidence and assurance.

Killed in Action.

LONDON, September 18.

The death in action is announced of Mr. Alexander Thynne.

Central Powers

Marshal Hindenburg's Proclamation.

Pitched in a Lower Key.

PEACE AND THE ALLIES.

LONDON, September 19.

AMSTERDAM.—The "Mittags Zeitung" publishes a Hindenburg proclamation acquainting the troops with Austrian peace proposal and intimating that war operations are not to be interrupted adding that their readiness for peace is not a contradiction with the spirit with which the Germans are carrying on the struggle. Marshal Hindenburg significantly drops his previous boastfulness about smashing up the enemies and dwells on the defensive nature of these struggles and the necessity for protecting the Homeland. Troops are warned that the enemy had previously rejected Germany's peace offers with scorn and derision.

LONDON, September 20.

Amsterdam.—Mr. Sittard, Correspondent of the "Het Volk" states that the Allies are daily bombing Cologne and Coblenz. Many people are killed and injured every day. German figures given are far below the facts. Refugees are fleeing into Holland every day.

Munition-Works Fire.

LONDON, September 19.

A Vienna official message says:—That the fire which broke out at the munition-works at Wollerau caused a panic among workers. There was a great number of victims. The cause has not yet been discovered.

Bombardment of Metz.

By Allied Long Range Guns.

Admitted Officially in Germany.

LONDON, September 20.

AMSTERDAM.—The bombardment of Metz is announced in the following official communication published in Metz newspapers and is obviously intended to reassure the population. "The enemy for several days has been bombarding Metz with a long range gun. This bombardment has always been possible through all years of war and has long been expected. Modern guns have a longer range than for example, from the south of Pont-A-Mousson to Metz. The present bombardment therefore is in no way connected with the fact that enemy after our evacuation of St. Mihiel Salient approached nearer the town. It is only a concomitant phenomenon of the present battles west and south-west of Metz and will soon cease when these come to a standstill. Therefore regulations regarding entry into and departure from the fortress zone are unaltered".

German Peace Overtures to Belgium.

Impossible Conditions.

LONDON, September 20.

Reuter has received the communication of the following telegram from the Belgian Foreign Minister.—The Belgian Government has received through an indirect channel communications which have thrown light on the intention of Germany towards Belgium. Communications were transmitted from Bern to the Belgian Foreign Minister who immediately acquainted the Allied Governments. Belgium has not received any formal proposition directly from the Imperial Government. According to the communications received the intention of Germany would be to demand that Belgium shall bind herself to effect a solution of the languages question in conformity with German Imperial policy, thus requiring Belgium to abdicate the right inherent to sovereignty to solve one of the problems of its internal political organisation in accordance with the freely expressed will and in accordance with the interests of the Belgian people. Germany would also claim full amnesty for Belgian citizens who have been guilty of helping the plans of the enemy thereby imposing upon the Belgian Government an act of submission. Germany would insist upon the maintenance after war of commercial treaties previously in force. This, following upon the destruction of Belgian industry by the invader, would ensure Germany's economic grip on the country. Moreover the "pawn" theory has not been abandoned. Germany would insist upon binding up the Belgian with the solution of the Colonial question. Finally the obligation which rests upon Germany completely to repair the damage unjustly inflicted upon its victim is not even mentioned. Germany would thus be enriched by the pillage of Belgium whose ruin would be completed.

It should be noted that published statements are inaccurate in two following points. In opposition to what has been said, communications which have been received by the Belgian Government mention neither an eventual suspension of hostilities between Belgium and Germany, nor evacuation of Belgian territory. The conditions set forth above overshadow and render sterile all declarations which appear to recognize the independence of Belgium. They cannot be taken as basis of any serious discussion. The Belgian Government formulated its programme in a note to the Pope on 24th December last which was published in January, and as all Allied Governments know, it is firmly resolved to maintain it undiminished.

Russia

British Representatives in Russia.

Asked to Leave.

London, September 20.

Amsterdam.—The Berlin correspondent of "Weser Zeitung" says.—The Soviet Government has requested British representatives to leave Russia forthwith.

British Communique from North Russia.

LONDON, September 19.

The British communique from North Russia says:—On Orina a very large enemy armoured steamer has been captured. On the 18th Karelian troops severely defeated German led forces at Ukhtina Kaya forty miles eastward of Finnish frontier. They pursued enemy who suffered severely.

Petrograd Massacres Continue.

LONDON, September 19.

PARIS.—A message from Petrograd states the massacres continue despite vigorous protests from neutral diplomats and Austro-German representatives. Up to the present 2,000 residents in Petrograd have been killed.

America

St. Mihiel Victory: President Wilson's

Reply to the King's Congratulations.

LONDON, September 20.

President Wilson replying to the King's congratulations on St. Mihiel Victory says:—The generous rivalry now going on between the forces of the great countries engaged against Germany is touched with enthusiasm and heroism which must certainly bring victory with quicker and quicker pace. And it is one of the happiest circumstances of war that the armies can admire each other's achievements with equal enthusiasm.

Western Front

The Great Significance of the New American Line.

Enemy Positions Completely Dominated.

LONDON, September 19.

Reuter learns that the striking success at St. Mihiel has conclusively demonstrated to the world that Americans are as highly trained a fighting machine as Germans, British or French. The French unstintingly praised the American staff work. The success enables the Allies at any time they please to begin an attack threatening the security of the whole German line by menacing their lateral lines of communication with the fortress of Metz and Briey Iron District which likewise threatens the whole line of the Meuse northward. Hence the Americans' new line may very greatly influence the future course of the war. There is evidence that Germans are finding great difficulty in arranging reliefs for divisions in the line which is imposing an excessive strain on troops.

French Advance Continues.

Enemy Raids Repulsed.

LONDON, September 19, 5-10 P. M.

A French communique says:—In the region of St. Quentin continuing our advance, we penetrated Contrescourt where the enemy was defending himself desperately. North of the Aisne there is great artillery activity. A strong enemy counter-attack on Moilly Farm was without result. We maintained all our posts and inflicted losses on our assailants. On the Vesle front a German attack northeast of Courlandon was broken up by our fire before it reached our lines, and enemy raids in Champagne and on the heights of the Meuse were repulsed.

LONDON, September 20, 4-25 P. M.

The French communique says:—In the region of St. Quentin last evening we captured Esnigny-Le-Grand and took more prisoners. South of Bilette the night was marked by violent enemy reactions. Five times his counter-attacks were smashed against our new positions north of Aillemant and east of Moisy Farm. Enemy, whose losses were very heavy, did not achieve the slightest result. We gained ground west of Aisy and northeast of Vailly. Enemy attempt to cross Vesle at Jonchery failed. Our reconnaissances penetrated enemy lines northwest of Souain and brought back prisoners.

Heavy Enemy Attacks Repulsed.

British Troops Make Progress.

LONDON, September 19, 3-15 P. M.

A British communique says:—The enemy opened a violent bombardment from many guns yesterday afternoon in the northern portion of the battlefield his fire rapidly cut all telephone communications with divisions in line. German infantry at five o'clock in the afternoon strongly attacked on a wide front from the neighbourhood of Treasault northwards. The Guards Third and Thirty-seventh divisions, repulsed the enemy at all points with great loss. Another strong attack north of Moenvres was driven off with heavy losses. At certain localities bodies of enemy succeeded in reaching and entering our trenches where our counter-attacks overwhelmed them. Our line in those localities has been re-established intact. Many prisoners were taken and great numbers of German dead lie before our positions on the whole of the front attacked. South of Gouzeaucourt the operations of the Third and Fourth British armies continued successfully during the evening and night. English troops reaching the outpost positions of the Hindenburg line. On their left the Fourth Australian Division renewed their attack at eleven o'clock in the evening and carried the outpost positions of the Hindenburg line, after heavy fighting capturing many prisoners and a number of machineguns. This division and the First Australian Division hold the outpost positions of the Hindenburg line on the whole of their respective fronts. Further north severe fighting occurred east of Bonnacoy and Epehy. We took possession of Lempre and beat off determined counter-attacks. In the Villers-Guislain sector the Seventeenth Division which took several hundred prisoners yesterday, re-captured Gauche Wood which the enemy had regained and later repulsed with heavy loss a strong enemy counter-attack from Villers-Guislain. Repeated enemy attacks on Gauche Wood during the afternoon and evening were repulsed. A successful local operation yesterday morning improved our positions south and east of Floegsteert. A number of prisoners were taken.

British Gain Ground.

LONDON, September 19, 11-15 P. M.

A British communique says:—Further reports confirm the heavy nature of the enemy's counter attacks yesterday afternoon northward of Treasault and the severity of his losses. There was fighting to-day in the sector eastward of Epehy, also in the neighbourhood of Gouzeaucourt, where we gained ground northward of Gauche Wood. There were local engagements on the remainder of the battlefield. We improved our positions slightly westward of Wytchaete and repulsed raiders eastward of Neuve Chapelle and northward of the Ypres-Comines canal. Prisoners taken during the operations which began yesterday north-westward of St. Quentin now exceed ten thousand. We also took over 50 guns.

British Aerial Activity.

Referring to aviation the British communique says:—There was slight enemy activity yesterday. We brought down four enemy machines and drove down three out of control. Four British machines are missing. British aeroplanes assisted advancing troops bombing and machinegunning the enemy. We dropped sixteen tons of bombs in twenty-four hours, our anti-aircraft guns brought down one hostile machine on the sixteenth and machinegun fire from ground brought down another on the 17th.

Australians' Advance.

LONDON, September 19.

The Australians have advanced beyond the Hindenburg outposts and are right up against the main line.

British near Hindenburg line.

LONDON, September 19.—6.15 A. M.
The British have up to the present taken 8,000 prisoners and fifty guns on the Gouzeaucourt-Holnon front and are now more than two miles from the Hindenburg line.

British Success Reviewed. Tactical Value of Gains.

LONDON, September 18.
Reuter's correspondent at British headquarters says:—Prisoners captured up to sunset yesterday number eight thousand including hundreds of officers. On the front of the Fourth Army alone eleven divisions were identified. The Army on the left took a complete battery of howitzers, eleven fieldguns, many trench-mortars and machine-guns and a great quantity of stores. The tactical value of the gain, however, far exceeds the material. One of our main objectives was to gain a clear frontal position commanding the Hindenburg line along the whole face of attack. This was practically accomplished. By three o'clock we had taken Belleghise and Bellicourt and had established ourselves along the St. Quentin canal in places within 50 yards of the Hindenburg line. Further north resistance was more stubborn. There was long and bitter fighting at Gauche Wood and Epehy the most determined efforts were south of Berthancourt where our artillery played such havoc that it was a mere straggling remnant which received final repulse from the infantry.

Tanks Skill and Daring.

The moral effect of tanks has been immense. They frequently gained their objectives without firing a shot. The nature of the ground gave them much opportunity for tactical enterprise and their skill and daring was too much for the Germans. Summing up we advanced an average of 4,000 yards on a front of eighteen miles engaging 13 divisions between Gouzeaucourt and the Somme and obliging the enemy to throw in two more divisions from his close reserve. At no period in the war has the individual superiority of our soldiers been more pronounced. In an order dealing with raiding parties Von Bulow, commanding the 17th army says:—"This shows that at present the British have fighting superiority over our troops in no man's land. It is reported this morning that we are holding all our gains. The enemy desperately counter-attacked last night southeast of Havrincourt Wood employing six divisions but was entirely repulsed as was a similar effort in the vicinity of Villers-Guislain. The Australians took 342 prisoners in an attack on the Hindenburg outpost line.

LONDON, September 20.—1.25 P. M.

The British communiqué says:—Towards midday on Thursday the English attacked Lempire Epehy sector and in spite of considerable opposition and in face of heavy artillery and machinegun fire made valuable progress to a depth of over a mile beyond the line previously gained in this locality. We captured after obstinate resistance a strong point called Malosse farm. Also a number of small woods and posts and defended localities forming part of our old defences. We attacked last night and recaptured Mouevres. Enemy's resistance was obstinate and fighting continued. We took a few prisoners. There were local engagements elsewhere on the battlefield also northwest of Hunuch. We repulsed raiders northward of Lens.

German Counter-attacks.

British Armies' Splendid Defence.

LONDON, September 19.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring this evening says:—Heavy German counter-attacks yesterday and to-day prove his uncertainty regarding our intentions which is a tribute to the excellence of our staff work and organization. Prisoners state that the blow was expected north of Gouzeaucourt instead of south hence the German thrust at Mouevres. When the unexpected happened, the Germans changed their plans and took the offensive east of Havrincourt Wood. Guards brigades withstood the onslaught of six divisions. The Germans directed a tremendous bombardment against Highwood and Havrincourt in the rear of our line, but so magnificent was the defence that dense enemy waves only succeeded in reaching our positions at certain places after which very few returned. When the effort had spent itself it was a sheer mowing down of assaulting ranks. The ground was a terrible shambles, enemy casualties being quite forty percent of the troops engaged. The Sixth enemy division was fresh from training as storm troops are no longer war worthy. Equally fine was the splendid defence of the seventeenth division to heavy counter-attacks at Villers-Guislain. Our men stood their ground like graven images. Germans came on again and again with great valour and determination. Then came a lull the seventeenth stood while the only Germans to be seen were stars or writhing forms in the foreground.

To-day fighting has been in the nature of local actions principally around Epehy, Villers-Guislain east of Ronsoy and Gauche Wood. We repulsed all attempts to regain ground and made further progress. This morning we carried Lempire northeast of Ronsoy. Mopping up of German outpost zone continues steadily.

German Official Message.

Make Lengthy Claims of Success.

LONDON, September 19.
A wireless German official message amidst lengthy claims alleges that the British and French offensive has been repulsed. It is admitted that Australians reached German line at Bellicourt, and Belleghise. The message states that fifteen British and French divisions have been identified on attacking front.

Allied Success Admitted.

A German Report.

LONDON, September 18.
A wireless German communiqué issued last night says:—The British and French attacked on a wide front from Havrincourt Wood to the Somme. Counter-attacks are in progress. Our enemies penetrated the centre between Hargicourt and Emignon Brook. Elsewhere the attacks failed.

Prince Ruprecht's Counter-attacks.

LONDON, September 20.

PARIS.—The "Echo-de-Paris" states that heavy German counter-attacks at Gouzeaucourt mentioned in yesterday's British communiqué were launched by Prince Ruprecht who attempted to copy General Mangin's recent victorious manoeuvre. Two fresh divisions were employed. The main object of the counter-offensive was to compel the abandonment of the British advance towards Le Catelet and St. Quentin.

Italian Front

Rapid Italian Attack.

Enemy Confused.

LONDON, September 19.

A wireless Italian official communiqué says:—We raided positions south of Col. Caprile taking 90 prisoners. The rapidity of our attack confused the enemy who violently barraged his own front lines causing heavy losses to his advancing supports.

Salonika Front

British & Greek Troops Fight the Bulgars.

LONDON, September 20.

A French Eastern communiqué says:—The Allies on the 17th and 18th greatly extended the two previous days' success and Bulgarians are retreating in disorder on Cerna. Our troops pursuing them reached Cerna at one part and captured the mountainous zone at Djurovkamen and Chazerna. We crossed the river at Delachichtza and passed Razden region and Blateo mountain mass. Enemy abandoned prisoners and much material. British and Hellenic troops attacked in the region of Lake Doiran and gained footing in first enemy positions in spite of resistance. They have already captured numerous prisoners.

Beaten Enemy Pursued.

Advance Exceeds Twelve Miles.

LONDON, September 19.

A Serbian communiqué says:—Surmounting formidable difficulties of high mountains we are pursuing day and night the completely beaten enemy. We have taken Topovts, Kuchkovkamen, Portchichte, Bechichte, Melynfia, Vronchite and Rasinsker. Our advance now exceeds twelve miles. New Bulgarian reinforcements have been beaten and forced to retreat. The fleeing enemy is burning villages and stores. Prisoners and booty remain uncounted owing to the rapidity of our advance.

Most Important Success.

LONDON, September 19. 8.55 P. M.

The Serbians have completely broken the Bulgarian front. The Serbian cavalry has reached Polshno twenty miles north of the original front. Other Serbian cavalry is advancing upon the important junction of Prilep. The front is now twenty-five miles wide. This is regarded as a most important success and it looks likely that the Allies will clear the whole of this area.

The Imperial Legislative COUNCIL.

Business for Next Session.

SIMLA, September 20.

At the meeting of the Legislative Council on the 26th the following Bills will be taken into consideration and passed:—(1) Bill to take power to prohibit alteration, except with the sanction of the Governor-General-in-Council of articles of Association which restrict foreign interest in certain companies and to provide for other purposes connected therewith. (2) Bill to provide that certain persons to be enrolled under the Indian Defence Force Act 1917 shall be liable to serve at will without the limits of India as within those limits and that when so serving they shall be subject to the said Act. (3) Bill to provide that certain foreign coins coined outside British India shall be legal tender in British India and (4) The committee report on the Bill to take power to provide for cheap supply of cotton cloth to the poorer classes of the community will be considered and will be passed.

The following resolutions have been admitted: Mr. Patel to move (1) The Governor-General-in-Council be pleased to rule that no proposals for improvement in the conditions of the European Services in India based on the recommendations contained in chapter II of the report on Indian constitutional reforms shall be submitted to the Secretary of State's Council without affording this Council and the Indian public full opportunity of expressing their views on them. (2) That immediate steps be taken to submit a representation to His Majesty's Government urging that the Indian National Congress and the All-India Muslim League deputations be permitted to proceed to England without delay.

Mech Muhammad Shafi will move that the thanks and congratulations of this Council be conveyed to the Allied armies now so successfully operating on the various fronts.

The Press Act.

The following is a summary of Mr. V. S. Srinivasa Sastry's speech on Mr. Khaparde's resolution on the Press Act:—

Mr. Srinivasa Sastry's Speech.

The Hon'ble Mr. Sastry could sympathise with the difficulties of the Government and admitted that certain writing in the press, both recently and some time ago had caused alarm to the Government and the friends of peaceful progress. The Government must remember it was not enough to have administered the Press Law with care and discrimination. The important thing was that it should be recognised there was a large and widespread feeling that the

Government was not acting in that spirit and even if such a feeling were ill-founded Mr. Sastry thought it would be prudent for the Government to establish by an impartial and open inquiry that they had been acting in that spirit. The Government stood only to gain by more searching enquiries. The Hon'ble Sir William Vincent had referred to

The Press Deputation.

which waited on H. E. the Viceroy some 18 months ago and said there had been no change since then to justify a relaxation of the press law, or its rigorous administration. Sir William had made the statement in order to draw a certain inference. Mr. Sastry however, drew quite a different inference namely that such measures defeated their own purpose. If after this prolonged administration of the press law the tone of the press in India had not improved it should cause the Government to pause a little and consider whether after all they had done the right thing to improve the tone of the Press. He thought that just as the remedy for narrow courses of education was the substitution of liberal courses of education the remedy for the evils arising from a restricted press was greater freedom and the habituation of the people to a strong, vigorous and free press. Even the Bureaucracy in India had a certain amount of education to acquire from press criticisms. Mr. Sastry was sorry to hear from the Hon'ble Col. Apin that in Burma it was thought necessary and even desirable to keep out certain organs of the press. Had the officials discovered a primitive arcadia within the limits of British India and desired to keep it so? If so it might be very well in the eyes of some people to keep the railway, the Post Office and all such adjuncts of civilization away from Burma. Considering

How the Post Office Act Was Administered

in Burma and while listening to Col. Apin's speech it struck Mr. Sastry that it would do great good to Burma to plant and guarantee the existence of certain well-known Indian newspapers. The Government of Burma had excluded papers of the greatest renown, a paper of the standing of the "Hindu". He had often read strong criticism in the "Hindu" both of individuals and the Government but it was a paper he was proud to say which shed credit on his Province. It was a paper of such high standing that the press of any country might be proud of it and still the Burma Government which had yet to learn how to appreciate strong criticism had thought it necessary to keep it out. Again there was the "Indian Review" edited and conducted by one of the ablest moderates in the country, a monthly, in which officials were proud to write, which the Government of Madras had patronised from time to time and which also was kept out of Burma. He put the people who were denied such liberal education as these papers provided and thought that Col. Apin would be well advised to change somewhat his attitude towards the press. Continuing Mr. Sastry said:—I am very glad, Sir, that the Hon'ble Mr. Khaparde began referring to one of the

Fundamental Basis of all Democracy.

There are some truths which even a well instructed bureaucracy might hear repeated often, the necessity for publicity. The necessity for a free press is one of those things which you cannot have too often brought to the notice of the Government, that passes laws like the Press Act and refuses even after a prolonged period to conduct a public inquiry into the way in which they have worked. I believe, Sir, that the very breath of democracy is publicity. The Government of India delight in secret reports, in confidential records and in memoranda circulated in the dark. Officials are condemned on the strength of confidential reports. Measures are planned and brought to full maturity on the strength of confidential reports and when we representatives of the Legislature are asked to give our sanction to the fabrication of laws, sometimes Hon'ble Members quote from pink and blue papers, of which we have had no scrutiny whatever, from which they only read to us extracts, and one-sided extracts, which we are not to examine from end to end. These are measures which no democracy can countenance and as often as such a resolution is brought forward I think it is our duty to support it. A press law which is evidently founded on the model of Austria and which is supported by the example of Japan

Cannot be a Permanent Measure

on the statute book of India. I do not deny that there are times, temporary periods in the progress of every country, when stringent regulations have to be made and worked by a vigilant bureaucracy, but the only conditions of their healthy exercise is through publicity. The analogy of England is again and again brought forward in these matters, but let me say that the better practice of England should also be carefully borne in mind, because there is no single exercise of arbitrary authority in England which is not immediately scrutinised and brought to book. The Government are called upon to make public statements. Their measures have to pass through the severe scrutiny of members of Parliament. It is after several years of the operation of the Press Act, after we have known many papers perish, after we have known the regulations issued under the Press Act neglected by the Courts of law and officials, after those things have been borne patiently that an inquiry into the Press Act and its working is being demanded, and I do not think the Government are consulting their best interest when they refuse such an appeal.

The War Loan.

The Final Figures.

SIMLA, September 20.
Applications for the main section of the second Indian War Loan now amount to 50,35,00,000 inclusive of 85,90,000 received in the form of British Treasury Bills, etc. Distribution among provinces are as under: Bengal Rs. 19,81,00,000, Bombay Rs. 14,90,00,000, United Provinces Rs. 3,76,00,000, Madras 3,36,00,000, Punjab 3,30,00,000, Burma 1,58,00,000, Bihar and Orissa 58,00,000, Central Provinces 56,00,000 and Assam 70,00,000

According to official reports more rain is needed everywhere in the Madras presidency. The scarcity of fodder is felt in almost all districts and the prices of food grains and fodder continue to rise throughout the presidency.

నిర్బంధావాసవిచారణసంఘ నివేదికము.

కొలటు సంఘనివేదికము వామోదించుట. (గతసంచికానుబంధము)

XIX. ప్రతికేసులోను మేము, అనుమానాస్పదములగు పరిస్థితులనున్నంత మాత్రముననే, కార్యాచరణమునకు గడంబుటలేదు. అనగా నేరమునకు తప్పక చార్జ్ దర్యాదు కానట్టి సందర్భపరిస్థితులు ఉండునంతమాత్రముననే మేము నేరమును స్థిరపరచుటలేదు. ఒకకావారము: నేరస్తుని స్థిరపరచబడిన వారితో సంబంధము కలిగి యుండినగాని, విప్లవకారులను భోజనగృహమున నున్నంతమాత్రమునగాని, దురుద్దేశములేక విప్లవకారులతో బాధ్యతావిహితముగ సంభాషణ గావించినంత సేగాని, మేముట్టికేసులకు 1818 సంవత్సరపు 3-వ రెగ్యులేషనుగాని, ఇండియా రక్షణ శాసనముగాని, ఇంగ్లెండు అర్డినెన్సుగాని అనువర్తించలేదు. భారతీయులమున మాతానేక మత్స్యధికముగ నుండుననుచు విషయమును గ్రహించి, యువకులగు విద్యార్థులను తమ ఉద్యమములో నికి లాగుటకై విప్లవప్రతిష్ఠాపనముల ప్రయత్నించుచున్నవని మేముట దెలుపవలసియున్నది. మాతానేకములన నిగుడేలిమిగాని, రాజకీయాభిలాషచే గాదని యొకనిర్బంధితుడు దెలిపియుండెను. "సర్వేస్వరని జేరుటయే మాయుద్దేశముగాని, రాజకీయసంపర్కము గలిగియుండుట మా ఆభిప్రాయముగాద"ని ఆతడు పలికెను. కావున, యువకులకు ధృగవంతునిగూర్చియు, మానవులగూర్చియు బోధించు బహిరంగోద్దేశముతోడను, మెలమెల్లగ విప్లవకరముగు నేరమును వ్యాపింపజేయు అంతర్యుద్దేశముతోడను మతప్రతిష్ఠాపనలు స్థాపితములైనవి. ఈవిధముగ నీయువకులను విప్లవకారులకొనంగు ప్రతిష్ఠాపనముల నాయుతులు రాజకీయపు కైడిలుగనో, నిర్బంధితులుగనో శిక్షింపబడిరి. కాని, తమవాయుకులవద్ద కిట్టియువకుల గొనితెచ్చి, వారికి సహాయ మొనర్చినవారికి ప్రతికూలముగ తగిన నిదర్శనములు లేవనగున వారు శిక్షితులు కాలేదు.

XX మా కార్యవిధానము ఎనిమిదవ అడ్డు, క్రమిణలు ప్రాసీజరు కోర్టుల నియమములతో సంపూర్ణముగ అనుగుణముగ లేదనుటకు నిజము. మాకొనంగబడిన అధికారానికనుగుణమున మానద్రుత బంధుడిన విషయములను పరీక్షించియు, (కాను ఎగ్జామినేషను చేసియు, వ్యాయవాదివాదము నాలకించియు పరిశోధించుటకు వీలులేకపోయినది. విప్లవప్రతిష్ఠాపనాధికములగు అసాధారణ స్థితిగతులవలనను, నేరములను విప్లవనేరములకును భేదమునుటకులనను మాపరిశోధనమున నిట్టిలోపములుండుట తటస్థించినది. ఇట్టి స్థితిగతులే యిట్టిచర్యకు పురికొల్పినవి. కాని మాచర్యమైన బేర్యాగబడిన అడ్డు ప్రధానవిషయములతోనే కీధనించుచున్నాము. విప్లవవిషయములతో మాత్రము భిన్నముగ నున్నది. ఈ ప్రధానమాత్రము లేనవి:—(1) విధానమంతయు కార్యానుకూలముగ నుండి ప్రత్యేకస్థితిగతులను ఒకొక్క నంతకును నిష్పక్షపాతముగ నుండినట్లు. (2) ఎనిమిదవ లాయను, ఆలాకు సంబంధించిన క్రమిణలు ప్రాసీజరుకోర్టును కూడ కేసుయొక్క నిజమును తెలిసికొనుటకు సాధనములు. ఈ సాధనములు నేరమును కలిగించిన స్థితిగతులగా నిష్పక్షపాతముగ వ్యాఖ్యపరిపాలనమునకై వినియోగింపబడలేదు.

XXI క్రమిణలు ప్రాసీజరుయొక్క ప్రధానమాత్రమిడియేయగుటచే, బెంగాలులోని విప్లవప్రతిష్ఠాపనములు కలిగించిన అసాధారణ పరిస్థితులకు, సాధారణ, అసాధారణ నేరములకుగల భేదమును గుర్తించుటాసరము. ఈ రెండింటికీనిగల భేదమును ప్రభువునకు దెలిపియుంటిమి. ఇక నీ విషయము గూర్చి కొంచెము దెలిపెదము. ఈ విప్లవప్రతిష్ఠాపనములు రాజధానియందంటు, గృహములందును, సాతకాలయందును, కళాకాలయందును రహస్యముగ వ్యాప్తములైనవి. ఈ రహస్యపు కుట్రలు ఏకవిధానములతో నడుపబడుచున్నవి. తమకార్యముల నతిగుప్తముగ నుంచుటకై వారు వాగ్దానముల చేయుచురు. ఇట్లు చేసిన యెడల వారు మరణ శిక్ష పాలగుదురు. ఇది వారి నియమములలో నొకటి. హిందూదేశ రక్షణ శాసనము ఆచరణలోనికి రాక పూర్వము విప్లవనేరముల గావించిన వారిని నిష్పక్షపాతముగ, సందర్భముగ పరీక్షించుటకు వీలులేవనొడిగిరి. ఏలన ఈ విప్లవకారులు తమ గుట్టు బయలుపె

ట్టిన వారిని, పోలీసు ఉద్యోగులను సాక్షులను, ఒప్పుదలలు చేసినవారిని అంతయు నొందించుచుండిరి. భీతానాచుగు పరిస్థితులు ప్రబలమైనవి. తిమ్మలయన సత్యమును, వ్యాయమును, నిష్పక్షపాత విచారణయు, క్రమిణలు కోర్టులలో స్థాపించుట ముగ్ధమాయెను. "తెనువ్వునునకు భిన్నముగ నేరము సమితియొక్క కేసులలో చిక్కకొనదున్నాడు. వారు విముక్తులగు ఆశలేదు. వారు సమితినియముల నుల్లంఘించినయెడల, హతకాల్పి చంపబడుదురు. వారు సమితివారి యిష్టానుసారము వర్తించినయెడల, పోలీసువారిచే పట్టువడి, జీవితాశను వదలుకొనవలసిన వారగుచున్నారు. అట్టి వారు రహస్యముగ ప్రభుత్వ హానికి సహాయము చేయునద్యుక్తులై యుండురు." అనియొక నిర్బంధితుడు వాకొనియున్నాడు. ఇట్టివాయుకులలో నుత్తరభాగము జ్యోతిర్ద్రుముఖర్షి 1915 తత్సరమున పోలీసువారితో జరిగిన కలహమున గాయము నొందింపబడినప్పుడు ఆతడు కలకత్తాలో నొక విప్లవకారుల ప్రదేశమున తలదాచుకొనెను. ఈతని వెరింగిన నికోడ హార్టరను నాతడచ్చటికివచ్చి "ఓహో! జ్యోతిసా!" అని పలుకరించితోడనే ఆతడు రహస్యభటుడని అనుమానించి ఆతనిని జ్యోతిర్ద్రుముఖ తన రివాల్యూరుతో జంపెను. బండిపోటులలో గాయములు తగిలి, పోలీసువులు కళిక్తులైనవారట, పట్టువడి తరుగుట్టు బయలుపెట్టుదురను భయముచే, విప్లవకారులు వీరిని నైతికము చంపివేయుదురు. ఈ స్థితిగతులలో, సాధారణ నేరముల గనుగొనుటకు పరిమి ఎనిమిదవ అడ్డు, క్రమిణలు ప్రాసీజరు కోర్టును ఇంగ్లెండు నిష్పక్షపాతముగ విచారణ జరుపుటకు పయోగింపజాలవు. అసాధారణ స్థితిగతులలో విచారణ జరుగుట అవసరము. కావున మా అత్యున్నత విధానానుబంధము ఈ వ్యాయకాత్రముల ప్రధాన మాత్రముల నుల్లంఘించిన దని మడువలెను లేదు. (సంత.) ఎన్. జి. చంద్రమౌళికరు. 31, ఆగస్టు, 1918. (సంత.) సి. పి. బీచికాపు.

బాలురే విరులు

విజయనగరరాజుల కథలు	0-8-1
చిత్తూరురాజుల కథలు	0-4-1
దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు	0-4-1
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0-2-1

ఈ చరిత్రలే మన బాలుకు పీఠలగును. 839 మానేజరు, కలాపివర్ధన్, రాయవరం, రామచంద్రపురం పోను, గోదావరి జిల్లా

స్వదేశ విస్కత్తులు

స్వదేశీయము నుచికరము బలకరము. ఆంధ్రదేశమున ఆంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయుచుండినది.

చక్కరవి పాను 1-కి రు.	0-10-0
చప్పనివి పిల్లలకు కోగుల నుపయోగింపవలసి పాను	0-12-0
అల్లంవి పాను	1-కి 0-12-0
బాదంవి పాను 1-కి	0-14-0
నామ్మి పాను 1-కి	0-10-0

మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల విదురకములు కలిపి, 1 పాను విస్కత్తులు రు. 1-3-0 లకు పి. వి. గా కంపబడును. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమీషను ఇవ్వబడును. అరణ్య తపాలబిళ్లను పంపినవారికి క్యాటలాగు పంపబడును.

స్వదేశ సామానుల అంగడి

1207 నెం. 25, రంగనాథులపేట, నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కృష్ణాజిల్లా తడవున్నాడు గ్రామమున దివ్యజ్ఞానప్రదాయనీ గ్రంథాలయవారిచే 12-వ తేదీన ఉచితప్రారంభదివ్య శేర్మటకు రాత్రిపాఠశాల స్థాపింపబడెను.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-కృష్ణాజిల్లా తడవున్నాడు కా వెతుమెట్ల గామములో తిండినివయుములో బీదలు పడుచున్న క్రమము చూచి దాట్లపెదలక్ష్మీపతిరాజుగారి కుమార్లు సూర్యకారానురాజుగారు 2 వేలమందికి అన్నదానము చేసిరి.

విజయనగరము కళాకాల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కళాకాలయందు 14-వ తేదీన సభచేసిరి. కొప్పరపు సోదరకవులందు కళాకళాధానమును జరిపిరి. సోదరకవులకు విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును రెండు సురర్లపరికముల నిచ్చెదరట.

కారణాంతరములచే దేశవాదలో మిషను హైస్కూలు ప్రాథమివిద్యార్థి సంఘముయొక్క రెండవ వర్ధంత్యుత్సవము అపవడినది. తిరిగి వర్ధంత్యుత్సవము జరుగు లేదీయును దాని కార్యక్రమమును, కొలదికాలములో తెలుపబడునని కార్యదర్శి తెలియజేయుచున్నాడు.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-గంజాంజిల్లా పద్మాకిమిడి తాలూకా హీరమండలపురమునం గల నుజనాకుమోదినీ సమాజపుస్తక భాండాగారమునకు లాడెనుబ్బారపు గారు 16 తాళపత్ర ఉద్భృంథములను అంభరం నారాయణగారు 8 యాప్యముల నిలవగల 8 గ్రంథములను ఇచ్చిరి.

బందరులో నంబూరు వేంకటసుబ్బారావు సామానాధుగారు దయాంధరంగులై 15 తేదీ ఆదివారమున పగలు 11 గంటలనుండి పవన, పులును, పచ్చడి, మజ్జిగలతో అన్నదానమును సాయంకాలము 4-30 గంటలవఱకును చేసిరి. దీనిలు రెండు వేల జనము తృప్తును నిసాించుకొనిరి.

గూడూరునుండి యొక రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- 8,9 తేదీలను రాజధానియైన మదరాసు గోమకొనబడినది. పిమ్మట నాయుడుపేట 10-వ తేదీని లూటీయైనది. అటు పిమ్మట గూడూరునుండి 11-వ తేదీని నుమారు మూడు నాలుగుగంటలు జేడిప్రజలు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు పట్టుమున మూగిరి. సందులయంద, చెట్లనీడల, బజారుగులమీద నింక పెక్కుతావుల గుంపులుగుంపులుగ గూర్చునియుండిరి. ఆదినమున దుకాణము లేమియును తెఱవలేదు. రిజయ్యకుపోలీసువారును, పోలీసువారును! నాయుధపాణులై జాగ్రత్తగనుండిరి. ట్రాజరి డిప్యూటీకలెక్టరువారును, శివాళిదారువారును, సబుమేజిస్ట్రేటువారును నా సాయంత్రము మీటింగుచేసి సామానాధునకు రు 100 లు వంతున మూడు వేల రూపాయలు మరువాడుదయమున పోగుచేసిరి. బీదలకు నాలుగజాలకు నాలుగు సేర్ల ధాన్యమువంతున అమ్ముటకు నిర్ణయించిరి. 12-వ తేదీనికూడ కొట్టు తెఱవలేదు. బట్టలు, మిప్పి, నేయి వీని హెచ్చుధరలనుగూర్చి యేమియును విచారించబడలేదు. పోలీసువారిలు రిజయ్యకుపోలీసువారు పట్టుచు దల్లులు కావంక కాయుచున్నారు.

జ్ఞేగుభయములేదు. వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి జ్ఞేగుజ్ఞేగు నివారకౌషధములు మా మందులు గడచిన యెరుకరి వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సింగాపూర్, థైలండు, మలకు, స్వదేశీయులముల నుండును అనేక జ్ఞేగు గోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరింప

జ్ఞేగు సోకదు. ప్రామాదిపానకము 6 కోన్సుల బుడ్డి ౧-కి రు. ౧-౦-౦ | కళధాకప్పురుం 1 కోన్సు బుడ్డి ౧-కి రు. ౦-౧౦-౦ డిబ్బో 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిబ్బో 1 " " " ౦-౦-౦

కాళ్ళకింగు పోస్ట్జేనేటు. కోరువారికి మాపెద్ద క్యాటలాగు గుంతముగ పంపబడును. రింతి నిలాసము:- "వండిత" మదరాస్.

ఆయుర్వేదశ్రమం, గగి, ఆచారప్పన్విధి, జి. మదరాసు.

గోదావరి జిల్లా రాయచోడ్రపురము తాలూకా గవర్నమెంటు మేడపానంబం కొండరైతులను సాహుకార్లును తలయుక 5 బస్తాల భార్యనుంచి గ్రామముమీద 80 బస్తాల భార్యను పోబుచేసి కాలవగట్టుమీద 4 గురు వంటవాండ్లను పెట్టి అన్నము వండించి నచ్చిన బిడవారికి అన్న వానము చేయుచున్నార. దినమునకు 20 బంతులను బియ్యమును తావుచున్నారట.

కృష్ణా జిల్లా నాచిపేట తాలూకా ఆగిరి పల్లి లో యుద్ధానిచే పీడితులైన మూలమూలముల తదితరులకు ఆగిరి పల్లి నాప్రయ్యలు వైఖ్యలు 1 వ తేదీ లగానుతు 18 వ తేదీ వరకు పురవాసులైన యందూరు వంశీబాబు తమ ఆత్మబంధువులు కలసి యీ ఘోరమైన కణవునందు పానము చేయటకు మాకల బావమును కట్టుటకు గుడ్డయులేక అల్లాడుచున్న బిడలకు నూకలు బావ వగయలాయి పోయియును కాపాడుచున్నారట.

మూలమూలములనుండి కలవా పితాపురముకు పీడించి యుండెను. ఆంధ్రభోజులును దానకర్తలనుగ గు పితాపురము రాజుగారు బోవధములను దానము చేయటంబల నూటికి 90 నుండి రోగులు జీవించిరి. సంసానోద్యోగియగు ఆత్మాగారి పింగుగారు రోగులయిండ్లకు వెళ్లి బోవధము నిప్పించి పథ్యమునకు కావలసిన పదార్థమును మోడ దయచేయుచుండెరి. గోగములను చంపియిన దుండ్రువంతుల కుటుంబములకు రాజావారు కొంతద్రవ్యసహాయము చేయచున్నది.

18-వ తేదీ సాయం కాలము తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. ఎన్. శ్రీనివాసాచారి గారి యాధిపత్యము క్రింద రేపల్లిబోర్డు హైస్కూలుం కొక సభ జరుపబడి. అందు మేసల 20-వ తేదీని మారెపల్లి గ్రామమునందు బావలను దోపిడి చేయుటకై గూడిన నుమారు 500 నుండి జనులను తమ సహజభర్తయ్యచేతను, కాకచక్రయచేతను పెళ్ళిగొట్టి దోపిడి నాపుతేసిన పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు కే. శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారికి పురకర్తలు తమ కృతజ్ఞతను చూపుట కేబదిరూప్యముల నధికారుల యనుచుతగదసి బహుమాను చేసినటు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఎయిడెడు పాఠశాలలో పాఠ్యము లోకరిల్లు వ్రాయుచున్నార:- విరోహ మహాసంగ్రామమునకు తేకములో పరాధములకు భరిం ఆమిరిముగా పెరుకుటయే గాక ఇంటిని సరిగా తేనడను జీవనము జరుగుట చాల కష్టముగ నున్నది. కనుక గవర్నమెంటువారు దీనలయయిన ముప్తార్థన ఆలకించి, అక్షాట్రముండు టీచరుకు, సంవత్సరమునకు రు 48-0-0 మైసర్ ట్రయిండు టీచరుకు రు 60-0-0, లోవర్ కేందరి టీచరుకు రు 72-0-0, ప్రతి టెక్నికల్ సబ్ జెక్టుకు రు 3-0-0, గ్రాంటు కృద్ధి చేయించగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

గంగాను జిల్లా బాయచండి విలేజుకు లోకరిల్లు వ్రాయుచున్నార:- 18-వ తేదీ గ్రామములో చిల్డ్రన్ ట్రయిండు తాలూకు నాథులు, కలానులు చాలమంది కురకలు అవును చేతను బకిరీదు యుక్తవయసుకు గాను రెండు గోవులను కథచేయునిమిత్తము కొనితెచ్చిరి గ్రామములు తెలిసిగోని గోవధ చేయువాడననియు అటులు చేయుట సంభవించిన యెడల చాల అల్లరులు జుగుననియు వారు అధికారులతో చెప్పి గోవధమును కొనుటకు స్త్రీయరు అధికారులు సమ్మతించిరి. అప్పుడు ఆగోవుల ఖరీదును సత్ సంఘము సమ్మతము, కృష్ణ జేనిరాయల సంఘమువారు ఇచ్చి గోవులను విడిపించివారు.

కృష్ణా జిల్లా వ్రాయుచున్నార:- తిరిగి ప్రతి గ్రామములోను బావలచే దసరాపండుగలను యథావిధిగా జరిపించుటకు మనసు ప్రయత్నించవలెను. ప్రతి గ్రామపాఠశాలలోను దసరా మహోత్సవములు, బాతీయ వ్యాయాములతోను, బాతీయ గీతములతోను ప్రారంభింపవలెను. బందరు దసరాసంఘము వారి సమ్మతముల ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాలలో సుకర్మవలెను. ఇక్కాగ్రము తాలూకా బోర్డువారు, గ్రామ ప్రజలును పూనుకొనిన పోలీసు కేసిద్ధించును. ప్రతి గ్రామమువారు సభలు గావించి, తాలూకా బోర్డువారికి విద్యార్థి భాగి కారులకు విజ్ఞప్తుల నంది పాఠశాలలోను చున ప్రాచీనసాంప్రదా మకును పర్యవేషములలో ముఖ్యులగు దసరాపండుగను జయప్రథముగా జరుపునటుల ప్రయత్నింప బ్రార్థితులు.

కృష్ణా జిల్లా మనికొండ గ్రామమునుండి యొకరిల్లు వ్రాయుచున్నార:- ఇంతవరకు వర్షాకాలము మొదలుకొని యెక్కివచ్చి మైనను తేను. మా గ్రామములో నీటిలోపములను నుమారు 150 యొకరిల్లుల భూమి బంజరుగ పడియున్నది. అందుకున్నకుడ చేడిపోయినది. కాబట్టి రివిన్యూ డి. పి. డిల్లీ యు అధికారుల వ్యాపినిగారణ చేయించి 1828 ఫకల్తికి ఇస్తు రిమిషన్ యిప్పించగలండులకు గ్రామములు కొనుచున్నార. రిమిషన్ అర్జీలు అధికారులకు పంపుకొనుచున్నార. విద్యా భివృద్ధి నిమిత్తము మా గ్రామ కాపరస్తులు గాలి రామా రావు గారు ఇంగ్లీషు తెలుగు విద్య భర్తయగా నేర్పగలండులకు 10-వ తేదీని నైట్ స్కూల్ స్థాపించియున్నారు. రెండు రోజులలో 85 గురు చేరిరి.

చిత్రూరు జిల్లానుండి యొక రిల్లు వ్రాయుచున్నార:- 6-వ తేదీ శుక్రవారము మామండలమందలి నగరిసంతయందు కొందరుబిడలు బట్టలకు కాణము వైబడి నుమా రైదారు వంతుల యాభ్యముల విలువగల బట్టలుమాత్రము గొల్లగొట్టిరి. వారానుజ వరకుందలి పంచములు నుమారు విరుకుందలు గుమిగూడి ఆ గ్రామమున చాల నలబడి గలిగించి తుదకు వర్తకులతో ఒక మోస్తరుగ నొడంబడి దోపిడి చాలించిరి. వారానుజ వర ప్రాంత గ్రామములంద దచ్చులచ్చుట చిన్నలూటిలు జరిగినవని తెలియ వచ్చెడి. తిరుపతి యందును, కాళహస్తి యందును, పోలింగ పురంబునను, చాలాబా నగరయందును, అమితముగ లూటిలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నవి. 12-వ తేదీని చిరుతని యందు నొపిడి లేక కొద్దికల్లోలము మాత్రము జరిగినది. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు నగరి రైల్వేస్టేషన్ వద్ద ఎగుమతి చేయుటకు సిద్ధపరచబడియుండిన బడ్డబస్తాలు నుమారు ఆరుది, రెండు వందల ప్రజలు సమూహముగ చేరి గొల్లగొట్టిరి. ఆదిన ముసాయంతనపు రైలుదిగి పెళ్ళుచుండిన ఒక ప్రయాణికుని స్త్రీను సమీపముననే ఆరనిగద్దకుండు వైకము దోచుకొను నుద్దేశముతో చానిగొట్టిరట. దైవాధీనముచే తలాలూ ఇతరుల సాయమున అశను విముక్తుడయ్యెను. సాప మతనివద్ద అయిదా రువందల కరెన్సీనోటు లుండినవట.

మైసూరునుండి యొకరిల్లు వ్రాయుచున్నార:- 14-వ తేదీని మహారాజాకళాకాలవిద్యార్థులు కన్నడభాష నభివృద్ధి బలమటకును, ఆభాషలో నులభముగ మాటలాడ శక్తికలుగుటకును నొక సభను నిర్వహించవలచి సమావేశమైరి. దీనిలో మహాత్మునిని విద్యార్థి యొకరు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. కన్నడభాష మహాత్మునియని కార్యదర్శిగా నియమించుట కొందలు ఆశ్చర్యకరముగాను, మరకొందలు పురాసాస్పదము గాను భావించగలరు. కాని అటుల దలంచుటకు గారణములు కానబడవు. ఇతరు చిన్న శిష్యులుండెయు మైసూరు ప్రాంత్యమునందే పెరిగి కన్నడభాష నే చదువుచు పట్టపరి తుకుకాడ ఆ భాష నే దీసికొని యున్నారు. ఇతని కీ భాష యుం దతిలేదు ముహూడ కలదు. ఇతనిని కార్యదర్శిగా చేయుటనలం ఇతరుకంకె కన్నడభాషయం దెక్కువ యభిలాషయు ముఖ్యమునగుట హించువులు లేరని ఒక్క నిమగ్న మైనను వలంకగూడెను. ఇట్టివార నేకులు గలరు. వినకు మహాత్ము నే ములను ఇతరులకును ఈ భాషయందు బ్రోత్సాహము ద్వంపించవలచి వితిరి కార్యదర్శిగాక జేసిరి. మతీయ ఇది హించాడేశమునకు మహాత్మునే ములకును హించువులకు గల వైకభృద్ధి భాషయను ఒకరితో నొకరు విరోధింపక గలసి పనిచేయు యుత్సాహమును ఇందుకైనను సందియు లేక చివ్వుచున్నది.

దబ్బుతి గుంటకు కుట్రకేసులు:- అస్సాములో భో లకుహాగి అనుకొక హెడ్డుకనిస్టేబు ముగ్గురు సహకారులతో గూడ గ్రామముల వెంబడి తిరిగి అకపడక పురుషుని బాతి పాడవుచున్న కులతలకు కొలిచి వాస్తేగ్రుకు పుస్తకములో కమారునేసికొని పేర్లు నమోదుకాబడిన వారందరు యుద్ధము నకు కూలీలుగ పోవలయునని వాస్తోజెప్పిరి. గ్రామములు భయపడి వాస్తోనుసరికి కొంతద్రవ్యముచ్చి తమపేర్లు రద్దు చేయించుకొనిరి. కొంతకాలముట్లు జరిగినది. తుదకు వారహాస ము కనుకొనబడి అస్సాము లేటిజిల్లా జడ్జిగారియొద్ద కేసు చేయ బడినది. అస నెడ్లకు నేరమాకోపింపబడిన వారియందు నేర మ గపడలేదు. కాని జడ్జిగారు వాస్తో నేకీభవించక నేరపులకు చెరియొక మూసుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష నిధించిరి. జడ్జిగారి తీర్మానముపై కలకత్తా హైకోర్టులో ఆపీలు జేయుడెను. హైకోర్టువారు జడ్జిగారి తీర్మానమును భా కురదెరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

వైనికుల యస్తులకు కొనుట:- పూనమల్లి వాస్తవ్యుల గు కె. కృష్ణస్వామి అయ్యులు గారు పూనమల్లి కంటోను మెంటు సోల్డర్లలో కొందలు విక్రయించిని వైనికుస్తులను కొనుట వలన వారిమీద పోలీసువారు కేసుచేసిరి. మేజస్ట్రేటుగారు అయ్యులగారి కొకమాసము కఠినశిక్షయు 200 రూలు అపరాధమును నిధించిరి. ఆపీలులో డిప్యూటీ మేజస్ట్రేటుగారు కఠిన శిక్ష మామూలు ఖయిదు శిక్షగ మార్చిరి.

హైకోర్టులో ఆపీలుచేయబడెను. చెడ్డతలంపుతో గాని వంచించుటకు తలంపుతో గాని దుస్తులను కొనియుండలేదనియు కుట్టకపు తరహాగ ఆలోచన సాలోచనలేకుండ కొనినట్లును న్యాయమూర్తలు భావించి నెలదినముల ఖయిదుశిక్ష మూడు దినములకు మార్చిరిగాని అపరాధముచెల్లంపబడవలెనని తీర్మానించిరి.

తలవాకొట్ట జమీందారు:- వై జమీందారి జమీందారు వారను లేకుండ నురణింపిండున జమీందారి మాకు చేందరినెని జమీందారు విశంతువులతో గూడ రాసర్వక్తతో వార్ అనునతడు కలసి కుత్తుకుడి సబ్ కోర్టులో జమీందారు దత్తపుత్రులగు శివబాసాండి తల్ వార్ గాంవై దావా చేసెను. దత్తత చెల్లదగినదగుటజే జమీందారువిశంతువులకు నాకులేదని సబ్ కోర్టు వారు తీర్మానించిరి. సబ్ కోర్టు వారి తీర్మానమునే హైకోర్టువారు భాయపడెరి.

హైకోర్టువారి తీర్మానముమీద సీయ ఆపీలుచేయుటకు అనుజ్ఞ యొసగవలసినదని వాడులు హైకోర్టులో దరఖాస్తు చేసిరి. దత్తత ఉన్నదా లేనా తీర్మానింపబడుట ముఖ్యవిషయము. దత్తత ఉన్నప్పుడు విశంతువులకు నాకులేదు. దత్తత లేకదని యజువుచేయుటజే తీర్మానింపబడినది. కాబట్టి పద్దతిలో తప్పు లేదుఅని న్యాయమూర్తలు భావించి దరఖాస్తు కొట్టివేసిరి.

దోపిడి కేసులు:- మొన్న జరిగిన దోపిడిలలో పట్టుపడిన వారిపై చేయబడిన కేసులలో గొన్ని విశ్చలిడినమున రాజధాని ప్రధానమేజస్ట్రేటుగారిచే విచారణ చేయబడెను.

14 సంవత్సరముల బాలునిపై చేయబడిన కేసు మొదట విచారణ చేయబడెను.

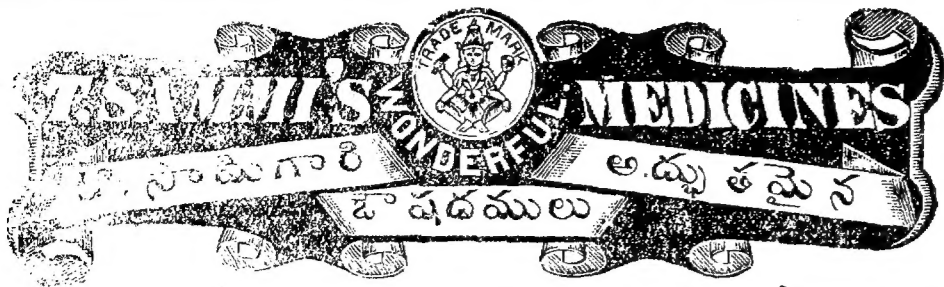
ఈ నెల 21-వ తేదీని చూళ్లో దోపిడిజరుగుచున్నదని విని పోలీసు కమిషనరుగారును ఇన్స్పెక్టరు వార్డుగారును అచ్చటికి బోవుచుండిరి. మార్గములో నొక కల్లుదుకాణములో వారొకభర్తని విని వారికపురుగునీటి బోయిరి. చుకాణములో కుండలు పగులగొట్టుబడెను. మాదురు అనుబాలుడు పోలీసువారిని మాది వైకి పారిపోయి పగిలినకుండ నొకదానిని ఇన్స్పెక్టరు వార్డు గారిమీద విసరెను.

తాను నేరము గావించినట్లు బాలడు మేజస్ట్రేటుగా రిపో చెప్పి క్షమింపవేసుకొనెను కాని వానికి 6 డెబ్బలు శిక్ష నిధించబడెను.

గాజుకిటికీలు పగులగొట్టుట చూళ్లో నొక మిఠాయి అంగడిలో ప్రవేశించి టిక్కిల గాజుకులుపులు పగులగొట్టిన అయ్యనముపై చేయక బడినకేసు విచారణచేయబడెను. తానుచాటిని పగులగొట్టులే నట్లును మిటివనరా పగులగొట్టినట్లును తానుచెప్పినది. రుజువు పడుటకు సాక్షులు కలరనియు నేరస్థుడుచెప్పబరలన సాక్షి విచారణకు 28 వ తేదీకి కేసుఖాయిదా చేయబడెను. నేరస్థుడు వెయ్యిరూపాయల జామీనుమీద విడుదలకాబడెను.

మూడవ కేసు, పద్మము అనువా దొకడు గత 21-వ తేదీని కార్మిక సంఘపు బియ్యపుకొట్టకు బోయి తినకు బియ్యము విక్రయంప వలసినదని స్టేషువారిని నిర్బంధపఱచెను. సంఘసభ్యులకే గాని ఇతరులకు బియ్యము విక్రయంపబడదని వారు వానితో పోట్లాడి తరిమివేసిరి. అచ్చటనుండి వాడు ప్రక్కనుకాణు లకుబోయి విక్రయించెను రోడ్డుమీద పేర్చబడిన చిన్నచిన్న కుండలను తీసి నేల పడవేసినపులగొట్టి అక్కడ ప్రాసంపదిన వారందరు దోపిడిచేయవలసినదని వాడు వానినిచేపించెను.

కేసువిచారణ జరుగుచున్నది. జామీను దరఖాస్తులు. పెరుకుమెటు, వేచే, 39 ఘాయగేలు, కొత్తాయి బావలూటిలలో పట్టుపడినవారిలో కొందలు జామీనుపై విడుదల కాబడవలెనని దరఖాస్తులు చేయబడెను. దరఖాస్తులు చేయబడినవారిలో కొందలు జామీనుమీద విడుదలకాబడిరి.

యీ అద్భుతమైన ఔషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెజ్జిబిషన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—కడుపునొప్పి, నరముబాగుట, కీళ్లనొప్పి, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్వ్య వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పలు, అతి క్రమముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందుకసాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పెగులుకూయుట, అత్యుష్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతి భేది, శీత భేది రక్త భేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, నన్ని, తేలుకుట్టడం, బలుబు, శ్రీలకు బురుగు కాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ మయిన నొప్పులన్ను అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల ౪. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుండి జ్వరములును, చలిజ్వరములు ఆడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీని వెల ౪. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లవీధి, హాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుకొని జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనిదను. చురేయా (విష వా (యుజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకును యెత్తినది. కొన్నినా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముందు సమయమందు యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యెలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బాత్రిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకులలో మొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అల్లూరి-ఆర్-లా) షారాఫ్ షాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వరములకు తురుర్పుటయందు అమాఘమైన ఔషధమని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సార్ సెట్టిలో నుండు నా గ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, మేని వారియొక్క 'జ్వరహరి'ని కొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకనీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధసామగ్రిలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును నీసాఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మాకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హార్వీన్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్కే, బాజ్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనార వీధి, మదరాసు.

(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

ప్రకాశమానమగు బ్లూ బ్యాక్ సిరాబిల్లు

ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమారు ఉపయోగించి జాచిన ఇయ్యది బహుళా దొరకునాని కన్నటికంటె శ్రేష్టమైనదని మిక్కిలి తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు అంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:—బ్లూ బ్యాక్ 144-కి 15 అణాలు తపాల కార్టి 0-4-0 వేరు. ఎజ్జి సిరాబిల్లు 144-కి 1-8-0 తపాల కార్టి వేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గంధిరణము, కురుపులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యూడిన రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తవృద్ధి చేయును. వెల రు. 1

తైల కాక:—తైల కాక, పచ్చ కాక, మూత్ర బ్యాకమున తాళగూడని మంట, గుర్మాంసము పెరుగుట మొదలగు మూత్ర బ్యాకమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ నొగములకు 8 దినములలో తురుర్పును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దదల్ని 4-0-0.

దగ్గు ముగ్గు:—ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, కొమ్ము నొప్పి, గొంతు కుమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అద్భుతమైనది. వెల 1-8-0

సపుక్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీనమునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి నుగుటయున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వస్థపరచి యింద్రియమును వృద్ధి చేసి ప్రప్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్రకు మొగతనమును కలుగ జేయును. దీని వెల 1-0-0

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక నీసా ఎనమందుగురించి బ్రతికించినది.

వెస్టియక్ మిషన్ సానైటి రెకరెండు టి ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిలేదీ కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినించుట నేను కిక్కిరి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పుటలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణ ఇండియాలో నుండు మన్నారుగిడి ఆనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిలేదీ విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండెను. ఒకరోజున యిద్దరు మనస్థులు అందులో ఒకరు పోలిసుబంట్లోను - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వుండుట గాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ నుమారు, అనగా నడితరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి వాకుక చేసి విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు కందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీలును ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని సాక్షి చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము విజయని నమ్ముటకు నాకు పూర్వమైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధసామగ్రిలోను వర్తకులయొద్దను దొరకును నీసా ఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మాకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హార్వీన్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్కే, బాజ్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనార వీధి, మదరాసు.

(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

ప్రకాశమానమగు బ్లూ బ్యాక్ సిరాబిల్లు

ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమారు ఉపయోగించి జాచిన ఇయ్యది బహుళా దొరకునాని కన్నటికంటె శ్రేష్టమైనదని మిక్కిలి తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు అంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:—బ్లూ బ్యాక్ 144-కి 15 అణాలు తపాల కార్టి 0-4-0 వేరు. ఎజ్జి సిరాబిల్లు 144-కి 1-8-0 తపాల కార్టి వేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

హార్వీన్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్కే, బాజ్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనార వీధి, మదరాసు.

(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

ప్రకాశమానమగు బ్లూ బ్యాక్ సిరాబిల్లు

ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమారు ఉపయోగించి జాచిన ఇయ్యది బహుళా దొరకునాని కన్నటికంటె శ్రేష్టమైనదని మిక్కిలి తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు అంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:—బ్లూ బ్యాక్ 144-కి 15 అణాలు తపాల కార్టి 0-4-0 వేరు. ఎజ్జి సిరాబిల్లు 144-కి 1-8-0 తపాల కార్టి వేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

హార్వీన్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్కే, బాజ్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనార వీధి, మదరాసు.

బొంబాయి పార్శ్వి ఇమిటేషను పట్టుచీరలు.

సాక్షి! గట్టిరంగు కలది!! వెల సగంమైనది!!!

16 మూరలు నిడుపును, 2 1/2 మూరలు వెడల్పుగల చీరలను మేలైన రకములు చక్కని నేతతో తయారుచేసి పంపబడును. చీరలు అనేకరంగులు గలవు. ఈ చీరలు తీసి ఉపయోగించిన పిచ్చుట దాని యొక్క యోగ్యతను చక్కగా చెప్పవచ్చును. (1142)
1 చీర 16 మూరలు రు 7-8-0
1 చీర 18 ,, 8-8-0

మీరు ఆగ్రహ చేయుచున్నాడు

కావలసిన రంగును దయచేసి వ్రాయవలెను.

బాలాచణి మంగచీరలు రు 4-8-0
నగ్గుర బుట్టాచీరలు 6-0-0
చంద్రకలాచీరలు బెంగుకూరుచీరలవలెనుండునది 12-0-0
సానిత్రి సరిగచీరలు 8-0-0
కంది గంటిమాచీరలు 6-8-0
అలంపట్టు గోహర్ బానుచీరలు 25-0-0
4 చీరలు విశేషమయమునతీయవారికి తపాలాఖర్చు ఉచితము.

శ్రీ సుందరలక్ష్మి అండు కో, 2, రామానంద అయ్యర్ వీధి, మదరాసు.

AWARDED GOLD MEDAL 490 IN THE BARODA EXHIBITION For its Sweet Lasting & Delightful Smell TO THE WORLD-RENOUNDED OTTO PARASTAN (REGD.) Therefore, please just try and enjoy. Prices: 1/2 oz 1 dram 1/2 dram Card 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0 Sample Free on sending 3 annas postage Stamps. ALSO, PLEASE TRY OUR PA ASTAN HAIR OIL (REGD) Free from mineral oils Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra ample Free on sending 1 anna postage Stamp. The Parastan Perfumery Co. No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

కాగ్దులూగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co. Dealers in Watches Materials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY. 881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

మంచి బ్లూ బ్యాక్ సిరా. (1261) అన్ని టికెంట్ల శ్రేష్టతను మెనట్టిదిని, చౌకయినదిని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచిసిరా యగును. 144 మూరలు ఒక మూరాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండవలయును. The Manager, Swarnamayee Ink Store, 5, College Square, Calcutta.

అద్భుతమునకు
1. 12 x 80 అంగుళములు పరిమాణముగల మాన్వల్స్ ప్టీము ఇంజనా వాసుకండ్లెంగు హైమెవర్ స్టేంజనా.
2. 28 ఎస్. హెచ్. పి. గరిగిన మాన్వల్స్ ప్టీములు తైపు బాయిలరు 100 పానుల ప్రెమరు గలది.
3. ప్లాయి డబిల్ గోలరు జిప్సు 16.
4. ప్లాయి డబిల్ ఓపెనర్. (1812)
5. గోటర్ ఆయిల్ మిల్లు 6.
6. సాప్సింగు పుల్లెలు.
7. ఒక ఆమెరికను వియ్యపు మర. అన్నియు మంచి నీటిలోనే యున్నవి.
రామాజి కాలింజి అండు కంపెనీ, సామకారుపేట, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

**శ్రీ జరు గారి
లీవరు టానిక్.**

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచితకును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ డై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0,

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

వివ్రాదిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపది సారసవర్ణిల్లా

అపరీక్షితులకు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు కీటకువంటి వందు. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తుండ్లను, చూరిమొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధికారిణి

వనోపది సారసవర్ణిల్లా గుణ విచ్ఛిట నిస్సంశయము, అపాజమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవిషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుద్ధిపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల తర మందుటకు 4 కోస్సు బుడ్డిలో అమృతము.

పొత్తిలోరు. — పి. డి. సావంత్,

44. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఇట్లు అమృతమునకు

వికారమైన దొడ్డిగరిగి బాగు నిర్మించబడిన యొక మేడ యిట్లు అమృతమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలై నది వేసికొనుట కవసరముగ నున్నది. (1818)

నెల్లూరు నవాబు చేరు బజారు వీధిలో గలదు.

“టినర్ C/O హిందుపత్రిక, మదరాసు”
అని వ్రాయుడు.

అమృతార్థమైన అవలేహ్యము.

ఈ అమృతము రక్తమునకు దుడ్డిచేసి వీర్యమును పొందించి బలమును కలిగించి యుష్మకేమము చేసి చేతి కాని మంటల పోగొట్టును. మేడకును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తీర్చుక నివారించును. 21⁹ అర్థపాను డబ్బె 1-కి రు. 2-0-0.

ప్రత్యక్షాశ్రయముగల గోవిందస్థి,
జలంకర్షక పాణినిధిగాలం, 187, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కాంపౌండ్” ను యుపయోగించవలయును. దాని ని పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టిట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కాంపౌండ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు శ్రోతవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్ల కే వ్రాయవలయును

శీ గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(పై కాంపౌండ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

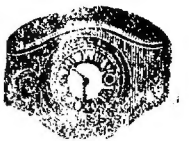
ఇనాం!

ఇనాం!!

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు

(12.1.)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మే నది. చూడుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా కేళమంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ నెల లోగా తెప్పించుకొను వారికి మేలైన ఫౌన్ టన్ పేనా బహు

మాన మిచ్చెదము. త్వరపడుడు గడియారము ఒకటికి తొలు పట్టుకొ సహాయ. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మేలైన ముంతేలి గన్ మెటల్ గడియారము 7-0-0. మేలైన ప్యాకెట్ గడియారము 8-8-0.

రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.
W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

బొంబాయిలోని ప్రత్యేక

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులారా!

స్వగాజ్యప్రాప్తికి చక్కని రాజమార్గమైన స్వ కేళయోధ్యమమును బలపరచుచు ఏకగ్రీవముగా వోటు చేయుడు.

రసాయనశాస్త్ర ప్రకారము వ్యవసాయమునకు ఎరువులను తయారుచేయునట్టియు, భోవకులు, పట్టు చీరలు మున్నగునవి చక్కగా చేయునట్టియు, కంజీ వరములోని “స్వదేశీ యిండస్ట్రీ”యన్ని లిమిటెడ్” కంపెనీవారు, ఈ తరుణములో మీరు చూపగల ఆదరణకు అర్హులు. 25 రూపాయల షేర్లను కొన్నింటి నై నను కొనుటకు సంసిద్ధులయి, స్వదేశాభిమానము గల ఆంధ్రులు నూరుగురైనను లేరా? ఈ కంపెనీయొక్క నృత్యంతరికరముగల గ్రంథముగాని, ధర్మాస్తుభారము గాని కలయువారు

స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
(962) కం జీ వ ర ము
అని వ్రాయకలెడు.

801 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లోకానుయహార కస్తూరిమాత్రల విప్రుడైనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది నీ సాహ విక్రయించి బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూ, మలయపేజ్, గోవా, ఫీజి, బెలంజీ, హవాయ్, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభారతము “పీకేయొక లోకానుయహార” కస్తూరి మాత్రల నీ సాహ యింటు చున్న యెడల. మాటికి తెచ్చుల సమయమును నిశ్చయించి, మొగ వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పాశ్చాత్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అవాగోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు వనేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథము సేవనచే నాశ్చర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యశాలలో న శిశువులకు లగునట్టియు మహాయోగక రములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యాపథ్యములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి నీసాంశం దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అవసానపత్రము, ప్రతి నీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న నీసా కీలకా ౩౭, మాత్రమే

8 నీసాల కొకసారి తెప్పించుకొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-5-0

12. నీసా లొకసారి కొనిన 2-12-0

25. నీసా లొకసారి కొనిన 5-0-0

సమ సరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదియ సిద్ధాపథములు దొరకును.

గొనుటకు: శ్రీ నీతా రామవల్లభై ద్యశాల, ముస్తూరు.